

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Fadıl Ömez

TOPLUMSAL KURTULUŞ NOTLARI.....

Fadıl Ölmez

TOPLUMSAL KURTULUŞ NOTLARI

**Aralık 1991
İstanbul**

**DÖNEM
YAYINLARI**

Dönem Yayınları: 19
Genel Dizi: 6

Akış & Dönem Yayıncılık
Büyük Reşit Paşa Cad.
40 / 4 Beyazıt-İstanbul
Tel: 513 84 29

*** * ***

Konur Sok. 73/9
Bakanlıklar-Ankara
Tel: 125 93 78

Kapak: Yusuf Aslan
Dizgi: Dönem Dizgi
Baskı: Aydınlar Matbaacılık
Ocak 1992-İst.

ISBN: 975-7684-11-2

TOPLUMSAL KURTULUŞ NOTLARI

Fadıl Ölmez

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
-------------	---

Giriş

Toplumsal Kurtuluş'u Anlamak	11
------------------------------------	----

Birinci Bölüm Parti Sorunu

Politik Sınıf Mücadelesi Üzerine Özet Yazı.....	17
Parti Tartışmalarında Netleşme Ayırışma Ve Birkaç Not	21
Parti Tartışmaları Üzerine Bir Kez Daha	27

İkinci Bölüm Çeşitlemeler

Yaşadığımız Dönem ve Türkiye.....	35
Gorbi, Prestroyka ve Ahıaksızlık Ömekleri	39
İki Tez'e Bir Eleştiri.....	41
Bürokrasi Üzerine.....	47
Monkada Taarruzu 36. Yaşında.....	53
44. Yılındaki Bulgaristan Devrimi	57
Bulgar Kökenli Müslümanların Türkiyeye Göçü ve Türkiye'de Solun Sefaleti.....	63
Neden Sosyalist Devrim	67

Üçüncü Bölüm

Sorunlar

Ulusal Soruna Genel Bakış	75
Ele Alınması Geciken Sorun: Hatay Sorunu	81
Filistinde Kadın: Eylem, Daha Fazla Eylem	85
Filistin Sorunu Ve FÖK	89

Dördüncü Bölüm

Berxwedan Notları

Berxwedan Dergisine	95
Bir Daha Sınıfta Kalmamak İçin	99
Referandum ve Türkiye'de Sol'un Sefaleti	103
Son Gelişmeler Üzerine	107

ÖNSÖZ

Kurtuluş Notlarına nasıl bir önsöz yazayım diye uzun uzun düşündüm. Sonunda, en iyisi söze Ortadoğu'dan başlamak. Zira not yazmaya ilk kez Ortadoğu'da başlamıştım, 1983 yılıydı. Yani örgütlerin Türkiye'den Ortadoğu'ya ve buradan da Avrupa'ya "hicret" ettikleri dönemdi. Ben bu dönemde, Şam'da Arapça Dil Okuluna devam ediyordum. Hem değişik arkadaşlarla tanışma fırsatım oldu; hem de değişik örgütlerle tanışma fırsatım. Aramızdaki fikir ayrılığı, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı ve devrim stratejisi içinde düğümleniyordu. Hepsi, tüm örgütler, "Milli Demokratik Devrim" veya "Demokratik Halk Devrimi" veya "İleri Demokratik Halk Devrimi"ni savunuyordu. Bir tek ben, "Sosyalist İktidar" di-yordum. Bir tek ben, "Sosyalist Devrim" di-yordum.

Daha sonraları Şam Öğrenci Yurdu'nda Antakyalı bir arkadaş "Sosyalist Devrim" konusunda ikna ederek birlikte sosyalist devrimi savunduk. "Sosyalist İktidar" imzalı değişik bildiriler de dağıttık. Bu bildirilerden bazılarının başlıkları hatırlayabildiğim kadarıyla şöyleydi:

"Örgüt, Devrim ve İktidar"

"Kurtuluşun Yolu Lenin'i Yeniden Yaratmaktan Geçer"

"Yaşasın 15-16 Haziran"

Bu bildirilerden veya yaptığımız tartışmalardan etkilenen oldumu, bilmiyorum. Ama, beni üzen tek şey, aramızda, "bunlar, Yalçın Küçük ve birkaç kişi ile birlikte, 'Troçkist' oldukları için, TİP'ten ihraç edilen bir küçük grup. Bunlarla tartışılmaz; gerek de yok!" gibi sözler.

Troçki ve ona eklenen "izm" nedir, onlar tarafından bilinmediğinden eminim. Ama, onların bildiği tek şey, "Troçki bir haindir." Bu, bir insanı veya bir örgütü, tabir caiz ise, "mahkum etmeye" yetiyordu. Ne yazık! Hâlâ aynı durumun, Türkiye'de bazı örgütler tarafından sürdürülmesi gerçekten çok üzücü. Böylesi basitliklerin Türkiye'de birgün aşılabacağını biliyorum.

Notlar yazmaya ilk kez Ortadoğu'da başladığımı yazmıştım. Gerçekten Ortadoğu'da Kürt, Filistin ve Arap sorunları üzerine, büyük boy kalın bir defter, tamamen dolmuştu ama ne yazık ki, yazdığım bu notlardan hiç birisi, Kurtuluş Notları kitabımda yer almıyor. Bunun nedeni kısaca şu: Avrupa'ya çıkmadan önce not defterimin, Antakyalı Acilci bir arkadaşına Şam'da teslim etmiştim. Daha sonra bu defteri bana (Avrupa'ya) gönderecekti. Böyle sözleşmiştik yaklaşık altı ay sonra, ona bir mektup yazıp "Not Defterimi" göndermesini rica ettim. Ama ne yazık ki, o arkadaştan aldığım yanıt şuydu: "Arkadaşım, bana teslim ettiğin defteri kaldığım evden kim 'almış' bilmiyorum. Buradaki arkadaşlara da sordum. Onlar da bilmiyor." Evet, şu an not defterim, Şam'da veya başka bir yerde, ama kimin elinde bilmiyorum.

Kurtuluş Notları dört bölümden oluşuyor ve bazı bölümlerdeki yazılar daha önceleri Toplumsal Kurtuluş Dergisinde yayımlandı. Bazıları yeni yazılar, bazıları da, örneğin son bölüm, Avrupa'da en çok okunan ve Kürt Halkının sesi olan Berxwedan gazetesinde yayımlanmıştı. Berxwedan gazetesinde yayımlanan bu yazılar elbette daha uzundu. Berxwedan redaktörlüğü yazıları "kısaltmış." Bu yazıları, Kürt Halkının sesi gazetesi Berxwedan'da çıktıkları hali ile kitabıma alıyorum.

Türkiye, yeni bir döneme girmiş bulunuyor. Bu rüzgarın sola estiği bir dönemdir. Bu dönemde bizler, sosyalist kurtuluşçular, yerimizi mutlaka almalı, nitel ağırlığımızı toplumun en ücra köşelerine kadar hissettirmeliyiz.

Türkiye, yeni bir kahramanlık dönemine girmiş bulunuyor. Bu kahramanlık, tekellere karşı yorulmak bilmez bir savaşım yürütmekle iç-içe geçmiş durumda. Zira artık Türkiye budur. Türki-

ye'de yaşamak demek, ya tekellere karşı kahramanlık savaşı vermek ya da sürüleşmek demektir. Bunun dışında başka bir seçenek bulunmuyor. Yok.

Kayıpsız kavganın olmadığını biliyoruz.

Ama, şunu da biliyoruz:

Zafer, er ya da geç bu yolda savaşanların olacaktır.

Dolayısıyla haykırıyoruz:

Kavgasız kurtuluş olmaz!

Şiddetsiz kavga olmaz!

Önsözü buradan noktalıyorum. Yazı masanın üstündeki teypde kaset var, Aşık İhsani söylüyor:

"Kıpırdıyor!.. kıpırdıyor!...

"Kar altından taze çiçek,

"Güneş vurdu dağ başına!...

"Güneş vurdu dağ başına!...

"Kar eridi!... eriycek!....."

Fadıl Ölmez
Odense
21mart 1991

GİRİŞ

Toplumsal Kurtuluş'u Anlamak

Günümüz Türkiyesinde çıkan onlarca dergi arasında Toplumsal Kurtuluş'un "anlam" ve "önemi" nedir; acaba var olan dergilerden "farkını" ayırdedebiliyor muyuz?

1987 Temmuz sıcaklığında yayın hayatına başlayan Toplumsal Kurtuluş'la ilgili yukarıdaki soru çerçevesinde bir durum değerlendirmesi -kısa da olsa- yapmayı gerekli buldum. Bu değerlendirmenin Sosyalist İktidar Partisinin yaratılması için yapılan tartışma ve yazılar içinde önem taşıyacağına inanıyorum. Bu bir. İkinci bir nokta da, artık Türkiye'de durum değerlendirmelerini yalnız dergiyi çıkaranlar ve dergi yazarları değil, aynı zamanda dergi okuyucuları da yapmalıdır. Yapılacaktır. Böylesi bir aşamaya varmış olduğumuza inanıyorum.

Evet, değerlendirme yapmak güzeldir.

Değerlendirmeler, somutun zenginliğinde soyutun yakalanması giderek, doğrudan yürümenin felsefesini yapmak içindir.

Değerlendirme, netleşmek ve gelişmektir. Toplumsal Kurtuluş'un birinci sayısından başlanabilir.

Daha ilk sayıda (Temmuz 1987) "Çıkışımız"da kitlelere vermiş olduğu mesaj gerçekten çok önemlidir. Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm bir bütündür mesajı, hem dergimizin "anlam" ve "önemini", hem de diğer dergilerden "farkını" açık bir dille ifade eder.

Dünümüzü bugüne bağlayan ve bugünümüzü yanna bağlayacak olan bu belgimiz,* şu özlü ifadelerle dile getirildi: Ezen ve

*- Evet, dünümüzü bugüne bağlayan ve bugünümüzü de yarına bağlayacak olan bu belgimiz dedik. Çünkü "Sosyalist Devrim" stratejisi eyülüst rejim sonrası çıkan bir yeni arayışın ürünü değil, sahip olduğumuz mirasımızın ürünüdür. 1970

çizilen ulus devrimcilerini tek bir siyasal harekette toplamak ve "Ortaklaşa Tek Devrim" şiarını hayata geçirmek.

Yine "Çıkışımız" da bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin birlikteliği ve birbirinden ayrılmazlığı üzerine şunlar da yazıldı:

-Sosyalist bir iktidar isityoruz; böylesi bir iktidarın kuruluşuna katkıda bulunmak için yola çıktık.

-Demokrasiyi istiyoruz; ama istediğimiz demokrasi sosyalist iktidarımızın ayrılmaz bir parçasıdır.

-Bağımsızlık istiyoruz; bağımsızlığımızın ancak ve ancak demokrasi ve sosyalizmle bütünleştiğinde var olabileceğine inanıyoruz.

-Her türlü milliyetçiliğe karşı proletarya enternasyonalizmini savunuyoruz. Fakat, enternasyonalizmi "ulusal nihilizm" olarak algılayan tüm akımlara karşı mücadele etmeyi bir görev olarak kabul ediyor, ulusların yazgılarını belirleme hakkını kayıtsız, şart-sız savunuyoruz.

İşte Toplumsal Kurtuluş'un daha ilk sayısında "Çıkışımız" da yer alan bu temel ilkeler bu kadar "önemli" ve "anlamlı"dır. Birinci sayıyı takiben bu güne kadar yayımlanan diğer sayılarda, çıkışımızdaki temel ilkelere uyum gösteren yazılar toplumsal kurtuluşumuzun temel sorunlarına en gerçekçi, en açık ve net şekilde çözümler getirmektedir.

Burada okuyuculara düşen temel görev, var olan dergilerle

TİP 4. Büyük Kongresinde bu strateji kabul edilmiştir. Ayrıca 1970 yıllarındaki "Emek" dergisine bakılabilir.

Yine 1975-1978 TİP Programı ve "Yürüyüş" dergisinde hep Sosyalist Devrim savunulmuştur.

Fakat, 1978 sonrası TİP'in Kemalist Kültür Devrimini yaşaması, Partinin ikiye bölünmesine neden oldu. O dönemde Kemalist devrimciler TİP'te sosyalist devrimi savunanlara ise Sosyalist İktidar dergisini çıkararak görüşlerini bu dergide savunmuşlardır.

Toplumsal Kurtuluş arasındaki farkın yakalanmasında anahtar rol oynayacak; Türkiye'nin önündeki devrim aşamasının ne olduğu? sorusunu sormaktır. Çünkü, ancak böylesi bir soru sorulduğunda "farkı" yakalayabilir ve görebiliriz. Bu nokta çok önemli ve unutulmaması gerekir.

Bugün Türkiye'de ideolojik kavga verdiklerini iddia eden birçok dergi bulunmaktadır. Yine bu dergilerde sözde aralarında ideolojik ayrılık var gerekçesi ile yazılarında birbirlerini de eleştirmektedirler. Ne var ki, gerçekte derine inildiğinde, öz'de, aralarında herhangi bir "fark" yok. Hepsi de yazılarında aşamalı devrimi savunmaktadırlar. Hepsi de kapitalizm öncesi tekabül edecek bir ara aşamadan sonra ancak sosyalist devrime geçilebileceğini yazmaktadırlar.

Oysa Toplumsal Kurtuluş'un böyle bir görüşü, böyle bir starteji yok. Toplumsal Kurtuluş yukarıda yazdığımız gibi önümüzdeki devrim aşamasının "Sosyalist Devrim" olduğunu açık ve net bir şekilde yazmış; bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir bütün olduğunu vurgulamıştır.

Bunu da övünerek yazıyorum: Bugün dergimizde yer alan yazı ve yorumların yurt içinde ve dışında ilgi görmesinin, süreç içinde, dergideki yorumlarla olayların tek tek doğrulanmasının nedeni, kaynağını "Sosyalist Devrim" görüşünün oluşturmasıdır. Zira Toplumsal Kurtuluşun merkezinde iktidar vardır, sosyalist iktidar.

Bunun bir de tersine bakalım. Yani sosyalist mücadeleyi bilmez bir bahara cıteleyen dergilere. Yazdıklarının, nesnel koşulların çok çok gerisinde kalması sonucu onların doğal olarak sağdan sola-soldan sağa savrulup durduklarını görmek zor olmasa gerek. Savrulma nesneldir. Bugün her kim alışılmış olan bir devrim stratejisini savunmaya kalkışsın aynı durumlarla karşı karşıya kalır. "Bu yüzden politika da hata yapmamak için hep ileriye bakılmalıdır, geriye değil" (J. Stalin) diyoruz. Bugün aşılacak birşeyi tekrar aşmaya kalkışmak tek kelime ile gericiliktir.

Kaldı ki artık eskisi gibi, cölüst rejim öncesi gibi, Türkiye'de

aşamacılar pek şans kalmadı. Sosyalist devrimin gündemde olduğu Türkiye'de, ileride oluşturulacak öznel ögenin (partinin), değişik kılıflardaki aşamacı grup ve dergilere kitleler arasında yaşama hakkı tanımayacağı görülüyor.

Son olarak diyeceğim şu: Toplumsal Kurtuluş'un "anlam" ve "önemini" ve günümüz Türkiyesinde var olan dergilerden "farkını" ayırdedebilmek için, okuyucuların "nasıl bir devrim stratejisi" sorusunu sorduktan sonra, Temmuz 1987, sayı 1'deki "Çıkışımız"ı tekrar ve tekrar okumaları yerinde olur diyorum.

BİRİNCİ BÖLÜM

Parti Sorunu

POLİTİK SINIF MÜCADELESİ ÜZERİNE ÖZET YAZI

Komünist Manifesto'nun I. bölümü şöyle başlıyor: "Günümüze kadar bütün toplumların tarihi, sınıf mücadeleleri tarihidir." Ve devamla;

"Özgür insan ve köle, patrisyen ve pleb, senyör ve serf, lonca ustası ve lonca emeklisi- kısaca ezen ile ezilen -sürekli bir çatışma halinde, bazen gizli, bazen açık-ça, ya toplumun devrimci bir biçim değiştirmesiyle, ya da çatışan sınıfların birlikte çöküşüyle sonuçlanan, kesintisiz bir mücadele yürüttüler."

"Feodal toplumun yıkıntılarından fişkırان çağdaş burjuva toplumu, sınıf çatışmalarını ortadan kaldırdı-mamıştır. Yaptığı şey, sadece, eski sınıfların yerine yeni sınıfları yeni sömürücü şartları, yeni mücadele biçimleri koymak olmuştur"(1) Bir yandan üretim araçlarının sahibi kapitalist sınıf, diğer yandan, ne üretim ne de yaşam araçlarına sahip olan proletarya: Kapitalist toplumun iki karşıt sınıfı bunlardır. Bu sınıf mücadelesinde proletaryanın tarihsel misyonu, üretim araçlarının sahibi ve ücretli çalışmayı sömüren kapitalist sınıfı yok edip, yerine insanın insan tarafından sömürülmediği bir sistemi, sosyalizmi kurmaktır. Ne ki, sosyalizmin kuruluşu kendiliğinden olmaz. Sosyalizmin kuruluşu, değişik mücadele biçimleri gerektirir.

-I-

Bilindiği gibi, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerin egemen sınıflara karşı verdiği proleter sınıf mücadelesinin biçimlerinden en önemlisi, politik sınıf mücadelesidir. Egemen sınıflardan "iktidarı ele almak, korumak ve yönetmek" için verilen politik sınıf mücadelesi, aynı zamanda, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerin toplumsal kurtuluşunu sağlayacak olan sosyalist devrimin de ön-koşulu olarak kabul edilmektedir. Bu anlamda, politik sınıf mücadelesi, sermayenin emek üzerindeki tahakkümünü ortadan

kaldırmanın ve böylece, emeğin kurtuluşunu da sağlamanın yoludur.

Politik sınıf mücadelesi, devlet iktidarını burjuvazi-den fethetme mücadelesidir.

Devlet iktidarını burjuvaziden fethetmenin biricik aracının, proletarya diktatörlüğü olduğu biliniyor. Proletarya diktatörlüğü, burjuva devlet mekanizma-sının parçalanması ve yerine yeni tip devlet (sosyalist devlet) kurulması anlamına gelir.

Sosyalizmin politik sistemi, proletarya diktatörlüğü ile belirleniyor.

Fakat yanlış anlaşılmalara yer vermemek için bir parantez açmam gerekiyor: "Bilindiği gibi, devrimin siyasal ve toplumsal olmak üzere iki boyutu var(dır)"(2)

Onun için dikkat edilmesi gereken, devrimin bu iki yarının birbirinden ayıramayacağı noktası. Zira, devrimin siyasal boyutunu toplumsal boyuttan, toplumsal boyutunu siyasal boyuttan ayırmak bizi büyük yanılgılara, yanlış stratejilere düşürebilir. Ömek olsun, Mihri Belli ve diğer Milli Demokratik Devrimcilerin en bü-yük yanılgıları devrimin siyasal boyutunu dikkate almayıp, yalnızca devrimin toplumsal boyutuna yani üretim ilişkilerinin kurulmasıyla devrimin gerçek-leşebileceğini algılamaları. Sözgelimi; Mihri Belli devrimi şöyle tanımlıyor: "... Devrim, üretim tarzının değişmesidir. Bir üretim tarzından daha ileri bir üretim tarzına geçiştir. Budur Marxist devrim anlayışı. Besbelli ki, devrimi iktidar değişmesi gibi bir üst yapı olayı şeklinde yorumlamak, Marxist devrim kavramı ile çelişkili bir tutuma girmek olur."(3)

Mihri Belli'nin bu yanılgısının kaynağı, hiç kuşkusuz burjuva devrimleri ile sosyalist devrimlerin ara-sındaki önemli bir "farkı" anlayamamaktan kaynaklanıyor.

Stalin'i, "Leninizmin İlkeleri"nden dinleyelim:

"Burjuva devrimi mutad olarak feodal toplumun bağrında

büyümüş ve olgunlaşmış bulunan kapitalist düzen biçimleri, ihtilal açıkça patlak vermeden önce az çok hazır olunca başlar; proleter devrim ise sosyalist düzenin hazır biçimleri ya hiç yokken, ya da hemen hemen yokken başlar." (4)

Demek oluyor ki, burjuva devrimleri ile sosyalist devrimlerin gelişim süreçleri birbirlerinin tam zıddıdır.

Demek oluyor ki, kapitalizmden sosyalizme geçişte ele alınması gereken ölçüt, Mihri Belli'nin ölçütü değil, zira devrim, "İktidarın bir sınıftan ötekine geçişi, sözcü-gün salt bilimsel anlamıyla olduğu kadar, politik ve pratik anlamıyla da bir devrimin birinci, başlıca ve esas belirtisidir." (5)

Budur Marksist-Leninist devrim anlayışı...

-II-

Proleter sınıf mücadelesinin biçimlerinden biri olan politik sınıf savaşımının, devrimci ve öncü gücü, "zincirlerinden başka kaybedecek birşeyi olmayan" işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı, yalnız politik mücadelenin devrimci ve öncü gücü değil, aynı zamanda sosyalist devrimin siyasal, örgütsel, ideolojik ve askeri öncüsüdür de.

Çağımızın bu en devrimci sınıfı ve yaratıcısı, politik sınıf mücadelesini değişik araçlarla yürütür: Gösteri-ler, seçim, parlamentonun kullanılması, siyasal grevler, silahlı ayaklanma vb...

Fakat tüm bu mücadele biçimlerinin başında, işçi sınıfının politik sınıf mücadelesindeki en önemli aracı, SİYASAL DEVRİMCİ PARTİSİ gelir. Zira, bilimsel sosyalist mücadelenin, politik sınıf savaşımının özü, devrimci partidir. Partisiz bir niteliksel sıçrama olamaz.

"Bunalımların ileriye dönük yönetimleri ortaya çıkaracağı düşüncesi Marx'ta yoktur, ancak kaba Marxizmde bulunuyor. Ekonomik bunalımlar, sınıflı toplumlardaki var olan ve bir düzeni ifade eden dengeleri zorluyor ve bozuyorlar. Bu bozulmadan daha ileri yönetimlerin çıkabilmesi için bunların bilinçle ve gü-venle ortaya konması gerekiyor." (6)

Öznel öğedir; devrimin nesnel koşulları olgunlaştığı, belli bir aşamaya geldiği zaman, artık devrimin kaderi öznel yani subjektif faktörlere bağlı kalıyor: İşçi sınıfı bilinci, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerin öz-gürlük durumları ve politik iktidarı ele geçirmenin a-racı ve işçi sınıfının örgütlü müfrezesi; parti.

Partidir, bilinç ve güveni ortaya koyan.
Partisiz bir iş yapılamaz.

Dahası, politik sınıf mücadelesindeki değişik eylem biçimlerini, değişik savaş yöntemlerini ustalıklarla kulla-narak, işçi yığınlarını iktidarı ele geçirme yolunda şaş-madan kararlılıkla ancak devrimci parti yürütür.

Dahası, "Parti, politikanın en olgun ve en gelişmiş şeklidir ve parti ile insanlar, bir sınıf, iktidara gider. Parti, iktidara gitmek içindir... Parti, fizikteki kaldıraç gibidir, insanı, sınıfını, bireyini, iktidara götüren bir kaldıraç..." (7)

Partisiz politik sınıf mücadelesi olamaz.
Partisiz devrim olamaz.

NOTLAR

- 1-K.Marks, F.Engels, Komünist Manifesto, Avrupa baskısı, s.30-31
- 2-Onur Erk, T.K. luş, sayı: 16, s.18
- 3-Mihri Belli, Yazılar. s.29, Aktaran Gelenek kitap dizisi, sayı: 15 s. 100
- 4-Stalin, Leninizmin İlkeleri, Sol Yayınları, s. 123
- 5-Lenin, Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi, Sol Yayınları, s. 23
- 6-T.Kurtuluş, Ocak-Şubat 1989, sayı: 17-18 s.2
- 7-Y.Küçük, Bir Soran Olursa, s.167

NETLEŞME AYRIŞMA ve BİRKAÇ NOT

Dağınık Türkiye solu, hem Eylülüst rejimden önce, hem de sonra ve özellikle 1986 yılından bu yana parti üzerinde konuşuyor. "Nasıl birleşebileceğini" tartışıyor. Hiç kuşkusuz, işçi sınıfının ideolojisi olan bilimsel sosyalizmi benimsemiş olanların tekleşmesi, tek bir si-yasal harekette, sosyalist kurtuluş partisinde toplanması önemli ve acil bir sorundur. Bu sorunu, sosyalist kurtuluş partisi sorununu, bir an önce yaratmak, çözümü kavuşturmak hiçbir hal ve şartta ertelenmemesi gereken bir görevdir. Hele hele Türkiye gibi, ikide bir devrimci durumların yaşandığı, emperyalizmin zayıf halkası olan bir ülkede kapitalizme karşı tekleşmek, örgütlü birleşik gücümüzü oluşturmak daha da acil ve önemli oluyor. Bu anlam ve önemi kavramış olanlar hiç vakit kaybetmezsiniz partiyi kuracaklardır.

Zira tek kurtuluş yolu, partiyi bir an önce yaratmak ve iktidarı almaktır artık.

Tek yol, sosyalist kurtuluş partisidir.

Sosyalist kurtuluş partisi kurulacaktır.

NETLEŞME VE AYRIŞMA

Yukanda da yazdığım gibi, parti tartışmaları Eylülüst rejim öncesine ve özellikle de 1986 yılından bu yana devam etti, ediyor. Her ne kadar tartışmalar hâlâ bitmemişse de, geçen süre zarfında, örgüt üzerindeki tartışmalar adeta bir ayna işlevini görüp, beraberinde büyük bir netleşme ve ayrışmayı da getirdi. Bu yönüyle olumludur gelişmeler. Zira her zaman "örgüt ve örgütlenme" üzerindeki tartışmalar, kimin Marksist-Leninist, kimin de tasfiyeci oportünist olduğunu kitlelere göstermede bir ayna işlevini görür.

Nitekim yapı-lan tartışmalar da bir bakıma öyle oldu. Sözü uzatmadan, devrimci demokratları bir yana, yapılan tartışma-larda "örgüt ve örgütlenme" aynasında nasıl göründüklerini hep birlikte izleyelim:

"Türkiye'nin en önemli sorunu demokrasi sorunudur. Bunun sağlanması için, sağ-sol güçler diye ayırım yapmıyoruz. Tüm güçler arasında diyalog sağlan-malı."(1)

"... Devrimi ve sosyalizmi amaçlamayanlar dahil olmak üzere, faşizmden çıkarı olmayan tüm toplumsal kesim ve güçlerini ortak bir acil siyasal demokrasi etrafında birleş(tirmek)..."(2)

"Parti denilirken, partiye ilişkin tartışma sürecine katılırken ve böyle bir sürece olumlu bakılırken, gözönünde bulundurulmuş hedef tam bir "işçi sınıfı partisi" değildir. Türkiye'de "işçi sınıfı partisi" sorunu şu ya da bu biçimde, belki de güncel parti tartışmalarının ve sonuçlarının da katkısıyla, ama zamanla çözülebi-lecek bir sorundur."(3)

"...Leninist öncüler dahil solun geniş kesimlerinin, hareketin önünü makro alanda açacak bir birliktelik içinde olmaları zorunludur. Başka bir deyişle bugünkü yasal parti gereksinimini, kalıcı ve evrensel bir ikame olarak değil, tüm önemine ve karşılık düştüğü kritik evreye karşın son tahlilde bir "geçiş" olarak düşünüyorum..."(4)

Yine bunun yanında Maoculardan Troçkistlere, sivil toplumculara kadar uzanan geniş yelpazede aşağı-yukarı aynı görüşler savunulmakta; hepsi de, sözüm-ona, görüş ayrılıklarını, bağrında taşıyacak bir heterojen, kanatlı demokrasiye geçiş partisini önermekte-dirler. Hatta bunlardan bir kesim, "sosyalistlere" çağrı da yapabilmekte.

Görüldüğü gibi, kimileri açıktan uzlaşmayı savunurken, kimileri de daha sinsî bir şekilde "sol", "sosya-lizm" vb terimlerini kullanarak, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerin gereksinimi olan sosyalist kurtuluş partisini engellemek, tasfiye etmek için uğraş-

makta-dır. Tolumsal Kurtuluş dergisini okuyanlar, toplumsal kurtuluşa gönül verenler çok iyi biliyorlar ki, Toplumsal Kurtuluşçuların bu gibi insanlarla bir ilişkisi yok ve olamaz da. Toplumsal Kurtuluş, "devrimi ve sosyalizmi reddeden, düzenle uzlaşma yolunu seçenlerle bir birlik arayışı içerisine girmek" bir yana, "Kapitalizme karşı savaş, uzlaşmacılara karşı savaştan ayrılmaz" şiarıyla ortaya çıktı.

SINIF HAREKETİYLE KENETLENMEK

Devrimci sosyalist hareketin tekleşmesi bütün ülke-lerde sorun yaratmış; genellikle yapılan tüm tartışma ve birleşme çabaları hep sonuçsuz kalmıştır. Başka ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de değişik birlikler kurulmasına karşılık, hiçbir uzun ömürlü olamamıştır. Neden öyle oluyor, neden kalıcı birlikler yaratılamıyor? Bu soruya iki şekilde yanıt verilebilir:

Birincisi, teorik derinlikten yoksunluk.

İkincisi ise, sınıf hareketiyle bağlanamama.

Türkiye'de bunların ikisi yoktur. Teorik derinlikten yoksunluk, sınıf hareketiyle bağlanamamayı ve bunun sonucu olarak fasit bir dairede tıkanıp kalmayı bera-berinde getiriyor. Bu olumsuzluğun mutlaka aşılması gerekir. Bu olumsuzluğun aşılması, büyük bir sabır ve özenle çalışmayı gerektirir. Türkiye'de "sabır" ve "özenle" çalışmalar yapılmadığı için, bir türlü derine inmek mümkün olmamıştır. Hep yüzeysel formüllerle, hep "kısa" ve "kestirme" yollarla sorunlara bakılmış; temel hedef, iktidarı almak gözardı edilip, düzen sınırları içerisindeki değişimlere razı olunmuştur. Bunlar aşılmalıdır. Zira "teorik derinlik, devrimci birliğin yolunu döşeyecek kıvılcıktır." Bu, bir. İkinci diğer nokta da şu: Parti bir sınıf hareketidir. Proletarya partisi, proletaryanın politik hareketinin örgütlenişi anlamına geliyor. Dolayısıyla ve her zaman, "Sınıf hareketiyle birleşememe, devrimci hareketi birleştirici bir çimento-dan yoksun bırakıyor."

Bununla ilgili olarak söyleyeceğim bir başka özellik de var ve

şu: Türkiye'de yapılan en büyük yanlışlar-dan bir tanesi de işçi sınıfının tekleşmesinin belirleyici olması yerine, tek tek örgüt ve partilerin birleşmesini önplana çıkarmak. Değişik örgütlerle olan ilişkiler önemli olmakla birlikte, bu ilişkiler hiçbir zaman proleter sınıf mücadelesinde, işçi sınıfının tekleşmesine giden yolda, asla belirleyici olamaz, olmaması gerekir. Zira Marksist-Leninist partiler, işçi sınıfı içerisinde örgütlenerek, işçi sınıfının üçlü mücadelesine (politik, ekonomik, ideolojik) önderlik ederek tekleşir, güçleşir, giderek siyasal yaşamda gerçek ağırlığını, nitel ağırlığını koyar.

GELENEĞE SAHİP ÇIKMAK

Türkiye'de yapılan bir başka tartışma da "yeni sol-geleneksel sol" ayrımları yapılarak, işçi sınıfının geç-mişten günümüze gelen mücadelesini geleneksel solcu"ların temsil ettiği; bu mirasa onların sahip çıktığı noktası. Evet, çok küçük bir kesim dışında, Türkiye'de herkes "gelenek benim" diyor. Oysa, işçi sınıfı mücadelesine sahip çıkmak öyle soyut iddialarla veya dergi kapaklarına "Gelenek" biziz yazmakla olmuyor... Yine, devrim ve sosyalizmi reddeden veya şimdilik bilinmez bir tarihe erteleyen, işçi sınıfı içerisinde örgütleneme-yen, işçi sınıfının tarihi mücadelesine sahip çıkma diye birşey sözkonusu olamaz. İşçi sınıfının geçmiş mücadelesine sahip çıkmak, onu temsil etmek, ancak sermayenin emek üzerindeki tahakkümünü ortadan kaldırmakla emeğin kurtuluşunu sağlamakla mümkündür...

BİRDEN FAZLA ÖRGÜT

Hiçbir Marksist-Leninist, bir ülkede birden fazla proletarya partisinin oluşmasına taraftar olamaz. Kaldı ki, Türkiye gibi, aynı örgütlenmeyi gerekli kılan ko-şulların olmadığı ülkelerde, devrimci sosyalist hareketin örgütsel birliği daha da acillesir. Fakat ne yazık ki, istense de istenmese de bir ülkede birden fazla örgüt, parti olabiliyor, birden fazla örgüt, esas kendilerinin Marksist-Leninist olduklarını iddia edebiliyor. Ne ki bu, hiçbir zaman belirleyici ve

kalıcı bir durum arz etmez. Çünkü bir ülkede birden fazla örgütün, partinin olması bu örgüt ve partilerin sonuna kadar, devrim ve sonrasına kadar ayakta kalacakları anlamına gelmez. Gerçekte hangi parti sınıf içerisinde örgütlenip, işçi sınıfının politik, ekonomik ve ideolojik savaşımını yönlendirirse o parti hareketin öncüsü olur. Diğerleri ya hareketi götüren partiye katılır ya da önemsiz kümeler halinde kalırlar. Marjinalleşirler.

ÖZET SONUÇ

Bir : Türkiye'de Eylülüst rejim altında bir türlü sonuçlanamayan netleşme ve ayrışma bugün tam açık-lığa kavuşmuş; son parti tartışmaları Marksizm-Leni-nizm ile oportünizm arasında adeta bir turnusol kağıdı işlevini görmüştür.

İki : Bu netleşme ve ayrışmada kurtuluşu iktidarı almakta görenler, vakit kaybetmeksizin sosyalist kurtuluş partisini kurmalıdır. Kuracaklardır.

Üç : Sosyalist kurtuluş partisi, yalnız burjuvaziye karşı değil, aynı zamanda tasfiyeci oportünizme karşı da savaşmayı ilke edinmeli. Zira oportünizme verilecek her ödün hem partiye, hem de işçi sınıfına büyük zararlar verir.

Dört : Sosyalist kurtuluş partisi, çeşitli nedenlerden ötürü bir araya gelemeyenlerle olan ilişkilerine büyük önem verir, onların emperyalizme, sömürgeciliğe, şo-venizme karşı mücadelelerini destekler. Parti, Lenin'in şu görüşünü kabul eder: "Birlikte savaş, ayrı yürü!"

Beş : İşçi sınıfının geçmişten bugünlere uzanan tarihi mücadelesine sahip çıkmak, işçi sınıfının kurtuluşu uğruna savaşım vermek ve devrim yapmakla eş anlamlıdır.

NOTLAR

- 1- Tövbekarların Genel Sekreteri Nabi Yağcı, Milliyet Gazetesi, 16 Mayıs 1987
- 2- TSİP, Programa Ek, Aralık 1984
- 3- Gelenek Kitap Dizisi 8, sayfa 10
- 4- Metin Çulhaoğlu, Görüş, Ağustos 1989, sayı 33, sayfa:11 Metin Çulhaoğlu, Görüş'ün "Nasıl Bir Parti?" soruştur-masında, o kadar karışık bir parti modeli sunuyor ki, tam bir siyasi salata partisi. Tüm bu karışıklığa karşın, savunduğu parti-nin programı iktidarı hedeflemeli diyebiliyor! Hatta, "olacaksa 'parti' olsun, 'mar-ti' olmasın" da diyebilmekte! Oysa yazıyı okuyan herkes, ancak şöyle bir sonuç çıkarır: "Olacaksa "marti" olsun, "parti" olmasın."

BİRLİK VE PARTİ TARTIŞMALARI ÜZERİNE BİR KEZ DAHA

Aylık Siyaset Gazetesinin (Şubat 1991) özel sayı 9'da, "Devrimci Sosyalist İşçi Partisi Yolunda" başlıklı bir Bülten elimize geçti. Bülten'in amacı, "birlik sorununun çözümüne katkıda bulunmayı hedefleyen bir yeni çalışma" olarak belirtiliyor. Bülten'de, Türkiye'de artık bir "ideolojik netleşmenin öncelik taşıdığını", bu "ideolojik netleşmeden" kastedilen ise, "bir siyasi parti programının altyapısını hazırlamak" olarak vurgulanıyor. ayrıca bülten'de, "Türkiye'nin Sınıfsal Yapısına Giriş" başlığı altında Türkiye'nin sosyo-ekonomi yapısına ilişkin kısa tahlilleri de mevcut. Yine, Bülten'in son sayfalarında, Metin Çulhaoğlu, Turgut Koçak ve Mehmet Oğur imzalı, "Yasal Devrimci bir Sosyalist İşçi Partisi-nin" oluşturulmasına ilişkin bir Çağrı da yer alıyor.

Öncelikle şunu hemen belirtelim; hangi nedenlerden ötürü olursa olsun, işçi sınıfının ideolojisi olan sosyalizmi benimsemiş olanların bugüne kadar tekleşmemesi, tek bir siyasal harekette, sosyalist iktidar partisinde toplanamaması gerçekten üzücüdür. Büyük bir kayıptır, bu. zira, sınıfsal, ulusal, toplumsal çelişki ve sorunların yumuşaklaştığı bir ülke 'de, devrimci sosyalistlerin örgütlü müfrezeleriyle ortaya çıkmaması, nitel ağırlıklarını hale bugüne kadar ortaya koymaması egemen mülk sahipleri için bir şans, ezilen yığınlar içinse büyük bir talihsizliktir. Biliniyor, siyasal yaşam pek boşluk tanımıyor, devrimciler tarafından doldurulmasa, karşı-devrimciler tarafından doldurulur. Emperyalizmin zayıf halkası olan bir ülkede; bunalımın kalıcı olduğu bir ülkede, bu parti boşluğu doldurulmalıdır. Bu boşluğun doldurulmasına giden yolda atılan her adım, yapılan her Çağrı, bu yüzden bizler için büyük bir önem taşıyor.

Toplumsal Kurtuluş okuyucuları iyi biliyor. Derginin çıkışından bu yana, dağınık Türkiye solunun Açık Devrimci bir Partide yer almaları için elinden geleni yaptı. Açık Devrimci Partiye ilişkin dergide değişik yazılar ve yorumlar yer aldı. Ayrıca, Türkiye'nin gereksinimi olan Açık Devrimci Partinin inşa edilmesi yo-

lunda yapılan tartışmaların ilerletici ve sonuç alıcı tartışmaları olmaları için önemli temel noktalar saptadı. Özellikle dergi, odağına iktidar, devrimi birinci gündem maddesi olarak koyanların tekleşmeleri yolunda çağrılar yaptı. Bunun yanında şu noktalara da dikkat çekildi:

- a) Komünter'in faşizm "teorisini" ele almak;**
- b) Anti-faşist, Anti-tekel, demokratik, ileri demokratik vb. aşamalar ile;**
- c) Minimum-maksimum program ayrımları üzerinde durmak, tartışmalar yürütmek.**

Bu saptanan temel noktalar daha sonraları Toplumsal Kurtuluş-dergisinde gereğinden fazla işlendi; bunlara ilişkin birçok makale ve yorum yer aldı. Sonuçta görüldü ki; birlik, birbirine benzemez olanlarla, devrimi ve sosyalizmi reddedenlerle olmaz, olmuyor. Nitekimde olmadı. Bu da doğaldı ve beklenen bir şeydi. Ne ki, işin acı tarafı, yıllarca sosyalist devrimi, işçi sınıfının tekleşmesini savunan Gelenek-Siyaset yazarları, birliği, birbirine benzemez ve biraraya gelmez olanlarla yapmaya çalıştı. Hatırlanacağı üzere bizler o zamanlarda Gelenek'teki arkadaşları eleştirmiş, yaptıkları işin ne kadar yanlış ve "geleneğe"ters düşen bir iş olduğunu söylemiştik. Fakat onlar yanlış yollarına devam etti; birbirine benzemez ve biraraya gelmez olanlarla "Birlik Partisi" kurmaya çalıştılar. Olmadı.

Ne gariptir ki, Gelenek-Siyaset yazarları, "Türkiye'de devrim ve sosyalizmi teorik ve pratik bir olasılık olarak görmeyen, düzenle uzlaşma yolunu seçerek, kendilerini devrimci yürüyüşün dışına çıkaranlarla devrimci bir birlik arayışı olamayacağını" belirtmesi ve açıklaması gerekirken, onlar durumu, Gelenek'in (eylül 1990) 31. sayısında, "Devrimci Sosyalist Blok: Buraya Kadar!" başlığı altında, son derece yüzeysel gerekçelerle, "denedik-olmadı" misali bir mantıkla izah etmeye çalıştılar.

Artık ciddi olmak zorundayız. Özellikle ciddi iş peşinde olanlar, bu iddiada bulunanlar mutlaka ciddi olmalı. Zira, sosyalist iktidaristemek, öncelikle ciddiyeti gerektiriyor.

Yazmakta yarar görüyoruz. "Devrimci Sosyalist Blok: Buraya Kadar!" denip, birleşmemenin nedenlerini son derece soyut ve inandırıcı olmayan gerekçelerle izah etmeğe çalışmak; içinde yer aldıkları yanlış durumdan böylece sıyrılmaya çalışmak, özellikle Gelenek yazarları için pek kolay olmasa gerek. Öyle düşünüyorum.

"Belleklerin silinmek istendiği, bellek silmenin akıl değiştirici bir seferberliğe dönüştürüldüğü bir dönemde" yaşadığımız için açıklamakta fayda var: Gelenek ve Siyaset'teki bazı eski arkadaşlarımız daha ilk parti tartışmalarında yol ayrımına uğramış; sosyalist iktidarı in ittifak yerine, "demokrasiye geçiş partisi" önerenlerle birlikte, "heterojen, kanatlı, blok vs" isimler altında parti kurmaya çalışmıştı. Yaptıkları işin teorisini de yaptılar ve bu, Metin Çulhaoğlu tarafından şöyle formüle edilmişti: "...Leninist öncüler dahil solun geniş kesimlerinin hareketin önünü makro alanda açacak bir birliktelik içinde olmaları zorunludur. Başka bir deyişle bugünkü yasal parti gereksinimi kalıcı ve evrensel bir ikame olarak değil, tüm önemine ve karşılık düştüğü kritik evreye karşın son tahlilde bir 'geçiş' olarak düşünüyorum..."*

Peki, önerilen bu 'makro partisi'nde kimler vardı? Kimler yoktu ki; Maoculardan Troçkistlere, Sivil Toplumculardan Tövbekarlara kadar herkes vardı. Toplumsal Kurtuluş o zamanlarda , böylesi Parti (!) modelleri için, "bunlar işçi sınıfının siyasal iktidar savaşımını engellemekten, onun ihtiyaç duyduğu radikal devrimci partisini sabote etmekten başba birşeye yaramaz" dedi. Bizler açık açık, toplumsal kurtuluşçuların bu gibi, sözüm ona parti modellerini öneren insanlarla bir ilişkisi olmadığını; Toplumsal Kurtuluş, "devrimi ve sosyalizmi reddeden, düzenle uzlaşma yolunu seçenlerle bir birlik arayışı içine girmek" bir yana, kapitalizme karşı savaş, uzlaşmacılara karşı savaştan ayrılmaz belgisiyle ortaya çıktı; bunu Partiye giden yolda olmazsa olmaz bir ilke olarak kabul etti. Bizler haklı olarak, bu birbirine benzemez olanlarla olsa olsa, ancak bir 'siyasi salata partisi' olur dedik. Bazı arkadaşlarımız bizlere kızdı. Kızmaya da hakları yoktu. Yalnızca gerçekler dile getiril-

* Metin Çulhaoğlu, Görüş- Ağustos 1989, sayı 33, sayfa:11.

mişti. Zira, söylediğimiz şudur: Değişik ve mütecennis ağaçlardan koparılan ayrı ayrı yapraklardan birlik çıkmaz. Çıkmadı ve doğrulandık.

Evct, şimdi de, Gelenek ve Siyaset gazetesindeki arkadaşlar, yazımın girişinde de bahsettiğim "Devrimci Sosyalist işçi Partisi Yolunda" künyeli bir Bülten'le, bir başka Birlik girişiminde bulunuyorlar. Bülten'in son sayfasında bir Çağrı var ve şöyle başlıyor: "Ülkemiz sosyalistlerinin birliğini sağlamak için çaba harcamayı sürdürmek devrimci bir görev olarak önümüzde duruyor." Ayrıca, "Reformizimden kendilerini ayırmış ve partili mücadelenin ihtiyacını hisseden ülkemiz sosyalistlerinin bu görevi başarmak için yeterli teorik-ideolojik-örgütsel birikime sahip olduklarına inanıyoruz" diyor.

Gerçekten, bu satırları okuyan herkes, Gelenek ve Siyaset Gazetesindeki arkadaşlar, bir önceki "makro parti" oluşturma yanlısından kendilerini arındırmış, Türkiye'nin ihtiyacına cevap verecek bir "devrimci parti" yaratma yolunda adımlar atma kararlılığını göstermiş sanabilir. Oysa durum bu değil. Gerçi her ne kadar Bülten'de, "devrimci parti", "reformizimden arınma", "netleşmeden" söz ediliyorsa da, Bülten bir bütün olarak okunduğunda hele dünün "makro parti" çalışmalarını andıran ve hatta bazı yerlerde, daha kafa bulaştırıcı görüşlerin yeraldığını görmek mümkün. Çünkü Bülten de, bir yandan devrimden bahsediliyor ve programın anahatları çiziliyor, diğer yandan, günümüzde marksist-leninist öncü partisinin yaratılabilmesinin imkansızlığından söz ediliyor. Yine Bülten'in Çıkarken yazısında, "ideolojik netleşmeden" söz edilirken, aynı Bültenin son sayfalarında yer alan üç imzalı Çağrı da, "Öncü partinin yaratılması sürecinin unsurlarından biri olarak, bu işlevleri yerine getirmekte ihtiyaç duyduğumuz yasal devrimci partinin bileşenleri, grup, çevre ve kişiler arasında tam bir ideolojik birlik araması da doğru olmayacaktır." diyor. Gerçekten yazılanları anlamakta zorluk çekiyoruz. Çünkü bu tam bir çetrefilliktir. Böylesi bir çetrefillikte "Devrimci Sosyalist İşçi Partisi" değil, ancak, Bir Araya Gelmezler Partisi kurulur!

Kaldı ki, böylesi bir karmaşada belirli bir program (!) üzerinde

mutabakat sağlamak yana, tartışmaya sunulan phrogramlar dahi ciddiye alınmaz. Zira, program, önce, hem parti kurucularının, hem de parti üyelerinin tam bir irade birliğini simgelemesi gerekiyor. Bu da en başta, program üzerinde tam bir ideolojik birliği zorunlu kılmaktadır. Oluşturulması düşünülen partinin bileşenleri kendi aralarında ideolojik birliğe sahip olmaları zorunlu değilse, ne aynı parti çatısı altında yer alınır, ne de program üzerinde bir uyum sağlanır. Sağlansa dahi -ki geçici olur bu- buna parti değil, ancak, Birbirine Benzemezler Partisi denir.

Sonuç olarak, "Devrimci Sosyalist İşçi Partisi Yolunda" çağrılar yaparken, önce Çağrı sahiplerinin böylesi bir partiden neyi kastettiklerini açık açık yazmaları gerekiyor. Burada çok net olmak, bu alanda karmaşıklığa, muğlaklığa yer vermemek, birliğe giden yolda sonuç alıcı, tekleştirici olması yönünden de büyük önem taşıyor.

Kim, nasıl bir parti istiyor? Bunu açık açık yazmalı.

Kurulması düşünülen partinin stratejisi nedir? Demokrasiye Geçiş Partisi mi, Demokratik Devrim Partisi mi veya Sosyalist İktidar Partisi mi? Bunlar ikirciliğe yer vermeyecek şekilde yazılmalı.

Parti kurmak hiç kimsenin tekelinde değildir. Herkesin parti kurma hakkı vardır. Herkesin bu yolda adım atma, çağrı yapma yetkisi vardır. Ama iş bununla bitmiyor, bitmez. Önemli olan, parti kurmak için adım atma, çağrı yapma değil, kurulması istenilen parti nasıl bir parti olmalı, sorun budur.

Sorun, Türkiye'nin gereksinimi olan Sosyalist İktidar Partisi mi, yoksa "makro parti" diye adlandırılan geçici bir "geçiş" partisi mi?

Oluşturulması düşünülen parti, kitleleri ayağa kaldıracak bir kaldıraç mı, yok, a devrimi ve sosyalizmi reddeden bir uzlaşma partisi mi? Sorun budur.

Onun için; parti yolunda Çağrılar yaparken böyle bir perspektifle ortaya çıkmalı. Zira, perspektifsizlik, rotasını kaybeden pusulasız bir gemiye benzer.

Son söz; Toplumsal Kurtuluş daha başından parti ve birlik tartışmalarına böyle yaklaştı. Biraz aşama, biraz devrim yerine birinci gündem maddemiz Sosyalist İktidar dedi. Türkiye'nin gereksinimi olan parti budur, dedi. Bunda ısrar etti. Halen aynı yolda ve ısrardayız.

İKİNCİ BÖLÜM

Çeşitlemeler

YAŞADIĞIMIZ DÖNEM ve TÜRKİYE

Nasıl bir dönemde yaşıyoruz? Gerçekten yanıtlanması gereken çok önemli bir soru olarak önümüzde durmaktadır.

Sovyetler Birliği'nde Gorbaçov'un başa geçmesiyle birlikte başlayan sosyalizmden dönüş süreci; günümüz dünya komünist hareketinin sağa kayması ve buna ek olarak, sosyalist Doğu Avrupa'nın tümünde başgösteren karşı-devrimci hareketler bu soruyu zorunlu olarak gündeme getirmiştir.

Yaşadığımız dönemi bilmek, buna göre politikalarımızı belirlemek, odağına "sosyalist iktidar" hedefini koyan her örgüt, her parti ve her hareket için bir zorunluluktur. Zira dünü bilmeden bugünü, bugünü bilmeden yarını kurmak pek mümkün değil.

Sosyalizm, daha teoriden pratiğe yansımadığı ve kapitalizme karşı yalnızca bir ideolojik alternatif olarak çıktığı zamanlarda Komünist Partisi Manifestosu'nda K. Marx ve F. Engels yaşadıkları dönemi, "Avrupa'da bir hayalet kolgeziyor - Komünizmin hayaleti" şeklinde değerlendirmişlerdi. Kim bilir belki de, bu iki devrimci ve bilim adamı şu an hayatta olsalardı, yaşadığımız döneme ilişkin tespitleri şöyle olurdu: "Avrupa ve dünya sosyalist sistemi üzerinde bir hayalet kolgeziyor: Oportünizmin hayaleti."

Gerçekten de, sosyalist ülkelerde Marksizm-Leninizmin temel ilkelerinin "demokrasi", "demokratik sosyalizm", "glasnost" ve "perestroyka" adı altında revize edilmeye başlanması ile yalnız bu ülkelerde değil, tüm dünyada oportünizm korkulu bir hayalet olarak varlığını gösterdi, gösteriyor. Nitekim, Macaristan ve Polonya'da eskiden beri hayalet olarak kolgezen oportünizm, hayalet olmaktan da çıkıp pratiğe yansıdı. Bu iki ülkenin işçi sınıfı önderleri, tıpkı Birinci Dünya Savaşı'nda, II. Enternasyonal liderleri gibi sosyalizmden döndüler; işçi sınıfının çıkarlarını burjuvaziye sattılar. Aynı çizgi diğer sosyalist ülkelerde de sözkonusudur. Sosyalizme sahip çıkanlarla çıkmayanlar arasındaki mücadele kızışmış bulunmaktadır. Belirsizlik devam etmekle birlikte, önümüzdeki iki-üç ay içerisinde belirli bir netleşme olacağı kesindir. Fakat şu anki dünya ortamında ve Sovyetler Birliği'nde kapitalist restoras-

yon taraftarları, karşıtlarından daha kararlı olduğu sürece bu ülkelerde oportünizmin yenilmesi çok zayıf bir olasılıktır.

Sosyalist ülkelerde karşı-devrimci hareketler devam ederken, Batı Avrupa'daki resmi komünist partiler, sanki yıllardır bu günleri bekliyorlarmış gibi ve yıldırım hızıyla partilerini feshettiler. Sınıfsal savaşım yerine, sınıfsal uzlaşmanın daha iyi olacağını sosyalist ülkelerden örnekler vererek programlarını yenileştirdiler. Buna karşı çıkan bazı üyeler "Stalinist diktatörler" olmakla suçlanıp partiden uzaklaştırıldılar. Bugün için Avrupa'da Marksist-Leninist bir parti bulmak mümkün değil. Parti bir yana, "devrimciye yakın" insanlarla karşılaşmak dahi adeta bir mucize oldu.

Emperyalizm bu durumdan son derece memnun ve keyifli. Mülk sahipleri sosyalist ülkelerdeki karşı-devrimci hareketleri tüm dünyaya, "Komünizm iflas etti!" şeklinde yaydı, yayıyor. Her gün basın yayın, radyo ve televizyon kurumlarında bunun propaganda-sını yapıyorlar. Bunalımın egemen olduğu Avrupa'da, bu ülkelerin sorunlarıyla ilgili, gazete, radyo ve televizyonda, bir haber görmek, okumak mümkün değil. Haberler sosyalist ülkelerle başlıyor, bununla bitiyor. Bu ülkelerdeki yığınsal işsizlik, işsizlik paralarının sürekli kısılması, hastalık, bunalım, uyuşturucu alışkanlığı, alkolizm, suç işlenmesinin sürekli artması sorunlarla ilgili bir haber dahi okuyamazsınız. Tek söylenen şudur: "Sömürülmeye karşı çıkarsanız, sosyalist ülkelerdeki gibi "aç" kalırsınız. Uslu durun. Zaten komünizm de çöktü!" Komünizm çöker mi, burada bunun tartışmasına girecek değiliz. Ama şu kadarını söyleyelim: Komünizm çöker diye birşey olmaz. Zira komünizm bir bilimdir, işçi sınıfının bilimidir. Dolayısıyla işçi sınıfı varolduğu sürece bu bilim de varlığını sürdürür, sürdürecektir.

Dünya komünist hareketinin tarihinde böylesi inişli-çıkışlı dönemler daha önceleri de olmuştu. Komünist hareketin o inişli dönemlerinde de, korkak mülk sahipleri, komünizmin iflas ettiğini yaymışlardı, tıpkı bugünlerde olduğu gibi "kendilerinden emin" ve "birbirlerini kutlayarak." Gerçekten de şu an; "Mülk sahipleri, yakın zamanlar dünyasının ikinci büyük güven ve mutluluk dönemi-ni yaşıyor. Dünyanın zenginleri, 1815-1848 arası yıllar ayrı tutulacak olursa, hiçbir zaman böylesine kendilerinden emin ve eğlen-celi olmadılar. Şimdi birbirlerini kutluyorlar ve bu kutlama sırasında mülksüz sınıflara bazı sadakalar ayarlıyorlar."

1871 Paris proletaryasının ilk devrimci hükümetinin, değişik nedenlerden ötürü kısa bir zamanda yıkılması, Avrupa işçi sınıfı hareketini de uzun bir barişçi ortama sokmuştu. Bununla birlikte önce K. Marx ve sonra da F. Engels'in hayata gözlerini yummalarının ardından Avrupa işçi sınıfı hareketi, Lenin'in tarih sahnesine çıkışına dek, uzun bir barişçi dönem yaşadı. Bu uzun zaman kesitinde neler söylenmedi, neler yazılmadı ki komünizm hakkında:

- Marx ve Engels'in ölümü, devrimciliğin de ölümüdür.
- Kapitalizm halklaşıyor.
- Çağımız değişti, Marx ve Engels'in görüşleri de aşıldı.
- Kapitalizm sosyalizme doğru evrimleşiyor vs...

Peki, ne değişti; o dönemin burjuva ideologları ile oportünistleri ve şu anki dönemin burjuva ideologları ile oportünist liderleri arasında söyledikleri bakımından ne gibi bir fark var? Birleştikleri temel nokta da aynı değil mi: "Devrimcilik aşıldı", "Kapitalizm halklaştı", "Sınıf savaşımı bitti..."

Gerçekte, sosyalist ülkelerde küresel karşı-devrimci hareketler ve buna ilişkin tepkiler, yıllar önce söylenenlerin bugün tarih tarafından tekrarı edilmesinden başka birşey değil. Bir de doğal olarak ve politikalarına uygun bir tarzda komünist ve işçi partileri adlarını değiştirerek ya "sosyal demokrat" ya da "demokratik sol" oldular. Yine doğal olarak eski parti gazetelerinin kütükleri de değiştirildi. Örneğin Demokratik Almanya'da parti gazetesi "Neues Deutschland" kütüğünü değiştirip, "Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz" sloganını da gazete başlığından kaldırdı.

Evet, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağımızda, dünya sosyalist sisteminin üzerinde oportünizm hayaletinin kolgezmesi ve bir çağında oportünizmin böylesi galabe gelmesi kuşkusuz sevindirici bir durum olamaz. Hele hele dünyanın sosyalizm için olgunlaştığı çağımızda bu gelişmeler üzücü, çok üzücüdür.

1917 Ekim Devrimiyle sosyalizmin teoriden çıkıp pratikte vücut bulması; İkinci Dünya Savaşı'nda, Sovyet Kızıl Ordusu'nun yardımlarıyla, Doğu Avrupa'da gerçekleşen devrimler, emperyalizmi dünyada tek sistem olmaktan çıkarmış, iki ayrı sistemi (emperyalist-sosyalist) oluşturmuştu. Dünya sosyalist sisteminin varlığı hem dünya işçi sınıfının en büyük enternasyonalist dayanağı, hem de emperyalizme karşı en büyük bir güçtü. Böylesi bir sistemin içinden oportünizmin fışkırması, dünya çapında sosyalizmin

prestijini sarsmış, itibarını zedelemiştir. Bu durum, genelde emperyalizmin zayıf halkaları olan ülkeleri, özelde devrimin eşikte olduğu Türkiye'yi nasıl etkiler?

Diğer ülkeler bir yana, sosyalist ülkelerdeki karşı-devrimci hareketlerin Türkiye devrimi açısından pek olumsuz bir etki yaratacağını sanmıyoruz. Türkiye, emperyalizmin zayıf halkasıdır diyoruz. Zayıf halka, zayıf olduğu için zayıftır. Kopma durumunu bağrında taşıyor. Bu gibi ülkelerde güdük de olsa uzun süreli temsili demokrasilerin yaşayamayacağı açıktır. Bu ülkelerde ikilem aynı, hiç değişmiyor: Ya faşizm, ya devrim.

Bu bakış ışığında Türkiye bir şans oluyor. "Türkiye, hem reel sosyalizmin hem de kokuşan mülk sahipleri dünyasının şansıdır. Türkiye şanstır. Türkiye, dünya devriminde önemli bir şans olma yolundadır. Türkiye bugün sınıfsal, ulusal, ideolojik, eğitimsel, yönetimsel çelişki yumağının içindedir."

Türkiyeli devrimciler bu şansını kullanacaktır. Şu an Türkiyeli devrimcilere düşen temel görev, hem içinde bulunduğumuz dönem, hem de Türkiye'nin "özgünlüğünü" doğru bir şekilde tespit etmek, sosyalist iktidar yürüyüşüne her türlü "etkilerden" ve "sapmalardan" arındırılmış bir şekilde katılmaktır.

Fakat burada gözden kaçırmamamız gereken nokta, dünya sosyalist sisteminde Gorbaçov çizgisinin yaratmış olduğu karşı-devrimci hareketler sürerken, devrimin eşikte olduğu Türkiye'de, Türk egemen sınıflarının, yanlarına Gorbaçovcu "Yağcı"ları da birer koltuk değneği olarak, devrimi engellemeye çalışıyor olmalarıdır. Bu nedenle, sosyalist iktidar yürüyüşümüz, bir kez daha, "Burjuvaziye karşı savaş, oportünizme karşı savaştan ayrılmaz" şiarıyla eskisinden daha fazla önem kazanıyor. Zira yaşadığımız bu dünya ortamında oportünizme verilecek en küçük bir ödün dahi Türkiye devrimini tehlikeye düşürebilir. Bu nedenle her türlü sapmaya karşı ideolojik mücadele her zamankinden daha da anlamlılaşıyor.

Varsın Avrupa ve sosyalist ülkelerde karşı-devrimci hareketler süredursun, Türkiye işçi sınıfı sosyalist devrimini yapacaktır. Ne emperyalizm, ne de Gorbaçov çizgisi bu devrimi engelleyemeyecektir.

Dünya devrimci merkezi Türkiye'ye doğru kayıyor.
Türkiye proletaryası engellenemez hedefine yürüyor.

GORBİ PERESTROYKA ve AHLAKSIZLIK ÖRNEKLERİ

1985'te Sovyetler'de Gorbaçov'un başa geçmesiyle birlikte başlayan kapitalizme hayranlık dönemini n, beraberinde ahlaksızlığı da getirdiği artık biliniyor. Gerçekten, Gorbî'nin perestroyka dönemi, işçi sınıfının yönetim ve çıkarlarına ters düşen, onun uzun ve yorulmak bilmez bir savaşım sonucunda kazanmış olduğu sosyalist değerleri birbir tahrip eden bir başka bozulmayı da getirdi: Ahlaksızlık!

Öyle ki, son aylarda Sovyetler Birliği'nde görülen manzaralar, gerçekte, marksizm-leninizm adına, dünya proletaryası adına utanç vericidir. Yetmiş yıldan fazla bir geçmişe sahip olan Sovyet yurttaşlarının (*) artık Marks, Engels, Lenin heykellerine dahi tahammülleri kalmamış görünüyor. Günümüzde, en gerici ülkelerde bile yasalar heykel yıkmayı yasaklarken, Sovyetler'de sosyalizm düşmanları heykel parçalama devrini başlatmış bulunuyorlar.

Kapitalist restorasyoncuların da desteğiyle, işçi sınıfı düşmanları eylemlerini böyle sürdürürken, Gorbaçov ve şürekası, proletarya ahlakını daha değişik bir tarzda ve daha da "Avrupaca" bir şekilde ve aşama aşama yok ediyor. Örnekler çoktur. Bazılarını vermek istiyoruz. Amaç, bunlar unutulmamalı, gelecek için birer belge olarak kalmalıdır.

Örnek Bir: Bir zamanlar Batılı ülkelerde Avrupa halkının büyük tepki ve protestolarına neden olan McDonald's Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'ya kadar uzandı, hem de dünyanın en büyük restoranı olma rekorunu kırarak. Bir yıl önce, 1990 yeni yıla girişle çok büyük bir törenle açılışı yapılan McDonald's, haftada 56 ton et, 36 ton patates, 1 ton sebze tüketiyor. Günlük kapasitesi şimdilik yalnızca 15.000 kişilik (Acaba restorantta geçerli olan hangi para birimi, dolar mı, yoksa ruble mi, gerçekten merak ediyorum).

Örnek İki: Londra'da bir yıl önce, Phillips galerisi, "Coca cola/ it's real thing-Lenin", "Coca cola gerçek şeydir-Lenin" yazılı bir Sovyet afişini açık arttırmaya çıkartmıştı (Neden, coca cola gerçek

şeydir-Gorbaçov değil de Lenin ? Anlamak zor. Oysaki, "McDonald's-Gorbaçov ve coca cola" gerçekten birbirine uyuyor ve yaklaşıyor).

Örnek Üç: Çeşitli dillerde yayımlanan "Moskov News" ile "Sputnik" dergilerini alın okuyun. Tamamen birer yozlaşma örneği. Artık sosyalizmin değil, kapitalizmin "güzellikleri" anlatılıyor.

Örnek Dört: Sovyetler Birliği'nde önümüzdeki aylarda birçok kent adı ve bunlar arasında, Kalinin, Stalingrad, Gorkiy vb değiştirmek için yeni bir karar tasarısı çıkartılmış bulunuyor.

Örnek Beş: Moskova radyosunun, Çavuşeskular'ın karşı-devrimciler tarafından kurşuna dizildikleri gün verdiği haber şöyleydi: "Romanya'da 80.000 kişinin ölümünden sorumlu olan diktatör Çavuşesku ve eşi 'yargılanarak' ölüm cezasına çarptırıldılar. Çavuşesku'ya bağlı 'tctöristler' silahlarını hâlâ bırakmadılar.

Örnek Altı: Romanya'daki karşı-devrimci darbeden hemen sonra Bükreş'i ziyaret eden E. Şavardnadze'nin açıklaması şöyleydi: "Demokrasi altında buraya gelmek ne kadar güzel!.. Biz her türlü diktatörlüğe karşıyız, ister faşist, isterse komünist olsun, diktatörlük diktatörlüktür."

Örnek Yedi: Batılı gazeteler, Sovyetler'de ilk kez tahıl rekoru kırıldığını yazdığı sıralarda, Gorbaçov Batı'ya yalvanyordu: "Bize ekmeğe gönderin!"

Örnek Sekiz: 1985'te "Daha fazla sosyalizm istiyoruz" diyen Gorbaçov, 1990 da şöyle diyor: "Pazar ekonomisi son şansımızdır."

Örnek Dokuz: Kızıl Ordu'nun 1968 Çekoslovakya'ya, 1978 Afganistan'a gönderilmesinin büyük bir hata olduğunu söyleyen Gorbaçov, Körfez Krizi'nde; "Saddam Hüseyin sabrımızı taşımak üzere. Onu son kez uyarıyoruz, Kuveyt'ten derhal çekilmeli, yoksa Körfez'e asker göndeririz."

(*) Halkların birbirine düşman ettirildiği, milliyetçiliğin had safhaya ulaştığı bir ülkeye hâlâ "Sovyetler Birliği" demek ne derece doğru, gerçekten tartışma konusu.

'İKİ TEZ'E BİR ELEŞTİRİ

Doğu Avrupa'daki sosyalist iktidarların yerlerini karşı-devrimlere terk etmesinden bu yana, bu ülkeler üzerindeki tartışmalar bitmiş değil. Emperyalist-kapitalist kamp, "sosyalizmin iflas ettiğini" tüm dünyaya ilan ederken; gerçekçi sosyalistler Doğu Avrupa'daki sosyalist edvrimden dönüşün nedenleri üzerinde duruyor; söz konusu ülkelerdeki devrimlerin nesnel ve tarihsel özelliklerini tartışıyor. Emperyalist burjuva ideologlarını veya marksizmden-leninizmden yolları ayrılan revizyonistlerin söylediklerini bir kenara bırakırsak, elbetteki, markisizmi-leninizmi savunan, dünya sorunlarına ancak bu bilimin gerçek ve kalıcı çözümler getirebileceğine inanan her partinin, her örgütün, hasılı her sosyalistin var olan sorunlar üzerinde durması her zamankinden daha önemli ve acil bir görevi oluyor. Özellikle bu, yaşadığımız ve devrime gebe olan ülke Türkiye ise, var olan sorunlar bizleri, Türkiyeli devrimcileri daha da yakından ilgilendirir. bu anlamda, var olan sorunları tartışmaktan korkmamak gerekiyor. Tartışacağız.

Tartışacağız ; sorunların kaynağını bulmak ve üstünden gelmek için ;

Tartışacağız ; doğrudan durmanın felsefesini bulmak ve yürütmek için .

Tartışılıyor . Türkiyeli sosyalistler uzun süredir Doğu Avrupa 'daki " Devrimden dönüşün " nedenleri üzerinde duruyor , kitap, dergi v.b. yayın organlarda bu sorunların kaynağını bulmaya çalışıyor. Söylenenler ve yazılanlar hem çok , hem de birbirinden farklıdır. Görüşlerine katıldığımız yazar arkadaşlar olduğu gibi, hem fikir olmadığımız yazarlar da vardır. Bu da doğaldır. Burada önemli olan şey, var olan görüş ayrılıklarını olduğu gibi kendi kaderlerine bırakmak değil, tartışmak ve bunun nedenlerine inebilmektir.

Tartışacağız. Tartışacağız; var olan sorunların nedenlerini açığa çıkarmak ve ilerlemek için.

Tartışacağız; bugünün sosyalist iktidar kavgacıları ve yarının kurucuları olmak için.

Evet, hatırlanacağı üzere Toplumsal Kurtuluş dergisinde Haluk Yurtsever'in "1990 Başında Sosyalizm Üzerine Tezler* başlıklı yazısı yer almıştı. Yazı, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da yaşanan gelişmeler üzerine Yirmi Dört Tezden oluşuyor. TKP İngiltere lideri R. Yörükoğlu'nun yıllar önce, "Sosyalizm Üstün Gelecektir" ve , diğer yazı ve kitapçıklarında yazdıklarına benzer olan bu tezler, hiç kuşku yok ki, şu ana kadar Türkiye'de çıkan tüm kitap ve dergilerde en ciddi ve kapsamlı bir yazı olarak değerlendirilebilir. Özellikle, "Ekim devrimi ve Tek Ülkede Sosyalizm" üzerindeki tezler çok önemlidir. Yinen bunun yanında, tezlerde, devrimin teorik-pratik; nesnel ve tarihsel özelliklerine ilişkin başka Önemli tespitler de var ve bunlar, gelecek sosyalist Türkiye'si için de mutlaka dikkatle alınması gerekir. Fakat ne var ki, tüm bu önemli tespitler yanında yazar, On ve Onbir'inci tezlerde "gerçekler dışına" ve Doğu Avrupa'da "yığınsal" olarak gerçekleşen devrimleri, "gerçek devrim" olarak kabul etmeme durumuna kadar düşebiliyor. Anlaşılan Doğu Avrupa'daki rejimlerin inanılmaz bir şekilde düşmelerinin yaratmış olduğu etki çok büyük olmalı ki, yazar, tabir caiz ise, "sağa doğru bükülen çubuğu" düzeltelim derken, tamamen "sol"a büküyor. Şöyle diyor:

Sav On : "İkinci Dünya savaşından sonra Doğu Avrupa ülkelerindeki rejim değişikliklerinin hiç biri, o ülkelerin gerçek güçlerine dayanan gerçek devrimler değildir..."(abc) ile,

Sav On Bir : "Bu ülkelerinin herbirinin ne kadar sosyalist oldukları ayrıca tartışılabilir ve tartışılmalıdır. Bu bir yana, Doğu Avrupa'daki rejimlerin bu ülkelerin yerleşmesinde ve sürmesinde yapaylıklar ve zorluklar vardır. Ne iktidar değişiklikleri o ülke insanların özdinamikleriyle, ne de 'reel sosyalizm' o toprakların öz malı olmuştur." (abc)**

Gerçekten şaşırtıcıdır. Şaşırtıcıdır, zira önceki yazılarında, "proleterya devrimi çoğunluk devrimi olmayıp, çoğunluğa dayanan azınlık devrimi" olduğunu söyleyen Haluk Yurtsever, Doğu Avrupa devrimleri sözkonusu olunca nedense, burada aynı görüşü savunmuyor, var olan devrimleri "iç dinamiklerine dayanmayan, gerçek olmayan devrimler" olarak nitelendirebiliyor. Şaşırtıcıdır.

Haluk Yurtsever, On ve on birinci savlardaki doğru olmayan görüşlere neden ihtiyaç duymuş, gerçekten anlamak güç. Acaba ele alınan ölçüt, Doğu Avrupa'daki sosyalist iktidarların yıkılışı mı? Bu değilse, peki nedir?

Gerçekte, on ve on birinci savlardaki gibi söylemek ve yazmak, ya Doğu Avrupa'da gerçekleşen devrimleri inkar etmek, ya da bu devrimler hakkında hiç mi hiç bilgi sahibi olmamak demektir. Zira burada gerçekleşen devrimler, hem "gerçek güçlerine dayanan gerçek devrimler", hem de" o ülke insanların öz dinamikleri ve o toprakların öz malı olan" devrimlerdir. Bu bir.

İkincisi, böylesi görüşler ileri sürmek farkına varmadan Gorbaçov'un ya da sözkonusu ülkelerdeki iktidarları Walese, Havel gibi kişilere terk eden; "burada zaten gerçek sosyalizm kurulmamıştı, Kızıl Ordunun dışardan kurmuş olduğu sahte rejimler vardı" diyen, sözümona sosyalist parti liderleriyle aynı konuma düşmekten başka birşey değil.

Üçüncüsü, aynı eleştiriler aslında yıllar önce, Doğu Avrupa'daki devrimleri bir türlü hazmedemeyen emperyalist Batı Avrupa ile onların ideologları tarafından dile getirilmişti. Bilindiği gibi, İkinci Dünya Savaşı'nda emperyalist burjuvazi Avrupa'nın Doğu'sunu yitirince adeta çılgına dönmüş, kendi yazar ve çizirlerini harekete geçirerek bu devrimleri karalamaya, küçük düşürmeğe başlamıştı.

Dördüncü, "gerçek güçlerine dayanan devrim" ile "gerçek güçlerine dayanmayan devrim" nedir, ne anlama geliyor, bilmiyor. Fakat bildiğim şudur:

Bir : "Dünyada erken devrim yoktur."

İki : "İktidarı alarak başarısı kanıtlanmış hiç bir devrim yanlış sayılmaz."

Üç : Devrim niceliksel bir olay değildir.

Dört : Devrimin olabilmesi için mutlaka şu kadar kütle gerekir diye bir şart yok.

Beş : Devrimler her zaman 14 Temmuz 1989'da Fransız Burjuva devrimini başlatan halkın Paris'teki Bastil Kale -zindanını ele

geçirip yıkmaları gibi de gelişmezler.

Altı: Devrimler deyim yerindeyse, teraziyle tartılmazlar, zira devrim, niteliksel bir sıçramadır. Devrim, iktidarın bir sınıftan bir başka sınıfın eline geçmesidir.

Ama tüm bunlar bir yana, Doğu Avrupa'nın sekiz ülkesinde (D.Almanya, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya ve Arnavutluk) gerçekleşen devrimlerin hepsi, "yığınsal olarak" ve o ülkelerdeki örgütlerin Parti ve Cephelelerin öncülüğünde olmuş; faşist alman ve İtalyan işgalci ve içerdeki işbirlikçilerine karşı onbinlerce, yüzbinlerce silahlı kişi yer almıştı. Elbetteki bu devrimlerin yapılmasında Kızıl Ordu'nun büyük yardımları vardı ve bunu hiç kimse inkar edemez. Ama bu, gerçekleşen devrimlerin yalnızca Kızıl Ordu'nun birer eseri oldukları anlamına gelmez. Kaldı ki, toplumsal alt-üst oluşlarda böyle birşey de olamaz. Çünkü bu, hem toplumsal gelişime, hem de iç ve dış dinamizmin birlikteliği ve birbirinden ayrılmazlığı ilkesine de ters düşer. Zaten dünyanın hiç bir yerinde, iç dinamik ihmal edilip, yalnız dış destekle, dış dinamikle devrim yapıldığı görülmemiştir. Olamaz da.

Gerçekten, ikinci dünya savaşında Doğu Avrupa'da gerçekleşen devrimler bir incelendiğinde görülecek ki, "iç dinamik" belirleyici bir rol oynamıştır. Hatta bu ülkelerde gerçekleşen devrimler, genellikle birbirine benzer bir şekilde başlamıştı. "Doğu Avrupa'nın tümünde 'Halk Kurtuluş Orduları' veya 'Vatan Cepheleri' ezgi aygıtını yıkıp, yerine yeni erk organlarını kurmuşlardı". Yugoslavya, Bulgaristan, Arnavutluk vd. ülkelerde durumlar aynıydı. Polonya, Çekoslovakya ve Romanya 'da aşağı yukarı aynı şekilde faşist rejimler yıkılmış, yerlerine devrimci hükümetler kurulmuştu. Bu sekiz ülkede faşizme ve emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarında yüzbinlerce kişi yer almıştı. Örnek olsun "Yugoslavya Ordusunda 800 bin, arnavutluk'ta 70 bin, Bulgaristan'da 40 bin, Polonya'da 2 milyon kişi değişik cephelelerde elde silah savaşım yürütüyordu." Ayrıca bu kurtuluş savaşlarında yüzbinlerce kişi faşizme kurban gitmişti.*** Bunlar biliniyor ve değişik kitaplarda yazılmıştır. Doğu Avrupa'daki devrimlerle ilgili olarak hem Türkçe, hem de yabancı dillerde onlarca kitap mevcuttur.

Görüldüğü gibi, Haluk Yurtsever'in on ve on birinci savlarında yer alan "gerçek güçlerine dayanan gerçek devrimler değil" ile "ne iktidar değişiklikleri o ülke insanların öz dinamikleriyle, ne de 'reel sosyalizm' o toprakların öz malı olmuştur." iddiasının gerçekle bir ilgisi bulunmuyor. Bu nedenle, Doğu Avrupa'daki "devrimden dönüşün" nedenlerini burada aramak doğru değildir. Yanlıştır. Daha değişik nedenleri var ve bunlar yazılmıştır.****

Son söz olarak, nasıl ki, 1889'da Engels'in katılımıyla toplanan II. Enternasyonelin 1914'lere kadar olan;

a) kütesel işçi hareketlerin gelişmesine,

b) Marksist fikirlerin yayılıp, sosyalist partilerin de politik bir güç haline gelmesine olan büyük katkılarını tümünden yadsıyıp, bir bütün olarak II. Enternasyoneli başından itibaren revizyonizmle, oportünizmle sosyalizme ihanetle suçlamıyorsak, aynı şekilde, Doğu Avrupa'daki "devrimden dönüşün" nedenlerini bu devrimlerin ta doğuşuna, bu devrimlerin gerçekleşiş tarzına bağlamayamayız.

*-Haluk Yurtsever, 1990 başında Sosyalizm üzerine Tezler. Toplumsal Kurtuluş dergisi, sayı 19-30. sayfa 29.

**.-Doğu Avrupa'daki devrimleri "gerçek devrimler" olarak kabul etmeyen Haluk Yurtsever'in, Afganistan Nisan Devrimine nasıl baktığını gerçekten merak ediyorum.

***.- Bu devrimlerle ilgili olarak ayrıca bakınız, Yeni Çağ dergisi, Temmuz 1984, sayı 7. Veya Fadıl Ölmez, 40'lı Yıllar ile 44. yılındaki Bulgaristan Sosyalist Devrimi. Toplumsal Kurtuluş, sayı 13. sayfa 20k.

****.- Haluk Yurtsever'e önerim, ister Doğu Avrupa'daki olaylar, isterse Sovyetler Birliği ile ilgili olarak, Yalçın Küçük'ün 'Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin Kuruluşu' kitabına bakması. Ayrıca Toplumsal Kurtuluş dergisinin Mayıs ayı sayısında yer alan Çelik Bilgi'nin "Büyümemiş Çocuk Hastalığı: Revizyonizm ve Trotskizm" başlıklı yazısında da çok önemli tespitler mevcut.

BÜROKRASI ÜZERİNE ÖZET YAZI

Gorbaçov çizgisinin de etkisiyle dünya sosyalist sisteminin çöküşü, Türkiye'deki revizyonist, troçkist ve maoist kamptakileri aşırı derecede sevindirmişti. Son bir iki yıldır, söz konusu kampın yazdıklarına bir bakılırsa bu "sevinç" açıkça görülür. Tuhaflıklar ülkesi Türkiye'de demek ki yalnızca egemen mülk sahipleri değil, aynı zamanda kendilerini 'reel devrimciler' olarak kabul eden bir kesim de sosyalist iktidarın yıkılmasından 'sevinç' duyabiliyor. Gerçekte bu kesimin ne kadar 'reel devrimci' olduğu tartışılır ve tartışılmalı, ama şu anki konumuz bu değil. Konumuz, aynı kesimlerin büyük harf ve ünlem işaretiyle, "BÜROKRATİK REJİMLER ÇÖKTÜ!" şeklinde yazdıkları "bürokrasi sorunu" dur.

Fakat, konuya başlamadan önce ve yeri gelmişken parantez içerisinde şunu da hemen belirteyim: Burada amacım, yukarıda zikrettiğim kampın yazdıklarından uzun uzun alıntılar yapıp, bürokrasi üzerine söylediklerini eleştirmek değildir. Gerçi, böyle yapıldığında, söz konusu kampın, marksizm-leninizm'in abc'si olmuş konularda bile yanlışlık yaptığı açıkça görülür. Ama, yazdığım gibi, burada amaç, şu veya bu çizgiyi, onların pek çok sevdiği ve yayın organlarında bizlere karşı sıkça kullandıkları bir deyişle, "mahkum etmek" değil, bürokrasinin ne olup olmadığını, kısaca da olsa, incelemektir.

Ama her şeye karşın, tekrar belirteyim, söz konusu kampın yazdıklarına bir göz atıldığında, gerçekte, yazılanların ne kadar "ciddiyetten uzak" olduğunu insan hemen farkediyor. Sözgelimi, Doğu Perinçek'in, Sovyetler Birliği'ndeki bazı kapitalist restorasyonculardan aldığı 'extra' kuvvet şurubuyla, bir Saçak dergisi sayısında şunları yazdığını hatırlıyorum: "Sovyetler Birliği'nde devlet tekelci kapitalizmi 1950'lerden beri vardır." Gerçekten, Perinçek ve benzerleriyle böylesi "ciddiyetten yoksun" iddiaları tartışmak ne bizim işimiz, ne de bizlere pek bir şey kazandırır. Aslında bunun gibi daha 'eksantrik' örnekler de vermek mümkün, ama yazdığım gibi, amacım bu değil. Amaç, Türkiye ve

yurtdışında çok konuşulan ve küfredilen,* fakat ne olduğu hala bilinmeyen bürokrasi sorununu ele almaktır.

Hergün hepimiz, yolda, kahvede, arabada, işyerinde vb yerlerde sık sık şunları işitiriz: "İşim bürokrasiye takıldı, olmadı", "O iş yeri için çalışma izni istedim, hala yanıt gelmedi.", "Devlet dairelerindeki işlerimiz gereksiz yere uzatılıyor..." Bu ve benzeri yakınmaları, gerçekte, her gün duyarız. Bu yakınmalardan görüldüğü gibi, "bürokrasi" hiç de seilmeyen bir sözcük. Hiç şüphesiz, burada, toplumun geniş kesimlerince dile getirilen anlam kırtasiyeciliktir. Yani, işlerin gereksiz yere uzatılması, yavaş yürütülmesidir. Bürokrasinin "halk" arasındaki anlamı genellikle budur. Fakat burada ifade edilen tanım dışında, bürokrasinin bir başka anlamı daha vardır; bu da, bir devlet yönetim sistemi olduğudur. Politika Sözlüğünde bu, şöyle ifade ediliyor.

"Feodal ve kapitalist devletlere özgü yönetim biçimi; dal budak salmış bir memurlar (devlet görevlileri) ağı, polis aygıtı ve öteki resmi kişiler aracılığıyla gerçekleştirilir, bunlar halk kitlelerine düşmandırlar ve sömürücü sınıfların çıkarları adına onların keyfi isteklerini yerine getirip emekçilere zulmederler." (1)

Bu tanımda görüldüğü gibi, bürokrasi, üretim araçlarının özel mülkiyete dayalı olmasından, bu araçları elinde tutan sömürücü sınıfların varlığından kaynaklanıyor. Biliniyor, sınıflar varsa, devlet

* Son bir iki yıldır Doğu Avrupa'daki gelişmeler üzerine değişik arkadaşlarla yaptığım tartışmalarda gerçekten "bıkkınlık", verecek kadar işitiğim sözcük, "bürokrasi".

Bulgaristan mı, sözcük hazır, "abi bürokrasi, bürokrasi çöktü!".

Çekoslovakya mı, "bürokrasi, bürokratik rejim çöktü." Diğer sosyalist ülkeler için de aynı gerekçe, "çöken bürokrasi", "iyi oldu", "kahrolsun bürokrasi!".

Bu bürokratistler bana, 1978 yılında Yürüyüş dergisinde Mesut Odabaşı'nın oligarşi üzerine yazdığı yazısını hatırlattı. Yanılmıyorsam yazının başlığı "Kahrolan Oligarşi, Keyif Çatan Burjuvazi !" şeklindeydi. O yıllarda bilindiği gibi, oligarşi o kadar yazılıp konuşuluyordu ki, her tarafta, "oligarşi, kahrolsun oligarşi" şiarları vardı. Mesut Odabaşı'nın yazdığına göre (hatırlayabildiğim kadarıyla) Sevgi Soysal o yıllarda çıkan günlük bir gazete yazısında, temizlikçi bir kadın dolmuştan, duvarda yazılan "katil oligarşi" sloganını okumaya çalışırken, Sevgi Soysal'a, "Abla, bu oligarşi de kim ola?" diye sormuş. İşin tadını da çıkarmıştı.

de vardır, zira devlet, bir sınıf iktidarıdır. Devlet, bir sınıfın devletidir ve belirli bir ekonomik temele dayanıyor. O halde, bürokrasi, bir devlet özelliği oluyor.

Bürokrasi, devlete özgü bir yönetim biçimidir.

Devlet, bir sınıfın devletidir, onun politik örgütüdür.

Kapitalizmden sosyalizme geçişin biricik aracı proletarya diktatörlüğü, burjuva devlet mekanizmasının parçalanması ve yerine yeni tip devlet kurulması anlamına geliyor. Demek ki, sosyalizmde de devlet vardır ve dolayısıyla, sınıflar da vardır. Bunlar, işçi sınıfı ve köylülüktür veya işçi sınıfı ve müttefiği olan emekçi kitlelerdir. Sınıflar varsa devlet, devlet varsa, hangi rejim olursa olsun, bürokrasi de vardır. Aralarındaki fark, devlet şekli farkıdır. Yani, feodal ve kapitalist devletlere özgü bir yönetim biçimi olan bürokrasi vardır, aralarındaki fark, devlet şekli farkıdır. Yani, feodal ve kapitalist devletlere özgü bir yönetim biçimi olan bürokrasi vardı; sosyalizmde de, bunun tam tersi olan, proleter devlete "hizmet" eden bir başka "bürokrasi" var ve bu, sınıfların tamamen ortadan kaldırılmasına kadar devam eder. Zaten sosyalist devrim gerçekleştirilirken, bürokrasiyi "tamamen" ortadan kaldırmak düşüncesi gerçekleşemez. Lenin, Devlet ve Devrim kitabında bürokrasi üzerine şunları söylüyor:

"Bürokrasiyi hemen, her yerde ve tamamen ortadan kaldırma düşüncesi gerçekleşemez. Bu, hayaldir. Ama, hemen eski bürokratik aygıtı parçalamak ve bütün bürokrasinin yavaş yavaş ortadan kalkmasına yol açacak bir yenisini hemen kurmaya başlamak, bu, hayal değildir, bu, komün deneyidir, bu, devrimci proletaryanın dolaysız ve kaçınılmaz görevidir."(2)

Devam etmeden önce burada bir paranteze gerek var: Sınıfların ortadan kaldırılmasıyla ilgili olarak şunları yazmakta yarar görüyorum. Lenin de, Sol Komünizm kitabında değinmiş. Sınıfların ortadan kaldırılması yalnızca kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin ortadan kaldırılmasıyla son bulmuyor. Yukarıda da değinmiştim, kapitalizmden sosyalizme geçişin sınıf yapısı, işçi sını-

fi ve köylülüktür. Kapitalizmde ezilen bir sınıf olan işçi sınıfı, sosyalizmde toplumun yöneticisi olur. Emekçi köylülük ise, kapitalizmde ara sınıf iken, "yeni sosyalist toplumda", büyük toprak sahiplerinin sömürsünden kurtulmuş, işçi sınıfının birer bağlaştığı olarak, sosyalist devlet yönetimine katılır. Sol Komünizm kitabında Lenin: "Sınıfların ortadan kaldırılması yalnızca kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin ortadan kaldırılması demek değildir". Devamla, "küçük meta üreticileri var ki, bunlar 'kovulmaz' ya da 'ezilmez'. Bunlarla yaşamayı öğrenmek zorundayız." diyor.

Bu parantezden sonra şu: Peki, yapılması gereken ne? Eski bürokrasi yerine kurulan, işçileri ve büro görevlilerini kapsayan bu yeni aygıtın görevlilerinin birer "bürokrat" haline dönüşmemeleri için ne gibi önlemler alınır? Sosyalist toplumda varlığını sınıflardan alan bürokrasiyi, deyim yerindeyse, nasıl "iyi bir bürokrasi" yaparız? Bu sorunun yanıtları, yıllar önce Marx ve Engels tarafından verilmiş ve Lenin de Devlet ve Devrim kitabına almıştır, aktarıyorum:

"1) Yalnız seçme değil, ama herhangi bir zamanda işten el çek-tirme, 2) Bir işçi ücretinden fazla olmamak koşuluyla ödeme, 3) Herkes tarafından denetim ve gözetime hemen girilmesi, şöyle ki, herkes bir süre için "bürokrat" olacak ve bununla birlikte hiç kimse "bürokrat" olmamalı." (3)

Hiç kuşkusuz bu ve benzeri önlemler alınmadan bürokratizmle savaşta başarı sağlamak pek mümkün görünmüyor.

Şimdi buraya kadar çıkan bazı noktaları sıralarsak: Bir: Sosyalizmde sınıflar ve dolayısıyla, devlet vardır. Bürokrasi bunların varlığına bağlıdır.

İki: Bürokrasi hangi düzeyde alınırsa alınsın, ülke içindeki sınıflardan kaynaklanır.

Üç: Kabul etsek de etmesek de, yönetim, o yönetimden anlayan, bu alanlarda adeta "uzmanlaşan" profesyonel kişiler tarafından yapılır.

Dört: Sınıfların kısa süre içerisinde ortadan kaldırılabileceğini sanmak büyük bir yanlışlıktır. Kaldırmak bir yana, dünyada gelişmiş kapitalist ekonomik yapılar var olduğu sürece, işçi sınıfının iktidarı aldığı sosyalist bir ülkede, küçük üretim, kapitalizmi de doğurur ki, Doğu Avrupa'da kapitalist restorasyonun maddi temeli budur.

Bu temel noktalardan sonra ekleyeceklerim var: Bürokrasi, bir devlet yönetim biçimidir ve var olan devlet, hangi sınıfın devletiyse o sınıfa hizmet eden bir bürokrasi de mevcuttur. Onun için, bürokrasiyi ele alıp değerlendirirken (ilerici mi, gerici mi olduğunu) onu mutlaka, bir devlet yönetim biçimi olarak ele almak gerekir. Yoksa bürokrasiyi anlamakta gerçekten zorluk çekeriz. Özellikle belirtmekte yarar görüyorum: Marx ve Engels'in bürokrasi üzerine yazdıklarını okurken, onların dile getirdikleri, bürokrasinin, feodal ve kapitalist devlete özgü olan "gerici özelliği" olduğunu unutmamak gerekiyor.

Bu temel ve ek noktalardan sonra şöyle bir soru ortaya çıkıyor: Peki, ya işçi sınıfının iktidarı aldığı ülkelerde devlet ve devlet kurumları nasıl işleyecek?

Sosyalist iktidar kurulduğunda, hemen tüm halk devlet yönetim işlerine katılamayacağına göre gene bürokratik yollarla işler görülecek. Devlet işletmeleri yine, "yetkili devlet organlarının atayıp geri aldığı müdürler tarafından yönetilecek." Diğer kooperatif işletmeleri de "bir yönetim kurulu tarafından yönetilir..." Burada göze çarpan nokta, sosyalist işletmelerin (devlet ve kooperatif) "seçkin" kişiler gerektirdiği, bu kişilerin, yönetim işlerinden anlayan "profesyonel ve uzman kişiler" olduklarıdır.

Ekleyeceğim bir başka önemli nokta daha var: Bürokrasiyi iyi anlayabilmek için, kapitalizmden sosyalizme geçişi de iyi anlamak gerektiği kanısındayım. Özellikle Türkiye'de MDD'cilerin proleter devrimle, burjuva devrimi arasındaki önemli "farkı" hep gözden kaçırdıkları biliniyor. Sosyalist devrimin, burjuva demokratik devrimin gerçekleşme tarzının tam "tersi" olduğunu "unutursak", bu, bizleri sosyalist devlet ve sosyalist mülkiyet ilişkilerini "yanlış"

anlamaya kadar sürükler. Bir de," devlet, toplumsal üst yapının önemli bir ögesidir" demek yeterli olmadığı gibi; bu," üstyapı iktisadi temel tarafından belirlenir" demek de yeterli değildir. En azından şu farkları kavramak gerekiyor. Kapitalist ekonomik yapılar, burjuva devletten "önce" ortaya çıkıyor; sosyalist devlet ise bu gelişimin tam tersi ve toplumsal mülkiyet ekonomisi iktidar proletarya tarafından alındıktan sonra kurulmaya çalışılıyor. Netleştirirsek, a) İşçi devleti, toplumsal mülkiyet ilişkilerini kurma, b) Kapitalist devlet, var olan özel mülkiyet ilişkilerini muhafaza edip daha da sağlamlaştırma.

Bürokrasinin neden sosyalist bir rejimde olduğunu; onun neden hemen ve her yerde tamamen ortadan kaldırılamayacağını; neden, sosyalizme özgü kol emeği-kafa emeği arasındaki farklılıkların kısa sürede kaldırılamayacağını anlamak için, bunları bilmek şart. Bunlar bilinmeden "kahrolsun bürokrasi" sloganı pek bir şey ifade etmez.

Sonuç olarak, bürokrasi, kaynağını toplumdaki sınıfların varlığından alan bir devlet yönetim biçimidir. Sosyalist rejimde de varlığını sürdürecektir ama bir önceki sömürücü devlet bürokrasisinin tam "zıddı" olan ve işçi sınıfının emrinde görev yapacak olan bir bürokrasidir. Ancak, devletin yok olmasıyla bürokrasi yok edilebilir, son bulur. Önemli olan, devlet yok oluncaya kadar bürokrasiyi "iyi bürokrasi" yapabilmektir.

NOTLAR:

- (1) Politika Sözlüğü. Sosyal Yayınları.1979
- (2) Lenin, Devlet ve İhtilal. Günce Yayınları. Sayfa: 47
- (3) Lenin, aynı kitap. Sayfa:103

MONKADA TAARRUZU 36 YAŞINDA

26 Temmuz 1953... Yani 36 yıl önce, Batista dikta-törlüğünden bir yıl sonra, Fidel Castro ve arkadaş-larınca Monkada Kışlasına düzenlenen askeri eylem, Küba halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş yolunu açan bir işlev görmüştü.

Gerçekten de Monkada taarruzu, hem Batista diktatörlüğünü sarsmış, hem de toplumun değişik kesimlerini, bu zor ve baskı koşullarında, canlandırma ve politize etmede büyük bir rol oynamıştı. Raul Castro Ruz'un deyişiyle, "Küba devriminin bayrağı, Monkada taaruzudur."

Fidel Castro'nun fiili öncülüğü ile gerçekleştirilen bu tarihi taarruz, Küba'nın kendine özgü veya başka bir deyişle, "somut koşulların somut tahlili sonucu" ve özellikle Küba ulusal kurtuluş savaşçısı Jose Martí'nin esinlendirici ışığı altında gerçekleştirilmişti.

Küba Devriminin bayrağı 26 Temmuz taaruzu, bir anlamda "taklit" edilmesi mümkün olmayan, Küba koşullarının, kendine özgü koşullarının bir eseridir.

Zaten devrimler ithal ve ihraç edilmediği gibi taklit de edilemezler. Her siyasal kuruluş, kendi ülkesinin somut koşullarını tahlil ederek, bu koşullara uygun düşen stratejiler çizer: Halk savaşı, gerilla savaşı, Leni-nist ayaklanma vb.. Bu demektir ki, bütün dünyaya özgü, tek ve değişmez "devrim modeli" yoktur. Ülke-lerin nesnel koşulları hangi savaşım biçimini gerekli kılıyorsa o savaşım biçimi seçilir; o savaşım biçimi pratiğe yansılır.

Lakin, burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta da var ve şu: Her ne kadar Marksizm-Leninizm-de "devrim modeli" yoksa da, Marksizm-Leninizmin bütün ülkeleri kapsayan genel yasaları vardır. Bu nedenle devrimin ülke içinde ayrıncı özelliklerini gözönünde bulundururken Marksizm-Leninizmin genel yasalarıyla çelişkiye düşmemek; bu genel yasalarla ters bir tutum içinde olmamaya dikkat etmek gereki-yor. Özellikle günümüzde çağdaş revizyonistlerin, "Her ülke kendi devrim modelini kendisi çiziyor, o

hal-de proleter enternasyonalizme gerek yok; 'ulusal sosyalizm daha gerçekçidir' görüşleri ile veya tam bu fikirlere zıt olan "sol dogmatikler"in, somut koşulların somut tahlilini bir yana itip, devrimci dönüşümleri bütün ülkeler için 'değişmez bir model' olarak ele almalarna sıkça rastlanır. Gerçekte bunlar sosyalist değil, sosyalist geçinen "nasyonal sosyalist" veya ikincilere özgü "skolastik örgüt" önderleri durumuna düşen "sol dogmatikler"dir. Bunun için, devrimin oluşum biçimleri ile Marksizm-Leninizmin genel yasalarını birbirine ka-rıştırmamak gerekiyor. Bu, bir. İkinci nokta da, Marksizm-Leninizmde devrimler, iç ve dış politikanın birlikteliği ve birbirinden ayrılmazlığı ilkesine dayanırlar. Niteliksel sıçramalar istendiği kadar kendine özgü bir rota izlesin, mutlaka sosyalist kuruluşun "ortak genel kurallar" ını kapsar.(*). Bu kurallar sosyalist kuruluş yoluna girmiş bütün ülkeler için geçerlidir. Bu genel ortak kuralları yadsımak veya bu kurallar dışında "başka kurallar" koymaya kalkışmak bizleri Marksizm-Leninizm hattı dışına iter.

Küba Devrimi de Marksizm-Leninizmin genel yasalarını çiğ-nemeden, kendine özgü ve başka devrimlerden ayıncı özelliklerle-riyle zafere ulaştı.

Amerikan emperyalizminin çiftliği haline dönüşen Küba'da, 1952 Batista diktatörlüğünün kurulması, zaten ülkede çekilmez hale gelen yaşamı daha da kötü-leştirdi. Ayrıca, diktatörlükle birlikte,Küba halkının uzun mücadeleler sonucu elde etmiş olduğu bütün hak ve özgürlükler de yok edildi.

İşte böylesi bir ortamda, 26 Temmuz 1953'te beklenmedik bir anda, o dönemin ikinci büyük kışlasına karşı silahlı bir eylem düzenlendi. Fidel Castro ve arkadaşlarınca düzenlenen bu askeri eylem, diktatörlüğü sarsan bir işlev görmüştü. Gerçi, taarruzun askeri yanı başarısızlıkla sonuçlanmıştı, ama eylemin politik yanı halkta çok büyük bir etki yarattı. Zira bu askeri eylem yığınlara bir moral ve uyandırma mesajı vermiş; kitle-lerin diktatörlüğe karşı saflarını sıklaştırmalarını sağ-lamıştı. Dahası, bu taarruzla ilgili ol-arak açılan davada Castro'nun "Tarih Beni Affedecektir" tarihi sa-vunması, hem diktatörlüğün mahkum edilmesi, hem de halkı dik-tatörlüğe karşı birleştirmeye çağırان bir kurtuluş programı olmuştu.

Küba Komünist Partisi MK üyesi Raul Valdes Vivo, "Küba

Deneyimi" adlı yazısında 26 Temmuz taarruzuyla ilgili şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Monkada barakalarına saldırı her ne kadar askeri açıdan başarısız olduysa da, devrimcileştirici, güçlü bir etki yaptı. Çünkü o, Küba halkına ulusun kurtuluşu için her tür özveriyi göstermeye hazır güçlerin olduğunu gösterdi. Yeni harekete emekçi yığınların temsilcileri katıldı. Bu gelişmeler hareketin yöneticilerinin devrimci ateşlerini pekiştirdi. Monkada saldırısından geri kalanların yargılanması sırasında, diktatörlüğün düzenlediği bu yargılamada Fidel Castro halkın çoğunluğunu birleştirebilecek bir kurtuluş programını açıkladı."(1)

Gerçekten de 26 Temmuz taarruzu sonrası, Batista diktatörlüğüne karşı savaşım daha da şiddellendi. Öğrenciler de kendi örgütlerini kurarak (13 Mart Devrimci Yönetimi) zorba rejime karşı mücadeleye başladılar ki bu örgüt 13 Mart 1957'de Başkanlık Sarayına saldırısının başını çekmişti ve o günden beri 13 Mart Devrimci Yönetimi adıyla anılıyor.

1955'te serbest bırakılan Fidel Castro ve arkadaşları "Granma" yatıyla Oriente bölgesine çıktılar. "Granma" operasyonları ve Sierra-Maestra'da gerilla eylemlerini yükselttiler...

Ne var ki, kuruluşu eskiye dayanan (1925), Küba'nın Marksist-Leninist örgütü (1950'de adı, Partida Socialista Popular, Sosyalist Halk Partisi-PSP-) 26 Temmuz taarruzunu desteklemedi. Desteklemek bir yana, Fidel Castro ve arkadaşlarına karşı çok sert eleştiriler yönelttiler. Sözde bu taarruz çok erkendi; bu askeri eylemin nesnel ve öznel koşulları yokmuş vb. Yine bunun yanında Fidel Castro'nun 26 Temmuz Hareketi ile Sosyalist Halk Partisi ve 13 Mart Devrimci Yönetimi arasında daha değişik görüş ayrılıkları da vardı.

Fakat daha sonraları, ülkenin nesnel koşulları PSP'yi de, direnmeye, savaşım vermeğe mecbur etti. Böylece savaşım sürecinde 26 Temmuz Hareketi, PSP ve 13 Mart Devrimci Yönetimi arasında dayanışma ve güçbirliği oluştu. Bu yakınlaşma 1959 devrimine ve sonrası tek bir partide, Komünist Partisi'nde birleşene dek sürdü.(**)

Fidel Castro 26 Temmuz 1973 konuşmasının bir bölümünde nesnel ve öznel koşullarla ilgili şu açıklamalarda bulunmuştu:

"Devrimci savaş için nesnel koşullar var mıydı, yok muydu? Bizim görüşümüze göre vardı. Peki öznel koşullar var mıydı? 10 Mart darbesiyle Batista'nın yeniden erke getirilmesinin yarattığı genel ve derin hoş-nutsuzluk temelinde, azgın sömürünün, yoksulluğun, adaletsizliğin ve kanlı zorbalığın yıkım içindeki yığın-larda rejime karşı uyandırdığı sosyal huzursuzluk ortamından öznel koşullar oluşabilir ve bu koşullarda halk devrim davasına kazanılabilir."

"Daha sonra tarih, benim haklı olduğumu kanıt-ladı..."(2)

Küba devriminin bayrağı: Monkada taarruzun ön-deri Castro ve arkadaşlarına selam...Bin selam!...

* Sosyalist kuruluşta genel ortak kurallar kısaca şöyle sıralanabilir:

- 1- İşçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitleleri yönlendiren ve yöneten örgüt
- 2 - Proletarya diktatörlüğü
- 3 - Üretim araçlarının özel mülkiyetinin ortadan kaldırılıp, yeri-ne toplumsal mülkiyetin kurulması,
- 4 - Ulusların kendi kaderlerini tayin etme, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkı,
- 5 - Marksist-Leninist eğitim seferberliği
- 6 - Proleter enternazyonalizm

** 1961'de 26 Temmuz Hareketi, Sosyalist Halk Partisi ve 13 Mart Devrimci Yönetimi, Birleşik Devrimci Örgütler adını alan tek partide birleştiler. 1962-1963'te Birleşik Devrimci Örgütler, Birleşik Sosyalist Devrim Partisi'ne dönüştü. Bu parti de 1965'te Küba Komünist Partisi adını aldı. Partinin sekreterliğine Fidel Castro seçildi.

KAYNAKLAR

- 1-Barış ve Sosyalizm Sorunları, Şubat 1983, sayı 8. s. 124
- 2-Fidel Castro dan aktaran, Raul Castro Ruz, KKP MK İkinci Sekreteri, Barış ve Sosyalizm Sorunları, Ağustos 1983, sayı8, 'Devrimimizin Bayrağı Yazısı" s.735

44. YILINDAKİ BULGARİSTAN SOSYALİST DEVRİMİ

1940 ve sonrası yıllar hatırlanınca, hemen o yıllarda sekiz ülkede gerçekleşen (Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Arnavutluk, Almanya) devrimler akla geliyor. Aradan 44 yıl geçmesine karşın, hala bu devrimler üzerindeki tartışmalar bitmiş değil. Bu tartışmaları yaratanlar yalnız burjuva teorisyenler değil, aynı zamanda adlarını "sol" "sosyalist" "komünist" alan "teorisyen"ler ve örgütlerde yer alan sol tartışmacılar da 40 lı yılların devrimlerini anlamakta zorluk çekiyor. O tarihlerde gerçekleştirilen devrimlerin niteliğini yanlış kavramlarla ifade etmektedirler. Bulgaristan Sosyalist devrimini inceledikçe bunlar üzerine duracağız. Burjuva teorisyenlerin iddialarına gelince:

Bu yalancı ve iftiracı yazarlar söz konusu sekiz ülkede gerçekleşen devrimleri devrim olarak kabul etmiyor; onlara göre bu devrimler "yığınsal savaşım olmadan, dıştan ihraç yoluyla, Sovyet Kızıl Ordu'nun belirleyici rolüyle" olmuşlardır. Acaba gerçekler nedir? Şimdi buna bakalım.

Bilindiği gibi sekiz ülkede gerçekleştirilen devrimlerin tümü faşist işgale karşı savaşım, kitlesel olarak, bu ülkelerde bulunan partilerin, örgütlerin öncülüğünde olmuş; savaşım yalnız faşist Almanya ve İtalyan işgalcileri kovmakla yetinmeyip bunların uydu su olan yönetimleri de devirmişti. Devrilen yönetimler yerine proleterya diktatörlüğünün bir başka biçimi olan "Demokratik Halk İktidarları" kurulmuştu.

Sekiz ülkedeki savaşım biçimi, "Halk Kurtuluş Orduları" ya da "Vatan Cepheleeri" şeklinde olmuştu. "Daha 1942 de Yugoslavya ve Arnavutluk Halk Kurtuluş Orduları ülkenin büyük kesimlerinde kontrolü ele geçirdiler, ezgi aygıtını yıkıp yeni erk organlarını kurdular. Kasım 1943'te Yugoslavya Antifaşist Halk Kurtuluş Konseyi, Jajce'deki ikinci dönem toplantısında kendisini ülkenin en yüksek yasama organı ilan etti ve kurtarılmış bölgelerde eylem

yürüten geçici hükümet Yugoslavya Ulusal Kurtuluş Komitesini kurdu. Arnautluk Ulusal Kurtuluş Cephesi, Partizan Ordusuna dayanarak halkı utkan 9 Eylül 1944 antifaşist ayaklanmasına götürdü...

"Polonya'da faşist Alman işgalcilerine karşı direniş Temmuz 1944'te geçici hükümet Polonya Ulusal Kurtuluş Komitesi kurulduktan sonra devrim düzeyine yükseldi. Çekoslovakya'da aynı şey, devrim başlangıcı sayılan Slovakya Ulusal Ayaklanmasından (Ağustos 1944), Koşice hükümetinin kurulmasından (Nisan 1945) ve Prag ayaklanmasından (Mayıs 1945) sonra oldu. Romanya'da ilk adım faşist Antonescu rejiminin yıkılmasıyla (Ağustos 1944), Macaristan' da ise Debrecen'de geçici hükümetin kurulmasıyla (Aralık 1944) atıldı." (1)

Bu sekiz ülkedeki 'Halk Kurtuluş Orduları' veya 'Vatan Cephe-leri'nin faşizme karşı savaşımalarında binlerce, yüzbinlerce kişi yer almış; "Yugoslavya Ulusal Kurtuluş Ordusu'nda 800 bin er ve subay, Arnautluk'da 70 bin, Bulgaristan'da 40 bin partizan, Polonya'da ise 2 milyondan fazla Polonyalı, faşizme karşı değişik cep- helerde savaşıyordu." (2)

Yine bu faşizmden kurtuluş sırasında, yüzbinlerce militan şehit düşmüş ve örnek olsun, "Yugoslavya Komünist Partisi 50 bin, Çekoslovakya Komünist Partisi ise 25 binden fazla üyesini yitirmişti." (3)

Görüldüğü gibi, yalancı ve iftiracı burjuva teorisyenlerin "yığınsal olamayan devrimler, dıştan ihraç" ve benzeri iddiaları tüm- den uydurmadır.

Bu kısa açıklamalardan sonra gelelim Bulgaristan Sosyalist Devrimi'ne.

Bulgaristan Sosyalist Devrimi 9 Eylül 1944'te gerçekleşti. Yani 44 yıl önce Komünistler, ülkede bulunan tüm antifaşistleri birleştirerek Vatan Cephesi'ni kurmuş ve bu Cephenin bayrağı altında - Sovyet Kızıl Ordunun yardımını alarak- "kapitalizme monarşiye,

faşizme ve gericiliğe karşı" zafere ulaşmıştı.

Ne varki, yazımızın başında da belirttiğimiz gibi. Bulgaristan devriminin niteliğini, özünü kavramakta, anlamakta zorluk çeken "sol tartışmacılar" kafalarında şekillendirdikleri aşamacılık teorilerine göre bu devrimi adlandırmakta, söz gelimi 9 Eylül 1944 yılını demokratik devrim, 1947 yılını ise "sosyalist devrim" olarak nitelendirmektedirler; hem de büyük bir bilgiçlikle ve Dimitrov'dan bunca alıntılarla.

Önce şunu belirtelim ki; Marksizm-Leninizmin özünü yakalamadan ne Bulgaristan devrimini ne de Sovyet Ekim Devrimini anlarız. Marksizm-leninizm'in can alıcı noktasını yakalamadan ne Lenin'i ne de Dimitrov'u anlarız. Hatta Lenin'i Lenin'le, Dimitrov'u Dimitrov'la çeliştirmek mümkündür.

Artık bilinmesi gerekiyor, özellikle Türkiye'de Sosyalizm bir bilimdir. Politika bir sanattır. Sosyalizmin bir bilim olduğunu kavramadan, politikanın büyük bir sanat olduğunu öğrenmeden bir yere varamayız.

Türkiye'deki aşamacıların Lenin'in "Ne Yapmalı" ile "Sol Komünizm" de yazdıklarını anlamaları pek mümkün görünmüyor. Türkiye'deki aşamacıların 1947 yılına kadar hep "demokratik halk iktidarından" söz eden Dimitrov'un; "Öte yandan Sağ-opportunistler, proleterya diktatörlüğü arasında kalan özel bir "geçici demokratik aşama" kurmuşlardır. Bu 'uyduruk' 'geçici aşamaya' 'geçici biçim' adını da vermişler, hatta Lenin'in kullandığı kelimeleri kullanmışlardır. Ama bu tip dolandırıcıları teşhir etmek çok kolaydır." (4) sözlerini anlamaları hiç mümkün görünmüyor. Aşamacıların mantıklarına göre hem Lenin hem de Dimitrov yazdıklarıyla söyledikleriyle çelişiyor. Bunları belirttikten sonra 1942 yılına "aşamacı Dimitrov"a dönelim.

Vatan cephesinin kuruluş tarihi 1942 dir. Bu tarihte ülkede bulunan tüm antifaşistleri tek bir cephede, Vatan cephesinde toplama fikri Dimitrovdan geliyordu. Ki kısa bir süre sonra Dimitrov başkanlığında Vatan Cephesi Programı hazırlandı. Fakat, hazırlanan

bu programda proleterya diktatörlüğünden söz edilmiyor, yalnız "Hitlerci hükümeti düşürmek yerine ulusal bir Bulgar hükümeti kurmaktan" bahsediyordu.

Büyük tartışma ve uğraşlardan sonra Cephe'nin kuruluşu başanmış, ülkenin değişik yerlerinde illegal Vatan Cephesi Komiteleri oluşturulmuştu. Nitekim, 9 Eylül 1944'te "eylül sosyalist devrimi" gerçekleşiyor. Ne ki gerçekleşen devrime Dimitrov Sosyalist devrim değil, 'Demokratik Halk devrimi' diyor. Neden acaba? Bunun nedeni ikidir:

Bir: O koşullarda ne Dimitrov ne de diğer yedi ülkede gerçekleşen devrimlerin önderleri Halk Demokrasilerinin proleterya diktatörlüğünün bir başka biçimi olduğunu anlayacak deneyim ve teorik zenginliğe sahip değillerdi. Ancak bu süreç içerisinde elde edilen deneyimlerle belli oldu: Halk demokrasilerinin niteliğini kavramak mümkün oldu. Ki Bulgaristan Komünist Partisi daha sonraları yaptığı değerlendirmede "demokratik-halk erkinin proleterya diktatörlüğü işlevini gördüğünü, 9 Eylül 1944'ün Sosyalist Devrim olduğu"nu söyledi. Bu yazının sonunda sonunda eleştirel biçimde vereceğiz.

İki: Dış Koşullar: Dimitrov 1947 barış anlaşmasına kadar 9 Eylül devrimine gerçek adını vermediğini bizzat kendisi söylüyor: BKP 5. Kongresinde (Aralık 1948) yaptığı konuşmada açık bir şekilde söylemiş ve "Öz Eleştiri" biçimde bahsetmişti: "9 Eylül Ayaklanması, henüz Hitler Almanyası'na karşı savaşın süregelen şartları altında yapılmıştı. Bu savaşın zaferle sonuçlanmasındaki çıkarlar, hiç kuşkusuz, her şeyin üstünde duruyor ve bu çıkarlara zarar getirecek her türlü hareketten sakınmak gerekiyordu. Bu dönem içinde 9 Eylül'den sonra ülkemizin gelişmesinde, savaşın sonuna ve barış anlaşmasına kadar, Partimizin Çalışmasını değerlendirirken, bu önemli durumu ve ülkemizin, Hitlerci Almanya'nın eski uydusu sıfatıyla özel müttefik kontrol komisyonunun denetimi altında bulunduğunu, bu komisyonda halk yönetimine karşı düşmanca tavır takınmış İngiliz-Amerikan temsilcilerinin bulunmakta olduğunu da kesinlikle gözden ırak tutmamak gerekir." (5) şeklinde Dimitrov'un "özeleştirileri" devam ediyor. Uzatmaya ge-

rek yok. Yalnız konunun daha da iyi anlaşılması için bahsedilen "dış politikaları" açmakta yarar var.

Sekiz ülkede devrimlerin başan göstermesi, Sovyet Kızıl Ordu'nun faşist Hitler ordularını bozguna uğratması hem ABD hem de Büyük Britanya'da büyük korkular yarattı. ABD ve Büyük Britanya'nın Anti-Hitler koalisyonunda yer almalarının verdiği yetki, Bulgaristan ve diğer ülkelerde yapılan devrimleri sabote etmek için bin bir türlü yola başvuruyorlardı:

"Anti-Hitler koalisyonunun başlıca üç devleti -SSCB, ABD ve Büyük Britanya, Kırım Konferansı sırasında (Şubat 1945) ulusal ekonomik yaşamın yeni baştan düzenlenmesine yönelik uyumlu bir politika uygulama, savaş sonrası Avrupasında "kurtulan halkların Nazizm ve faşizmin son izlerini de ortadan kaldırmasını ve kendi seçtikleri demokratik kurumları yaratmasını sağlayacak"* bir düzeni yerleştirme konusunda anlaştılar. Ama ortak düşman olan Hitler Almanyası bozguna uğratılır uğratılmaz bağlaşıklar arasında sosyal düzenlerinden kaynaklanan çıkar çelişkileri açıkça ortaya çıktı... ABD ve Büyük Britanya gizlice, anti Hitler Koalisyonunca ortaklaşa alınan kararlara ters düşen, tamamıyla başka politik çizgi izliyorlardı. Daha 1945 sonbaharında ABD Cumhurbaşkanı H. Truman'a gönderdiği telgrafta Britanya Başbakanı W.Churcill "Moskovların Avrupanın ortasından ilerlemesinden" derin kaygı duyduğunu belirtti. Ertesi yılın Mart ayında Fulton'da Churchill, komünistlerin sözde Avrupa'nın kalbinde "demir perde" oluşturduğu üstüne uğursuz bir konuşma yaptı ve "Doğu Komünizmine" karşı İngiliz-Amerikan bağlaşıklığını kurma çağrısında bulundu. Bir yol sonra ABD Cumhurbaşkanı H.Truman, tarihe onun adıyla geçen dış politika doktrininin ilan etti. Bu doktrinin amacı gerici rejimleri "demokrasi ve özgürlük" uğrunda desteklemek ve Avrupa'nın "totaliter" devletlerinde karşı-devrimci çıkışlara yardımcı olmaktı. 1947 yazında açıklanan Marshall Planının işlevi de, bu amaçlara hizmet etmektir." (6)

Dimitrov'un da bahsetmiş olduğu ve Türkiye'de nedense dikkate alınmayan ve önemsenmeyen "dış koşullar" bunlardır. Nitekim

*Tahran. Yalta. Potsdam. Belgeler Kitabı. Moskova 1970, s. 189

daha önceleri yazdığımız gibi. 1947 barış anlaşması imzalanır imzalanmaz 9 Eylül 1944'ün Sosyalist Devrim olduğunu vurgulanmıştır. Yine BKP MK Politik Büro Üyesi BHC Bakanlar Kurulu Başkanı Grişa Filipov Bulgaristan Sosyalist Devrimin 40.yılında Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi'nde yazmış olduğu makalede 9 Eylül 1944 Devrimini şöyle anlatıyor:

"Özü bakımından başından sonuna kadar sosyalist olan devrimimiz, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin anahatlarının yinelenmesi, kapitalizmden sosyalizme geçişin genel yasallıklarından yaşama geçirilmesi, proleterya savaşımı ilkelerinin Bulgaristan koşullarında yaratıcı biçimde uygulanması ve daha da öte geliştirilmesidir.

"...9 Eylül Devrimi'nin etkisi, Marksizm-Leninizm'in somut biçimde gerçekleşmesinin bir örneği, ülkemizin özgül koşullarında proleterya savaşımı teorisinin yaratıcı biçimde geliştirilmesinin bir örneğiydi. Bu herşeyden önce BKP'nin belirli koşullarda sosyalist erkin (proleterya diktatörlüğü) halk demokrasisi biçimini alabileceği görüşünü saptamasında ifadesini buldu. Devrim, Bulgar Devleti tarihinde yeni bir aşamayı, sosyalizme ve komünizme götüren yolda çok büyük ekonomik, politik, sosyal, kültürel ve tinsel gelişmeler aşamasını başlattı." (7)

Açıkça görüldüğü gibi, "her şey koşullara, zamana ve yere bağlı" oluyor. Demek oluyor ki herhangi bir şeyi zamanı gelmeden söylemek, özellikle politikada, pek mümkün olmuyor. Bu bir. İkincisi de, önemli olan sosyal değişmelerin, niteliksel sıçramalarının biçimi değil, içerikleri ve özüdür. Ancak bunlar kavranıldığı süre içerisinde "sol tartışmacılar" Bulgaristan Devrimi'ni ve "aşamacı Dimitrov'un" gerçekte aşamacı olmadığını anlar.

1) Barış ve Sosyalizm Sorunları, sayı 7, Temmuz 1984, "20. yüzyılın 40'lı Yıllarındaki Sosyal Devrimler" s.39

2) Aynı yazı, s. 48

3) Aynı yazı s. 51

4) Georgi Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe, May Yayınları, s. 109

5) Georgi Dimitrov, Seçme Eserler, Cilt III, s. 254-255

6) Barış ve Sosyalizm Sorunları, sayı 7, Temmuz 1984, s.44-45 (aynı yazı)

7) Barış ve Sosyalizm Sorunları, sayı 9, Eylül 1984, "Yaratıcı Markzimin-Leninizmin Gücü", s. 21

BULGAR KÖKENLİ MÜSLÜMANLARIN TÜRKİYE'YE GÖÇÜ ve TÜRKİYE'DE SOLU'N ŞEFALETİ

Ahmet Zeki Okçu Toplumsal Kurtuluş'un 1. sayısında yer alan "İrkçi Hayaller ve Türk-İslam Sentezi" yazısının bir yerinde şunları söylüyordu:

"ABD ve Batılı müttefikleri, Sovyetler Birliğine karşı izledikleri politikanın bir sonucu olarak, bu ülkedeki Türk ve müslüman halkları etkin bir muhalefet unsuru olarak ortaya çıkarmak ve ülkeyi içten parçalamayı da planlıyordu. Bunun gerçekleştirilmesi için de bu halklarla, Türklük ve islamlık bağlarıyla bağlı Türkiye'nin etkin bir rol oynayacağı kesindi. Bu halklara gerekli mesajlar ancak Türkiye vasıtasıyla verilebilirdi. İşte, esas olarak bu nedenle, tarihin tozlu raflarından, ünlü Türk-İslam sentezi çıkarılarak, yeniden yaşama geçirildi. ABD ve yandaşları birkaç yıldan beridir, Bulgar Türklerinin sorunun gündeme getirerek, hergün biraz daha tırmandırmakla, Türkiye halkının dikkatlerini yeniden dünya Türklüğünün sorunlarına çekmeyi amaçlamaktadırlar". (A.Z. Okçu, İrkçi Hayaller ve Türk-İslam Sentezi, T. Kurtuluş Temmuz 1987, sayı, 1, sayfa 29)

Temmuz 1987'de yazılan bu satırlar, aradan yalnızca iki yıl geçmesine rağmen, binlerce Bulgarlı müslüman Türkiye'ye göç etmeye başladı.

Gerçekte, Haziran ayından beri Türkiye'de en çok konuşulan, basında fazla yer teşgil eden "Kürt Sorunu'ndan ayrı bir başka 'sorun'da sayıları 300.00'ni aşan Bulgar kökenli müslümanların Türkiye'ye göçü oldu. ABD ve TC'nin kısırtmasıyla pasaport alıp ellerini kollarını sallayarak Türkiye'ye geçtiler. Bu göçle birlikte MİT güdümündeki Türk basını da tarihte eşine ender rastlanan, her türlü ahlaktan ve onurdan yoksun bir kampanya ile sözüm ona Bulgaristan'daki "Türk azınlığı'na baskıların yapıldığı, isimlerinin zorla değiştirildiği, camilerin yıkıldığı ve bu yüzden Türkiye'ye kaçtıklarını" yazdı. Ne ki, "yalancının mumu yatsıya kadar yanan"

misali, Bulgaristan'a karşı yürütülen bu çirkin kampanyanın yalan ve uydurma olduğu kısa bir sürede açığa çıktı. Türk-İslam sentezinin birer ürünü olan bu kampanyada TC, ne gerici Arap ülkelerini, ne de Avrupa Konseyi Üyelerini inandırabildi. Hatta, Türk basınına da yansıdığı gibi, Avrupa Konseyi Üyeleri Türkiye'yi kınayarak "Türkiye'nin yıkıldığını iddia ettiği camilerin sağlam ve ayakta olduğu; göçün nedeni yürütülen teşvik kampanyasından kaynaklandığı" vurgulandı. Aynı Konsey Üyeleri, Türkiye'ye çağında bulunarak: "Bulgaristan'a karşı yürütülen çirkin basın kampanyasının derhal durdurulmasını da" talep etti.

Ama işin en "grotesk" tarafı da, Türk solunun çok küçük bir kesimi dışında, hepsi TC'yle birlikte anti-sosyalist, anti-Bulgar kampanyasına katılıp sosyalist Bulgaristan'ı kınaması oldu. Hatta TBKP kendini devlete daha da fazla kabu ettirmek için, bir yandan yurt içinden Bulgaristan'ı kınayan demeçler verirken; diğer yandan, yurt dışında Bulgaristan'ı kınama mitingleri de düzenliyordu. Yalnız TBKP mi? Hayır. Kendini sosyalist ilan eden yazarlar, sanatçılar, bilim adamları, avukatlar da Bulgaristan'ı kınadı; sosyalist Bulgaristan'a "sovenist ve faşist" dedi. Bu da yetmedi. Kimisi de göç edenlere yardım için düzenlenen konsere piyano ve sazıyla iştirak etti; kimisi de, CIA ve MIT çavuşu, Mehmet Çavuş'u sol dergilerine konuk ederek onunla yapılan ropörtajla "Bulgaristan'ın sosyal-faşist bir yönetim olduğu"nu böylece kanıtlamış oldu.

Peki, bu enternasyonalist solcular neler söyledi, neler yazdı Bulgaristan hakkında? Uzun uzadıya örnekler vermek istemiyor. Ama tarihe birer belge olarak kalması için, aşağıdaki örneklerle yetineceğim:

- "Adını doğru koyalım. Bulgaristan yönetiminin yaptığına sosyalizm değil, sosyal-faşizm denir". (Doğu Perinçek)

- "Bulgar Yazarlar Birliğini Türklere yapılan muameleler nedeniyle Bulgar Hükümetini eleştirmede olduğu için, Yazarlar Sendikası adına onlarla ilişkilerimizi askıya aldık..." (Aziz Nesin, Yazarlar Sendikası adına)

- "Bulgaristan yönetiminin Türk kökenli yurttaşlarına yönelik

uygulamaları yersiz ve haksız olduğu gibi, sorunları daha da derinleştirmektedir. Kendinden menkul tarih tezleri sorunların üstünü örtemez..." (Umur Coşkun, Adım Dergisi Yayın Yönetmeni)

- "Bulgaristandaki Türk azınlığa yapılan baskılar sosyalizmle de, insanlıkla da bağdaşmaz." (Sadun Aren)

- "...adı sosyalist kendisi sosyal emperyalizmin uydusu sosyal faşist bir yönetim..." (Yeni Demokrasi Dergisi)

- "Bugün Bulgaristan iki kere suç işlemektedir. Birinci olarak ülkesindeki Türk azınlığı, Türk toplumu olmaktan doğan haklarını inkar ettiği için, onları asimile etmeğe çalıştığı için. İkinci olarak, Türkiye'nin Bulgaristan'daki Türklerle ilgilenmesini onların haklarını savunmasını engellemek için Kürt sorununu kullanmaya çalıştığı için..." (İsmail Beşikçi)

- "Nerede ulusların kendi kaderini tayin hakkı." (Av. Serhat Bucak)

- "Bulgaristan şöven ve faşist bir yönetimdir". (Mehmet Ali Aybar)

- "Bunun adı en küçük bir deyimle sosyal faşizmdir." (Tahsin Saraç)

- "Bulgaristan'daki sosyalizmi çok yönlü tartışmayı zorunlu kılıyor". (Gencay Şaylan)

Görüldüğü gibi, TC'nin dahi bu kadar ileriye gidip söylemeye cesaret etmediği suçlamalar, enternasyonalist Türkiye "sosyalistleri" tarafından Bulgaristan'a yöneltildi; Bulgaristan'ın "sözde sosyalist, fiiliyatta faşist" olduğu söylendi. Ve bir kez daha da Türk sorununun sefaleti görülmüş oldu.

NEDEN SOSYALİST DEVRİM

Bir Soruya Yanıt*

Türkiye'de Milli Demokratik Devrim- MDD, Sosyalist Devrim- SD şeklinde başlayan ilk tartışmaların daha sonraları yerini Demokratik Halk Devrimi DHD, Sosyalist Devrim-SD tartışmalarına bıraktığı biliniyor.

Milli Demokratik Devrim'ciler teorik gıdalarını Çin'den, Mao Zedung'dan alarak, Türkiye'nin kapitalist ülke olmadığını, bir "yarı-feodal, yarı- sömürge" olduğunu savunuyorlardı. Bu tahlil ışığında Türkiye'nin önündeki devrim "anti-feodal, anti emperyalist" olarak tespit ediliyordu.

Daha sonraları, yani 1970 ve sonrası, MDD'ciler ayrışarak ve "evrimleşerek", MDD tartışmaları yerini Demokratik Halk Devrimi'ne bıraktı. Bu "evrimci" kesim, Türkiye'yi feodal bir ülke olmaktan çıkarp, kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu; İşçi sınıfının, devrimin pratik, askeri öncüsü olduğunu savunacak kadar bir "ileri" aşamaya vardı. Şüphesiz bu olumludur ve "ileri" bir aşamadır.

Ama ne var ki, bu evrimci kesim, Türkiye'nin siyasal iktidar yapısına ilişkin tespitlerinde vardıkları bu ileri aşamaya rağmen, kapitalizmden sosyalizme geçiş yerine, devrimi aşamalara bölüp, "önce demokrasi, sonra sosyalist devrim" dediler. Yine bu doğrultuda, devrimin birinci aşaması DHD, ikinci aşaması da SD olarak kabul edildi.

Kapitalizmden sosyalizme geçişte yaratılan bu ara aşama, esa-

*- Antakyalı Toplumsal Kurtuluş okuyucusu B. C. Sosyalist Devrim üzerine ben-den bir yazı istiyor ve diyor ki; "Son aylarda Toplumsal Kurtuluş'a yöneltilen eleştirilerden biri 'Sosyalist Devrim'i savunması. O halde ben de sorayım, neden Sosyalist Devrim?"

"Neden Sosyalist Devrim?" Bu sorunun yanıtı Toplumsal Kurtuluş dergisinin bugüne kadar çıkan her sayısında verilmiş; bu soruna ilgili birçok yazı yer almıştır. Her şeye karşın, tekrar pahasına da olsa, bu soruya ben de kısa bir yanıt veriyorum.

sında 1940'lı yıllarda Doğu Avrupa'da gerçekleşen ve son derece "özgül" olan ve tekrarlanması bir daha "mümkün" olmayan devrimlerden Türkiye'ye ithal edildi. Oradan "kopye" edildi. Bu Doğu Avrupa devrim stratejisini kısaca şöyle özetlemek mümkün: Faşist Almanya ile işbirliği yapan burjuva ve toprak ağalarına karşı Komünist Partisi veya işçi partileri öncülüğünde ve temelini işçilikli ittifakının oluşturduğu geniş tabanlı bir Halk Cephesi.

Bu halk Cephesi 1944- 1949 yılları arasında Doğu Avrupa'da faşist Alman işgalcilerine karşı verilen savaşta ortaya çıktı. Açık ki, özgül bir dönemin ürünü olan bu strateji, Türkiye devrimi için geçersizdir ve bu, Türkiye devrimi için "model" olamaz.

Türkiye Devrimi Sosyalist Devrimdir

I

Türkiye, tekellerin hakim olduğu kapitalist bir ülkedir.

Türkiye'de burjuva demokratik devrim, tamamlanması gereken bir çok görevi yanında bırakarak yapılmıştır. Artık ülkemizde, devrim gündeme geldiğinde bu, burjuva demokratik devrim değil, sosyalist devrim olacaktır. Zira sosyalizmi kurmak için gerekli maddi önkoşullar vardır.

Türkiye tekelleri kapitalizmi dünya kapitalist sisteme ve buna hakim olan emperyalist sisteme tamamen bağlıdır. Fakat bu bağımlılık, Türkiye'de emperyalist rejim öncesinde savunulduğu şekliyle bir "oligarşik" veya aynı anlama gelmek üzere "bir avuç tekel" bağımlılığı değil, tüm kapitalist sınıfın çıkarları iç-içe geçen geniş sermaye kesimlerine kadar dalbudak salan bir bağımlılıktır. Türkiye'de devrim gündeme geldiğinde bu, anti-tekel değil, anti-kapitalist Sosyalist Devrim olacaktır.

Zira tekel dışı kesim ya da bir başka ifadeyle orta burjuvazi, tekel ile iç-içe geçen, karşı-devrimci ve sömürgeci bir güçtür. Kaldı ki, tekel ile "çelişkili" bir duruma düşse dahi bu, onun anti-tekelci ve 'devrimci' oluşundan değil, sömürgeci daha fazla pay alma çelişkisiinden kaynaklanır. Bu, bir.

İkincisi, nesnel olarak tekel-dışı kalmak, öznel olarak tekellere karşı olmak demek değildir. Üçüncüsü, bu grubun bütün üretimleri, araç-gereç, hammadde, kredi, vb. hepsi tekellere ve devlete bağımlıdır. Ek olarak şu da yazılmalı: Bu kesimin tekellere karşı olmaları bir yana, "Türkiye faşizminin temel dayanaklarından birini oluşturmaktadır."

II

"Her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur" diyor, Lenin. Gerçekten bu önemli nokta kavranmadıkça devrimi anlamak pek mümkün değildir. Mümkün değildir, zira burjuva demokratik devrimler ile sosyalist devrimler arasındaki temel "farkı" görmek için, önce bu temel noktayı mutlaka bilmek gerekiyor. Bu, bir. İkincisi de, devrimin siyasal ve toplumsal olmak üzere iki boyutlu olduğunu da unutmamak gerek. İç içe geçen bu iki boyut, sosyalist devrimlerde, burjuva demokratik devrimlerin tam "tersi" bir seyir izler. Yani, burjuva devrimleri; burjuva kapitalist üretim ilişkileri, sosyalist düzenin hazır biçimleri, burjuva kapitalist düzenin bağrında yokken, ama sosyalist bir düzen projesi ve siyasal hattı, iktidar perspektifi varken başlar.

Bu nedenle Lenin, "her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur" diyor. Devamla, "iktidarın bir sınıftan ötekine geçişi, sözcüğün salt bilemsel anlamıyla olduğu kadar, politik ve pratik anlamıyla da bir devrimin birinci, başlıca ve esas belirtisidir."* Marksizm-Leninizmin ABC'si olmuş bu temel ilkeler, Türkiye'de bazı 'teorisyenler' tarafından ya unutulmuş ya da "gözden kaçırılmıştır"

Türkiye'de Milli Demokratik Devrimin yanlışlığını gören, ama nedense sosyalist devrimi savunmamakta ısrar edenler, marksizm-leninizm'in yukandaki temel ilkelerini ya tahrif ediyor, ya da marksizm-leninizm hattı dışına düşüyorlar. Türkiyede bunun örneği çoktur, ama biz yalnızca "tipik" iki örnek vermek istiyoruz. Birincisi, TKEP ve teorisyeni Teslim Töre'den. Teslim Töre, Türkiye'de çıkan Emek Dergisinde, sosyalist devrimi savunmamak için,

*-Lenin, Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi. Sol Yayınları, s.23

bu stratejiyi, yani sosyalist devrim stratejisini, klasiklerden, literatürden 'silmeye' kadar işi götürüyor. Töre, şöyle diyor: "Proleteryanın uluslararası hareketin literatüründe 'sosyalist devrim biçimi' diye ifade edilen bir özel biçim yer almamaktadır."**

İkinci örneğimizi İşçinin Sesi ve 'teorisyonu' R. Yörükoğlu'ndan seçtik. Yörükoğlu, Milli Demokratik Devrimin yanlışlığını TKP'ye karşı uzun uzun anlattıktan sonra, Burjuva Devlet Mekanizmasını "İleri Demokratik Halk Devrimine" parçalattıyor!

Görüldüğü gibi, Türkiye'de sosyalist devrime karşı çıkanların, itiraz edenlerin büyük bir bölümü, ya marksizm-leninizmin ABC'si olmuş konulardaki temel ilkeleri gözden kaçınıyor, ya da işi, marksizm-leninizmin temel ilkelerini "revize" etmeye kadar götürüyorlar.

Devam edelim. Evet, "her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur" dendi. Bu anlamda, kapitalizmden sosyalizme geçişte ele alınması gereken ölçüt devrimin "siyasal boyutu" oluyor. Egemen mülk sahiplerinden iktidarı fethedecek olan devrimin bu siyasal boyutu, aynı zamanda, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerin toplumsal kurtuluşunu sağlayacak sermayenin emek üzerindeki tahakkümünü kırıp, emeğin kurtuluşunu da sağlayacak bir devrimdir.

Bu demektir ki, siyasal devrim, devlet iktidarını burjuvaziden fethetme devrimi olarak tanımlanabilir.

Bilindiği gibi, devlet iktidarını burjuvaziden fethetmenin biricik aracı, Proleterya diktatörlüğüdür.

Proleterya diktatörlüğü, burjuva devlet mekanizmasının parçalanması, yerine yeni tip devlet, sosyalist devlet kurulması anlamına gelir. Yine bu anlamda, işçi sınıfı öncülüğündeki ve müttefiki emekçi kitlelerle, burjuvaziden iktidarı alan ve koruyan her devrim sosyalist devrimdir.

** Teslim Töre "Toplumsal Devrimler Tek Boyutlu Bir Eylem Değildir." Emek, sayı 3, 1989.

Sonuç

Türkiye, kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu bir ülkedir. Önündeki devrimci adım, demokratik devrim değil, sosyalist devrimdir. Zira ülkemizde demokratik devrim aşaması çoktan aşılmıştır. Unutmamak gerekir ki, demokratik devrimler burjuva özlü devrimlerdir. Bu devrimlerin amacı, "ülkenin toplumsal ilişkilerini, sistemin, kurumların ortaçağ karanlığından, toprak köleliğinden, feodalizmden temizlenmesi"dir.

Türkiye'de burjuva demokratik devrimi, yapılması gereken bir çok görevi yanda bırakarak (toprak reformu, ulusal sorun vb), yapılmıştır. Yanda bırakılan, tamamlanmayan bu demokratik görevler için ayrı bir demokratik devrim yapılamaz. İşçi sınıfının böyle bir talebi yoktur. İşçi sınıfı devrimciliğinden bahsedenlerin de böyle bir taleple sınıfın karşısına çıkmaları derin bir çelişki ve geriliktir.

Demokratik Devrim talebiyle devrimci sınıfın önünü tıkamak, bu sınıf iktidara geldiğinde kendine has uygulamalardan alıkoyma isteği, yani gericiliktir. Oysa ki iktidarı alan sınıf bunların gözyaşlarına ya da akıl hocalığına ihtiyaç duymadan, bilimin ışığında kendi programını hayata geçirip her türlü demokratik talepleri hızla çözeceği gibi, daha ilk günden sosyalist inşayı başlatacaktır. Önüne çıkarılacak her türlü engeli de kendi ideolojik bakışıyla ve gücüyle çözecektir. Artık bu sorunlar sosyalist devrimin sorunları haline gelmiştir. İktidarı alan sınıfı iktidarı, devrimin adı, niteliği ise Sosyalist Devrim'dir.

Evet; Türkiye'nin önündeki devrimci aşama sosyalizmdir. Kapitalizmden sosyalizme geçişte ara aşama yoktur. Demokratik Devrim'cilerimizin bir başka çelişkisi de buradadır, onlara sorarsanız literatüre dönerler ve bayağı doktriner bir tarzda "sosyalizm bir ara aşamadır" derler, onun da önüne bir başka aşama koymakla 'orjinal' teorik açılımlar sunarlar!

Aşamacı devrimciler, özünde; subjektif olarak devrimci olmalarına karşın objektif olarak gericici bir rol oynarlar. Oysa ki çabaları, tarihsel olarak boşuna ve talihsizdir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sorunlar

ULUSAL SORUNA GENEL BİR BAKIŞ

"Ezen ülke işçilerinin enternasyonalist eğitimi, zorunlu olarak, her şeyden önce, ezilen ülkelerin özgürlüğü ve ayrılması ilkesinin savunulmasını içermelidir. Yoksa, ortada enternasyonalizm diye birşey kalmaz. Bu propagandayı yapmayan ezen bir ulusun sosyal demokratını (komünistini, F.Ö.), emperyalist ve alçak saymak göre-vimizdir, sosyalizmin gerçekleşmesinden önce, ayrılma olasılığının binde bir olması durumunda bile, bu istem, mutlak bir istemdir."

"Belli bir devlet içinde, o devletin tarihindeki bütün değişiklikler boyunca, tek tek devletlerin sınırlarının burjuvazi tarafından şu veya bu biçimde nasıl değişti-rildiğine bakmadan, o devlet içindeki bütün ulusların proleterlerinin sınıf mücadelesinde sınıksız çoğalan bir ittifak içinde olmaları gerekir."

V. İ. Lenin

1984'lcrden bu yana ve özellikle son bir-iki ay içerisinde üzerinde en çok durulan ve tartışılan konulardan bir tanesi de, Türkiye devriminde kilit bir rol oynayan Kürt ulusal sorunudur. Gerçekte, bugün artık Türkiye'de çıkmakta olan tüm gazete, dergi ve kitap dizilerinde bu soruna ilişkin olumlu olumsuz birtakım yazıların, yorumların yer aldığını rahatlıkla görebilmekteyiz. Gerçi, burada "niyetler" ne olursa olsun, da-ha dünlere kadar Türk solunun gündemine dahi giremeyen bu sorunun, şimdilik geniş çevrelerce de ele alınıp tartışılması, hem geçmişe nazaran çok ileri bir aşama, hem de sevindiricidir. Fakat bundan böyle, burada dikkat edilmesi gereken nokta; tartışmalarımız, bazılarının yaptığı gibi bu sorunda karmaşıklık yaratmak için değil, açıklık ve netliği görmek ve yakalamak için olmalı. Zaten gerçek anlamda tartışmalar, her zaman açıklık ve netlik için yapılır. Açıklık ve netlik, gelişmek ve ileriye doğru gitmek içindir. Açıklık ve netlik doğrudan yürümenin felsefesi içindir. Bu yazı da, Kürt ulusal sorununda açıklık ve netliği görmek içindir, bunun için bir "tartışma" yazısıdır.

Ama daha yazımın başında ve parantez içerisinde hemen şunu

belirteyim ki; her ne kadar Türk solundan bazıları, Kürt ulusal sorununa karşı tereddüt içerisinde kalmışlarsa da, Kürt solunun bütününün kendi sorunlarına doğru bir şekilde sahip çıktığı, bu soruna Marksist–Leninist bir bakış açısıyla yaklaştığı söylenemez. Hatta bazı Kürt örgütleri, hâlâ bugüne kadar içinde bulundukları yanlışlardan bir adım olsun geriye adım atma ihtiyacını duymuyor.

Yine yeri gelmişken şunu da yazayım: Daha dünlere kadar Türk solunu Kemalistlikle suçlayan bazı Kürt örgütleri, Kemalizmin daima sol kanadı olan partiyle "sol birlik" içerisinde yer alıp, Kürdistan'da silahlı savaşım yürüten Kürt yurtseverlerine karşı en "se-viyesiz" eleştirileri yönelttiler. Burada bir nokta açığa çıkıyor: Türk Kemalistleri varolduğu gibi, Kürt Kemalistleri de vardır.

ULUSAL SORUN VE ÇÖZÜMÜ

Gerçekçi sosyalistlerin ulusal sorun ve çözümüne ilişkin temel ilkeleri açıktır ve biliniyor, bu; "ulusların kendi yazgılarını belirleme, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkı" şeklinde ifade edilebilir. Marksizm–Leni-nizmin ulusal sorunda "olmazsa olmaz" ilkeleri budur. Devrimci sosyalistler bu temel ilkeyi, her hâl ve şartta ve ikirciksiz bir şekilde savunmakla sorumludurlar.

Gerçi günümüzde, ister Türkiye'de olsun, ister başka ülkelerde, bu temel ilkeye karşı olan, bunu red ve inkar eden bir çok "sosyalist" de yok değil. Bu, sözüm ona sosyalistlerin itiraz noktaları; ulusların kendi yaz-gılarını belirleme, ayrılma ve ayrı devlet kurma hak-kını savunmak, güya halkların parçalanmasına ve giderek işçilerin bölünmesine neden olumuş! Bunun gerçekten bir ilgisi olmadığını, onların niyetlerinin baş-ka birşey olduğunu sanırım yazmaya gerek yok. Kaldı ki, "Boşanma serbestliğini savunan bir kimseyi, aile bağlarını yıkmak istemekle suçlamak ne kadar ahmakça ve iki yüzlüce bir davranışsa, ulusların kendi kaderlerini tayin etme özgürlüğünü savunmayı da, ayrılmayı teşvikle suçlamak, o ölçüde ahmakça ve iki-yüzlü bir davranıştır."

Çünkü, ulusların kendi yazgılarını belirleme, ayrılma ve ayrı

devlet kurma hakkının savunulması gerekliliği, hem işçi sınıfının mücadelesinin, sosyalizmin, hem de enternasyonalizmin bir zorunluluğudur. Bu, bir.

İkincisi, Marksist–Leninistler bu temel ilkeyi savunurlarken, ulusal sorunu hiçbir zaman, varolan top-lumsal çerçevenin dışında bir sorun olarak ele almazlar. Zira, gerçekte, ulusal sorun ve çözümü ancak ulu-sal baskı ve ulusal eşitsizliğin ortadan kaldırılmasıyla başarılabilir. Bu da üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti yok etmekle mümkündür.

İŞÇİ SINIFI ENTERNASYONALİSTTİR

İşçi sınıfı enternasyonalist bir sınıftır. Gerçekte işçilerin, sömürü düzenlerinin egemen olduğu bütün ülkelerdeki mücadeleleri aynıdır: Ücretli emeği sömü-ren kapitalist sınıfın devrilmesi ve yerine sosyalist bir iktidarın kurulması. Bütün sömürücü sistemlerde sınıf mücadeleleri aynı olan işçi sınıfının, ideolojisi de aynı ve tektir. Her türlü milliyetçilik zehirine karşı proletarya enternasyonalizmi.

Demek oluyor ki, bir, işçiler emperyalist–kapitalist dünyanın neresinde yaşarlarsa yaşasınlar, sermayenin emek üzerindeki boyunduruğunu kırmak için ortaklaşa mücadele yürütmenin objektif koşulları vardır.

İki: sermayenin egemenliği uluslararasılaşmasıyla birlikte, işçilerin toplumsal kurtuluş mücadeleleri de uluslararası sermayeye karşı bir birlikteliği gerekli kılıyor.

Fakat, çok uluslu ülkelerde, açık ve net olan prole-ter sınıf mücadelesi, bazen karmaşıklığa doğru sü-rüklendiği, her türlü sorunun çözümünde belirleyici bir rol oynayan sınıfsal bakış açısının terk edildiği, ra-yından saptırıldığı görülebilmektedir. Çünkü böylesi ülkelerde, ulusal baskı ve ulusal eşitsizlikler, toplumda belirleyici bir rol oynayan sermaye-emek temel çeliş-kisini çoğu zaman tali plana itebiliyor. Hatta bunun da ötesinde, kapitalizmin yaratınış olduğu ulusal ay-nımlar, işçi sınıfının bölünmesine ve

giderek ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelecileri içiçe geçmiş olan halkları arasında birtakım düşmanlıkların yaratılma-sına neden olabiliyor. İşte böylesi hallerde, bir devlette birden fazla ulus ve azınlıkların olduğu yerlerde, ezen ulusun devrimcilerinin çok titiz olmaları ve buna göre politikalarını çizmek; böylesi olumsuzlukların çıkması-nı engellemek için, her zaman proleter enternasyona-list bayraklarını dalgalandırmaları gerekir. Bu kıızıl bayrağın şiarı şudur: Bütün ulus ve azınlıkların kendi kaderlerini çizme, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkı. Burada ezilen ulus ve tüm azınlıklara tam bir güvence verilmelidir. Zira ezilen ulus ve tüm azınlıklar için güven ve psikoloji çok önemlidir. Lenin'in bu gibi durumlarda; "Ulusal sorunda psikolojinin ne kadar önemli olduğunu neden anlamıyorsunuz?" diye sorarken üzerinde durmak istediği nokta da budur.

DÜNYA GÜÇLER DENGESİNDE ULUSAL SORUN

Ulusal sorun dünya güçler dengesinden ayrı ve kendine yeten bir sorun olarak ele alınamaz. Ulusal sorun kendi başına amaçlaş-tırılamaz. Fetişleştirilemez. Devrimci Marksist-Leninistler bu so-runu her zaman, "işçi sınıfının ve dünya devriminin çıkarlarına bağlı o-larak" ele alır.

Kapitalizmden sosyalizme geçiş çağımızla birlikte bu sorun çok daha zengin bir içerikle, işçi sınıfı ve dün-ya ilerici güçleri emperyalizme ve her türden rasizme (anasoyculuk) karşı mücade-lede biraraya gelirler. Art-tık günümüzde dünya güçler dengesin-den bağımsız ve kendi başına yeten bir ulusal kurtuluş savaşı düşün-mek hayaldir. Hele hele, her iç politikanın aynı zamanda bir dış politika olduğunu hesaba katarsak bu sorunun dünya güçler dengesindeki anlam ve önemi daha kolay anlaşılır.

ULUSAL SORUNDA ÜLKENİN OBJEKTİF KOŞULLARI

Bilindiği gibi örgütlemeler ülkenin objektif koşulla-rına göre yapılır. Türkiye'nin objektif koşullarına bir göz attığımızda:

Bir: Kürt burjuvazisi Türkiye tekelci kapitalizmi ile binbir bağla bağlanmış; her iki güç ezen ve ezilen ulusun işçilerine karşı bir tek sınıfta bütünleşmiştir. Bu bütünleşme üçlü bir şekilde; ekonomik, politik ve top-lumsal ilişkiler ağı çerçevesindedir.

İki: T. Kürdistanı'nda, Kürt burjuvaları arasında bir "Kürt ulusal burjuvazisi" mevcut değildir. Bu doğal olarak verilen ve verilecek olan ulusal kurtuluş savaşı-nın burjuva karakterli değil, "sınıf" içerikli bir savaş olacağını gösterir.

Üç: Bu iki olgu, merkezi devletin, merkezi kapitalist üretim ilişkilerinin olduğu Türkiye ve T. Kürdistanı'nda Türk ve Kürt devrimcilerinin ortak düşmana karşı "ortaklaşa tek devrim"ini zorunlu kılmakta; her iki halkın kurtuluşları içiçe geçmiş bulunmaktadır. Bu iki noktayı biraz daha açarsak:

Türkiye ve T. Kürdistanı, coğrafik olarak birbirinden çok uzaklarda, eski klasik sömürgecilik dönem-lerindeki gibi, bir Avrupa-Asya ilişkisi söz konusu değildir. Her iki ulus aynı alanlarda bir tek merkezi devletin, merkezi kapitalist üretim ilişkilerinin ve tek bir merkezli pazarın egemen olduğu bir bütünleşme içeri-sinde yer almaktadırlar. Ezilen ulusun burjuvaları (Kürt ticaret burjuvazisi, büyük toprak sahipleri, tarım burjuvaları, sürü sahipleri, müteahhitler vb...) Türk tekelci burjuvazisiyle tam olarak kenetlenmişlerdir. Bu bütünleşme aynı zamanda T. Kürdistanı'nda Kürt ulusal burjuvazisinin oluşmasını da engelledi.

T. Kürdistanı'nda Kürt ulusal burjuvazisi yoktur.

Ulusal burjuvazi terim olarak, bir ülkede egemen olan sınıfın ulusal sanayi tabakasını, sanayi burjuvazisini ifade eder. Nesnel olarak ulusal burjuvazinin tanımı budur. Fakat burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta da var: Ulusal burjuvaziyi yalnız nesnel olarak değil, aynı zamanda öznel yönüyle de değerlendirmek gerekir. Zira burada önem taşıyan ve belirleyici olan yan "kendi pazarına sahip çıkan, bu pazarını kendi elinde tutmak isteyen ve bunun için kavga veren bir sanayi burjuvazisinin" olup olmadığıdır.

Türkiye'ye bir göz attığımızda, Türk egemen sınıfı T. Kürdistanı'nın yeraltı ve yerüstü zenginliklerini yağmalarken; bu alanlarda bankalar, TPAO, barajlar, GAP, TEKEL- TKİ vb iktisadi teşekküllerini kurarak sömürsünü katmerleştirirken, buna karşı çıkan veya "Bu benim toprağımdır, bu benim pazarımdır, ben kendin işletmek istiyorum" diyen bir Kürt ulusal burjuvazisi mevcut değildir. Kürdistan'ın uluslaşma aşamasında da böylesi bir Kürt ulusal burjuva tabakası olmadı.

Durum son derece açık görünüyor: Türkiye ve T. Kürdistanı'nda egemen olan tekelleci kapitalist üretim ilişkileridir. Her iki ulus ve diğer azınlıklar aynı coğrafik bütünlüğe sahip sınırlar içinde yaşamaktadır. Kürt burjuvaları Türk egemen sınıfıyla içiçe geçmiş; merkezi devlet ve tek bir pazar bulunmaktadır... Varolan bu ve benzeri nesnel koşullar gereği, ezen ve ezilen ulus işçilerinin örgütsel birliği bir zorunluluk haline gelmiştir. Şimdi önümüzde duran en acil sorun, ekonomik, politik ve sosyal ilişkiler içinde, bütünleşen bu iki güce karşı, tek siyasal hareketimizi oluşturup, bir an önce ortak düşmana karşı, ortaklaşa mücadele yollarını bulmak. Bu, hem ezilen hem de ezen ulusun işçileri için tek çıkar yoldur. Ülkenin objektif koşulları bunu dayatıyor. Sonuç olarak:

1) Ulusal sorun ve çözümü, ulusal baskının ve ulusal eşitsizliğin ortadan kaldırılması anlamına gelir. Bu, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti kaldırmakla mümkündür.

2) Ulusal sorun toplumsal çerçevenin dışında bir sorun değildir.

3) Ezen-ezilen ulus ilişkisi devam ederken, ulusların kendi kaderlerini tayin etme, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkını savunmalı, bu anlamda ezilen ulus işçilerine tam bir güvence verilmelidir.

4) Örgütlenmeler subjektif niyetlere bağlı olarak değil, ülkenin objektif koşullarına göre yapılır.

5) Ulusal sorun dünya güçler dengesinden ayrı, kendi başına bir sorun değildir.

\

ELE ALINMASI GECİKEN SORUN: HATAY SORUNU

**-DYP Milletvekili M. Sökmenoğlu'nun
Soru önergesi, Yalanlar ve Gerçekler-**

Çok uluslu Türkiye'de ezen ulusun devrimcilerinin "ulusal sorun, azınlık ve ilhaklar" konularında başarılı bir sınav vermedikleri herkesin malumudur. Daha dün kadar Türkiye'de bir "Kürt Sorunu" olduğunu bilmeyen (!) Türk Solu, her şeye karşın, 1984'lerden sonra içine düşmüş oldukları "kemalist şovenizm" girdabından çıkmış gibi görünmektedir. Zira artık Türkiye'de yasal olarak yayınlanan birçok dergide "Kürt sorunu"na ilişkin olumlu-olumsuz görüş belirtilmeğe başlanmış; hatta bazıları da bu konuda "kraldan daha fazla kralcı" kesilerek bir numaralı enternasyonalist kesiliverdiler. Niyetler ne olursa olsun, dünlere kadar gündemimize girmeyen ve tabu olarak duran bu soruna eğilmek tınak içerisinde de olsa "ilericilik"tir".

Peki, ya diğer sorunlar ne olacak? Onları da ele almanın zamanı gelmedi mi?

Acaba, Türkiye de Kürt Sorunundan sonra gelen bir başka önemli sorun da HATAY SORUNU değil mi?

Diğer sorunlar bir yana, bugün Türkiye'nin güneyinde bulunan -büyük bir çoğunluğu Arapların yaşadığı ve arapçanın dilinin konuşulduğu- bir HATAY SORUNU duruyor.

Fakat ne yazık ki, bu sorunla ilgili olarak Türkiye Solu, kayıtsız kalmış, böylesi bir sorun yokmuş gibi, büyük bir kesim bu konuda sus-pus olmuştur. Tabii, sosyalistler bu ve buna benzer sorunları zamanında ele almazsa, bu alanda boşluklar yaratılırsa, hem o topraklarda arap miliyetçiliğinin, arap fanatik ve faşist teşkilatların doğmasına zemin yaratılmış olur, hem de var olan boşluğu başkaları doldurmaya çalışır. Biliniyor, siyasal yaşam pek boşluk tanımaz. Tanımıyor.

Eylülist rejim öncesinde Hatay da şeriatçı, faşist vb. arap örgütlerinin çıktığını hatırlamıyor değiliz.

Yine, eylülist rejim öncesinde ve sonrasında Hatay'ın bir "Arap Şehri" değil, bir "Türk Şehri" olduğunu iddia eden Kemalist tarihçiler yanında, bazı "Türkleşmiş Araplar"ın da bulunduğunu bilmiyor değiliz.

Düne bakmaya gerek yok. İşte yeni örnek, DYP Hatay Milletvekili "Türkleşmiş Arap" bay Murat Sökmenoğlu bunlardan bir tanesi.

9 Nisan 1988 tarihli Cumhuriyet gazetesinde "Hatay sorunu için önerge" başlığı altında şöyle bir haber vardı: "DYP Hatay Milletvekili Murat Sökmenoğlu Dışişleri Bakanlığı Mesut Yılmaz'a "Cumhurbaşkanımızın ziyareti arifesinde tekrar ortaya çıkan Hatay'ın, Kuveyt ders kitaplarında Suriye içinde gösterilmesi nasıl göz yumulmaktadır?" sorusunu yöneltti."

Yine haberin devamında Sökmenoğlu, "Göz bebeğimiz Hatay'ın Suriye sınırları içinde gösterilmesine önleyici dünyada, özellikle Ortadoğu'da alınmış ne gibi tedbir vardır. Hatay'ın Türk (abç) olduğunu kabullenmeyen ülkelerle münasebetimizin nasıl olması gerektiğine dair takip edilen T.C. politikası nedir? sorusuna da önergesinde yer verdi.

Gerçekten hayret! Sıkılma da yok, utanmada.

Bugün yalnız Türkiye'de değil, Ortadoğu'da ve tüm dünyada azıcık tarih bilgisine sahip olanlar dahi Hatay'ın Türkiye ve Türklerle bir alakası olmadığını gayet iyi biliyor, gayet iyi biliyor ki; eski gerçek adıyla Antiochos, yeni adıyla Hatay, Suriye'nin kuzeybatısında yer alan yaklaşık MÖ 300 yıllarında I. Seleukos tarafından kurulan bir kenttir. Antakya adı da Seleukos'un babasından, antiochos'tan geliyor. Makedonyalılar ile Grekler'inde oturduğu bu şehirde, MÖ 64 yıllarına kadar Suriye'nin başkenti olarak kalıyor.

Romalıların Suriye'yi fethetmelerinden sonra Antakya, Ortadoğu'nun çok önemli bir merkezi haline geliyor.

Grek ve Romalıların yönetimlerinden sonra Antakya'yı MS 527'de Persler fethediyor. Bunu takiben; 638'de Araplar, 969'da Bizanslar, 1084 Selçuk Türkleri, 1098'te Haçlılar, 1137 tekrar Bizans, 1268 Mısırlılar ve nihayet 1515'te Antakya I. Dünya Savaşı sonrasına kadar Osmanlı Türklerinin yönetimi altına giriyor.

1920'de Antakya Fransızların yetkisine geçiyor.

1939, II. Dünya Savaşında Fransa, Türkiye'nin Almanya yanında yer almaması için Antakya'yı Türkiye'ye veriyor. Aynı yıllarda yapılan bir sahte referandumla Antakya Türkiye'ye katılıyor. Yine 30 Temmuz 1939 Hatay devlet, Antakya bunun başkenti yapıldıktan sonra, Türkiye'nin 31. vilayeti yapılıyor. Antakya'nın gerçek tarihçesi kısaca budur.

Peki tüm bu gerçekler ortadayken "Türkleşmiş Arap" bay M. Sökmenoğlu hangi ahlak ve cüretle Antakya'nın "Türk" olduğunu söyleyebiliyor?

Bay Sökmenoğlu, T.C. sınırları dışında satılan herhangi bir ülkeden bir atlas alıp baksın, Hatay'ın hangi sınırlar içinde yer aldığını, Türk mü, Arap mı olduğunu öğrenebilir. (Kimbilir, belki de bu atlasları da Türkiye'den kaçan "bir avuç bölücü" çizmiş veya çizdirtmiştir!)

Anlaşılan "Türkleşmiş Arap" bay M. Sökmenoğlu, gerçeklerin gözlerden saklanamayacağını hiç hesap etmemiş. Öğrenmeli ki, "biz gerçekte var olanı değiştiremeyiz ve reddedemeyiz, var olan şey kendini bize zorla kabul ettirir."

Kürt sorununda da gördük; Antakya sorununda da göreceğiz, "var olan şey kendini bize zorla kabul ettirecektir." İstediği kadar gerçek tarih tersyüz edilmeğe çalışılsın, gerçek, gerçek olarak her zaman kalacaktır. Gerçeği değiştirmeye ne Kemalist tarih yazıcıları, ne de "Türkleşmiş Arap" bay M. Sökmenoğlu'nun gücü yeter. Biline.

FİLİSTİN'DE KADIN: EYLEM, DAHA FAZLA EYLEM!..

Dünyanın hiç bir yerinde, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerinin kadınların katılımı olmaksızın başarıya ulaştığı görülmemiştir. Bugün ulusal ve toplumsal kurtuluş yoluna girmiş bütün ülkelerin tarihlerine bir göz attığımızda gerçekten de savaşımın önem-lice payının kadınlara ait olduğu; onların omuzları üzerinde yükseldiği rahatlıkla görülür.

Artık, günümüzde milyonlarca kadın, ezilmenin, sömürülmenin, bir meta gibi alınıp satılmanın nedeninin kapitalizm olduğu; tek kurtuluş yolunun, işçi sınıfıyla birlikte, sömürücü kapitalist düzeni ortadan kaldırmakla ancak mümkün olabileceğini kavramış bulunmaktadır. Zira kapitalizmin gelişmesi, sermayenin uluslararasılaşması ve bilimsel-teknik devrim kadınların ekonomiye katılmalarındaki artışı yükseltti. Artık kadınlar, çalıştıkları alanlarda, diğer tüm işletme ve fabrikalarda, emek-güçlerini kapitalistlere satarak bizzat sömürünün, ezilmenin ve bir meta gibi alınıp satılmanın nereden kaynaklandığını pratikte yaşayarak görmekte-dirler. Artık kadınlar, aynı çalışma alanlarında, diğer erkek işçilerle birlikte, gerçek anlamda kurtuluşun, emeği sömürenlere karşı, birlikte savaşımı gerektirdiğini bizzat yaşayarak görmektedirler.

Tek tek ülkelerdeki devrimci partilerin önderliğinde, örgütlü kadın militanların, faşizme, emperyalizme, sömürgeciliğe, şovenizme ve her türlü ırk ayırımına karşı, büyük direniş ve kahramanlık örneklerini sergi-lediklerini; adlarını tarihe altın harflerle yazdırdıklarını biliyoruz. Bunlardan bir kaç örnek vermek gerekirse;

– İşte, 18 yaşında Sovyet Partizanı "ser verip, sır vermeyen" kahraman Tanya,

– İşte, Almanya, Bulgaristan, İspanya, Uruguay, Şili, Nikaragua ... vd. ülkelerde faşizme ve ulusal bas-kıya karşı direnişin sembolü haline gelen kadın militanlar,

– İşte, Güney Afrika'da ırkçı rejime karşı en ön saf-larda yer alan Nelson Mändela'nın eşi,

– İşte, Didar Şensoy ve "Yaşasın Ölüm!" sloganlarını haykıran Rahime analar,

–... Ve işte, 1985 yılında Orta-Doğu'daki tüm arap halklarının

dillerinden düşürmediği ve âdeta aynı an-da efsâneleşen, 17 yaşındaki genç kız, Lübnan'lı Sena (*). Ve işte, işgal altındaki topraklarda "biz halkız, ycniden doğarız ölümlerde!" diye haykıran onlarca Sena.

Sena'lar, 8 Mart Dünya Kadınlar Gününü, bir yılını çoktan aşan intifada, halk ayaklanmasında kutluyor. Bir yıldan bu yana sergilemiş oldukları kahramanca eylemler, gerçekten 8 Mart Dünya Kadınlar Gününe en iyi yakışan ve onu en iyi ifade bir durumdur.

Filistinli liderlerin vurguladığı gibi, "intifadanın bo-yutlaması geniş alanlara yayılıp küteselleşmesi, Filistin kadınının ayaklanmadaki yorulmak bilmez direnişi sonucudur. Yine bir başka liderin, haftalık bir arapça dergide yer alan şu sözleri, Filistin kadınının intifadadaki rolünü en güzel bir şekilde anlatıyor: "Halk ayaklanmamızın yarısı kadınlarımıza ait; kadınsız bir ulusal kurtuluşu düşünmek hayaldir."

Gerçekten de, bir yıllık süre zarfında ve onlarca kadın şehide karşın, ortaya koymuş oldukları eylemler, intifadaki rollerini açık bir şekilde kanıtlıyor...

Yine intifada, göze çarpan ve üzerinde önemle durulması gereken bir başka anlam ve önem de, Filistinli kadınların ayaklanmaya katılmalarında hiç bir zorluk çekmemeleri. Zira kadınlar, ayaklanmanın çok çok ön-cesinde hazırlıklı ve örgütlüydüler. Öyle ki yetmişli ve seksenli yıllarda oluşturulan çeşitli komiteler, (Filistin Toprağını Savunma Komitesi, Tutuklu Aileleriyle Yardımlaşma vb. komiteler) son ayaklanma için belirleyici bir önem taşıdı.

Siyonist işgale karşı direniş başladığında, Batı Şeria ve Gazze'de, Filistin Kadın İşçi Komiteleri Birliği, da-ğıtmış oldukları ayaklanma çağrılarında; "Bütün Filistinli Kadınların intifadaya katılmaları; siyonizme ve emperyalizme karşı birlikte eylem yürütmeleri" isteni-yordu. Zaten daha önceleri örgütlü ve hazırlıklı olan Filistin kadını için direnişte yer almak hiçte zor olmadı.

Yine bunun yanında, örgütlü Filistin kadını, uluslararası alanlara uzanan bir dizi faaliyetler yürüttü. Bunlar saymakla bitmez.

Bu 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde, bütün Türki-yeli sosyalistlerin, Filistin kadınlarının direnişlerinden dersler çıkarmalarını umuyoruz. Bugün Türkiye'de, kadınlar arasında örgütlenmenin "anlam" ve "önemi-nin" kavranmadığı; kadın sorununa gereken

"önemin" verilmediğı ve bu alanlarda gerçekten büyük boşluklar yaratıldığı açıktır. Bu boşluk kapatılmalıdır.

Siyasal yaşamın hiç bir alanda boşluk tanımadığını hep söyler, dururuz. Gerçekten tanımıyor. Özellikle son yıllarda, Türkiye'de, "feminizm" ve "feministlerin" artışı hep bu alanlarda yaratılan boşluklardan dolayıdır. Bu boşluk doldurulmalıdır.

(*) Sena; 200 kilo TNT'yi arabasına yükleyerek, İsrail konvoyuna saldırarak şehit düşmüştü. Bu eylemde 50'ye yakın İsrail askeri ölüyordu.

FİLİSTİN SORUNU VE FKÖ

(Filistin intifadası 3. ayında)

-I-

Bundan üç ay önce Filistin halkı, siyonist İsrail'e karşı, Batı-Şeria, Gazze ve diğer kentlerde intifadasını, halk ayaklanmasını başlatmıştı. Kadın, yaşlı, çoluk çocuk, kısacası herkes, tüm Filistinliler ellerine geçirdikleri taş, sopa, bıçak, hançer ve benzeri aletlerle, işgalcilere karşı yorulmak bilmez bir direniş sergiliyor. Bu üç ayda, işgalci güçler tarafından onlarca çoluk çocuk öldürüldü. Yüzlerce yaralı ve bir o kadar tutuklanmış Filistinli bulunuyor.

Terörist İsrail devleti, elindeki tüm devlet aygıtını, intifadayı bastırmak için kullandıysa da direnişi bastıramadı. Bastıramıyor. Ne var ki, kendiliğinden başlayan bu intifadanın gerçek bir önderlikten yoksun oluşu, halkın zafere giden yolda büyük bir engel olarak duruyor. Zira, bildiğiniz gibi, FKÖ içindeki teslimiyetçi ve uzlaşmacı unsurların varlığı Filistin devrimini bugüne dek, birçok kez engelleyen bir temel nedendir.

Geçmişte FKÖ, işgalci İsrailliler'e karşı verdiği eylemlerle adını tüm dünyaya duyurmuş ve o dönemlerde başlayan askeri eylemler, ulusal kurtuluş yanlısı tüm halkların hem dayanışmasını, hem de sevgi ve saygısını kazanmıştı. Fakat ne yazık ki, bugün FKÖ için aynı şeyleri söylemek pek mümkün görünmüyor. Filistin halkının % 70'ini kendi bünyesinde toparlayabilen El-Fetih hareketi, bizzat hareketin lideri Yaser Arafat veya diğer adıyla Abu-Ammar FKÖ'yü bölmeğe, parçalamaya ve teslimiyete kadar götürmüştür. Hele hele, 1982 ve sonrası, Mısır-Ürdün ve Türkiye üçgeninde Arafat'ın yaptığı gerçekte işgal edilen bir ulus için utanç vericidir. Artık, Yaser Arafat'ın gerçek bir Filistin devriminden yana olduğunu söylemek safdilliktir.

Hatırlanacağı üzere, Yaser Arafat veya diğer adıyla Abu-Ammar, 'Reagan Planı'na imza atmış, Camp-David anlaşmasını da onaylamıştı. Yine bildiğimiz gibi, bu Camp-David anlaşması ABD-Mısır ve İsrail'le birlikte oluşturulmuş; bu plan, yalnız Filis-

tin devrimini engellemek için değil, aynı zamanda, bölgedeki tüm ulusal kurtuluş hareketlerini de boğmayı içeriyordu.

11 Şubat 1985'te hazırlanan bu 'Reagen Planı'önce Kral Hüseyin'e, Kral Hüseyin de bu planı Arafat'a sundu ve Ürdün-El-Fetih arasında yapılan bir anlaşmayla kabul edildi. Bu planın şartları şöyle özetlenebilir:

- a. Filistinlilerin vermiş olduğu mücadele teröristtir; derhal durdurulmalıdır.
- b. İsrail ile bir an önce görüşme masasına oturulmalıdır.
- c. İsrail ile yapılacak görüşmeler Ürdün temsilciliğinin tespit edeceği bir elçi vasıtasıyla gerçekleştirilmelidir.
- d. Filistin sorununu bir "Filistin-Ürdün" sorununa dönüştürmek.

Yaser Arafat'ın bu şartları kabul etmesiyle birlikte, hem FKÖ içinden, hem de Suriye tarafından FKÖ-El-Fetih hareketine tepkiler büyük oldu. Suriye, Yaser'i Şam'dan kovup, ülkedeki tüm El-Fetih bürolarını kapattı.

Yine, 21 Şubat 1986 yılında Şam'da Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesinin (FDKC) 17. kuruluş yıldönümünde yapılan gecede, cephe lideri Nayef Havetme, Yaser Arafat'ı "hainlikle" suçlayarak, Ürdün-El-Fetih arasında yapılan anlaşmanın bir an önce feshedilmesini istedi. FKÖ bünyesinde yer alan diğer cephelerin de aynı şekilde "tepki" göstermeleri, hazırlanan 'Reagen Planı'nı suya düşürdü.

Tarih 1987 Nisan ayını gösterdiğinde ise, FKÖ'de bir zamanlar istenilmeyen adam durumuna düşen Arafat, herkesi şaşırtan bir şekilde, kraldan daha fazla kralcı kesilerek, 18. Dönem Filistin Ulusal Konseyinin (FUK) Cezayir'de yapılmasını sağladı. (Bu konsey Filistin'in sürgündeki parlamentosu işlevini görüyor) Cezayir'de gerçekleşen bu 18. Dönem toplantısına, katılamayacağını söyleyen George Habbaş ve FKÖ bünyesinde yer alan diğer cephe liderleri, toplantıya katılıp, "hain", "teslimiyetçi" diye nitelendirdikleri Yaser Arafat'la öpüşerek tekrar barışıyorlar...

FKÖ: KISA BİR TARİHÇE ve BİRKAÇ SÖZ

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) 1964 yılında Yaser Arafat ve iki arkadaşı tarafından kuruluyor. Kuruluşundan kısa bir süre sonra, FKÖ'nun birçok ülkede temsilcilikleri oluştu. Fakat FKÖ, gerçek sesini ilk kez, 1965'te İsrail'e karşı giriştiği askeri eylemlerle duyurdu.

Ne var ki, FKÖ içinde baş gösteren fikir ayrılıkları, beraberinde 10 bağımsız gerilla grubunun oluşmasına neden oldu. Bu gruplar:

1. El-Fetih Hareketi
2. Filistin Halkı Kurtuluş Cephesi
3. Filistin Demokratik Halk Cephesi
4. Filistin Halkı Mücadele Cephesi
5. Halk Kurtuluş Cephesi
6. Filistin Kurtuluş Cephesi
7. El-Saika Örgütü
8. Filistin Arap Örgütü
9. Arap Kurtuluş Cephesi
10. Filistin Kurtuluşu İçin Eylem Örgütü

Fakat bu bölünmeler, ilk başlarda ortak eylem yapma önünde büyük bir engel teşkil etmiyordu. Bu on bağımsız gerilla grubu bir araya gelip:

- a. Filistin halkının kurtuluşu için silahlı mücadeleyi sürdürme,
- b. İsrail işgalcilerini Filistin topraklarından kovup, Bağımsız ve Özgür bir Filistin Devletini kurma gibi maddeleri içeren bir metin üzerinde anlaşmaya vardılar.

Bu ve buna benzer kararları hayata geçirmek için, gerilla grupları silahlı müfrezeler oluşturarak, işgalci İsraillilere büyük darbeler vurmayı başardılar. Hiç kuşkusuz bu grupların en büyüğü El-Fetih Hareketidir. Hatta diğer grupları El-Fetih'in yönlendirdiği söylenebilir.

Yine daha sonraki yıllarda, El-Fetih'ten sonra, Dr. George Habbaş'ın Filistin Halkının Kurtuluşu Cephesi (FHKC) de, işgalci İsrail'e karşı gerçekleştirdiği askeri eylemlerle adını tüm dünyaya duyurmuş; kendi bünyesinde yüzlerce gerillayı toparlayabilmişti.

Ne ki, yıl 1973 ve sonrasını gösterdiğinde ise, El-Fetih Hareketinin uzlaşmacı ve teslimiyetçi tutumu, giderek diğer gruplara da yansdı. Daha önceleri üzerinde anlaşmaya vardıkları, "kurtuluş için silahlı eylem" kararları hayata geçirilmedi. Bu, FKÖ için yeni bir dönemdi. Zira, FKÖ'de ilk kez, Filistin devrimini 'askeri eylemlerle' yapma yerine, "diplomatik yollarla sorunu çözme" tartışılıyordu. Daha sonraları, birinci bölümde de yazdığım gibi, FKÖ, FKÖ olmaktan çıkıp, uzlaşmacı ve teslimiyetçi bir örgüte dönüştü...

SONUÇ

Yazıdan da anlaşıldığı gibi, intifada 4. ay'ına girmesine karşın, kurtuluşun şu anki FKÖ önderliğiyle sağlanması çok zayıf bir ihtimal. Kaldı ki, teslimiyetçi ve uzlaşmacı bir konuma düşenlerle birlikte Filistin devrimini gerçekleştirmek hiç mümkün değil.

Geriye kalan, FKÖ'yü tasfiyeci ve teslimiyetçi unsurlardan arındırıp gerçek bir kurtuluş örgütü haline dönüştürmek. Tek çare budur.

Er ya da geç FKÖ, kurtuluşçu bir karaktere bürünür, taş ve sopalara başlayan intifada devrimle sonuçlanır. Bundan kuşkumuz yok.

Bu siyasi içerik ve temenniyle, Filistin Halkının Üç Aylık İntifadası Kutlu Olsun!

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Berxwedan Notları

Konuya girmeden önce şunu yazmayı zorunlu görüyorum. Çünkü, bugüne kadar okumuş olduğum (gazetelerde olsun, dergilerde olsun) "Okuyucu Mektupları" hep bir veya iki cümleden oluşuyordu. Ben, bir okuyucu olarak bunun yanlış olduğunu ileri sürüyorum. "Okuyucu Mektupları" ille de bir veya iki cümlecik olacak diye bir kaide de yok. Kaldı ki, bir veya iki cümlecikle insan neyi anlatabilir, neyi yazabilir? Ve hele o insan, bugünün kavgacısı, yarının koruyucusu ise!.. Ve hele hele o insan, tarihten silinmek istenen ezilen bir ulusun, Kürt ulusunun savaşçısı ise!.. Artık okuyucuların bunu aşması gerektiğini düşünüyorum.. Aşılmalıdır.

Ben, Anadolu bir devrimci olarak ve bütün bunları gözönünde bulundurarak, bugüne kadar yazılan "Okuyucu Mektupları" türü dışında bir mektup yazmayı deneyeceğim. Kendi adıma da, biz okuyucuları 'uzun mektuplar yazamayan, tembel insanlar' olarak görülmemizi hiç kabullenmiyorum. Bunu diğer okuyucuların da dikkate alacaklarını umuyorum. Yeni bir dünyanın kurulması için, bizler sürekli konuşan, tartışan, yazan ve bunun sonucu olarak netleşen ve gelişen olmalıyız. Olacağız!

Bu girişten sonra esas olarak yazmayı düşündüğüm konuya başlamak mümkün. Konu başlıca iki nokta üzerinde düğümlenecek. Şöyle:

Birincisi, PKK-ERNK-ARGK önderliğinde başlayan yeni süreç ve bu sürece ilişkin "Türkleşmiş Kürtler" in takınmış oldukları tavır veya yer almış oldukları hat.

İkincisi de "Sol Birlik" in veya "Türk ve Kürt Kemalistlerin İttifakı" nda oluşan "Deklarasyon" da Kürt ulusuna ilişkin getirmiş oldukları görüş.

Türkiye' de iki askeri faşist darbeden (12 Mart 1971-12 Eylül 1980) günümüze kadar geçen süre içerisinde şu gerçek iyice açığa çıkmıştır: Artık, Türkiye ve Kürdistan' a 'sosyalist bir niteliğin' var

olduğu ve bu niteliği yok etmeye askeri faşist darbelerin de yetmediği, net bir şekilde belirginleşmiş bulunuyor. 12 Mart 1971'de de cezaevlerine doldurulduk, idam sehpalarna çıkarıldık. Ama, mücadelemiz tekrar 1974'te başladı. 12 Eylül 1980'de de (ve 12 Mart'tan kat kat sert) cezaevlerine doldurulduk, idam sehpalarna çıkarıldık. Fakat gene mücadelemiz 1984'te başladı. Lakin, bu seferki mücadele diğerlerinden çok farklı. Farklı yanı, hem 12 Eylül öncesi çocukluk döneminin artık gerilerde bırakılması, hem de kayıtsız kalınan bir ulusun, Kürt ulusunun bağrından fişkıran bir siyasal hareketin (PKK) önderliğinde başlamış olmasıdır. Bu nokta çok önemlidir. Çünkü ezen ulusun devrimcileri Kürt sorununa sahip çıkmaları bir yana, ezilen ulus devrimcileriyle dayanışmaya girmekten kaçınmıştır. Yani açıkçası şudur: Yıllardır ezilen, tarihten silnmek istenen bir ulusu, Kürt ulusunu reddetmiştir.

Fakat ne zamanki ezilen ulus devrimcileri kendi ulusuna sahip çıktılar, böyle bir ulusun var olduğunu 'eylemleriyle' bizlere ezen ulus devrimcilerine öğretiler, o zaman: "Kürt vardır, onlarda bizim vatandaşlarımız"dır demeye başladılar. Burada yine dikkat etmek gerekir. Onların 'Kürt vardır' demekle yine Kürtleri bir ulus statüsünde değilde 'azınlık statüsü'nde görerek söylediler. Programlarına da geçti. Şöyleki: "Türkiye'deki Laz, Çerkez, Araş, Kürt) üzerindeki baskılar sosyalist devrimden sonra kaldırılacaktır." Buna ilişkin düşüncemi daha sonraya bırakarak, aynı ezilen ulusun bağrından çıkan diğer Kürt örgütlerinin; PKK-ERNK-HRK önderliğinde başlayan eylemlere karşı takınmış oldukları tavır veya yer almış oldukları hat üzerine bir kaç söz de söylemek gerekiyor.

Bilindiği gibi, Kürdistan tarihi geçmişten günümüze kadar süren bir direniş tarihidir. Her ne kadar direnişler, isyanlar kanlı bir şekilde bastırılmışsa da Kürt halkını direnişten hiçbir güç vazgeçirememiştir. Tüm Kürt örgütleri 'tarih dersi'ni alarak öylece örgütlenmeye başladılar. Programlarını buna göre yazdılar. Hepsi de 'Ulusal Kurtuluş Savaşı' stratejisini pratiğe geçirmeye koyuldular. Hepsi de üyelerine geçmişteki tüm isyanların birer 'Ulusal Kurtuluş Hareketleri' olduklarını anlattılar. Geçmiş tarihe sahip çıktılar.

Fakat ne acıdır ki, geçmiş karşısında sert tutum takınan aynı ezilen ulusun "devrimcileri"; Türkkemalistlerini binlerce kilometre arkada bırakacak şekilde, PKK-ERNK-HRK önderliğinde başlayan eylemlere karşı çıktılar. Ortaklaşa: "Eylemlerinizden vazgeçin!" şeklinde özetlenecek tehditvari bildiriler dağıttılar. Bu telaşın kaynağı ne? Veya Türk kemalistleri varsa, Kürt kemalistleri de olmaz mı?

Olur. Bu telaşın içindeki 'giz' de budur.

Alçalmanın yazıcı kalemleri: "Eylemlerinizden vazgeçin!" tehditvari bildirilerini teorik olmaktan çıkarıp, bunu pratiğe de yansıtmaya başladılar. Ama, o zamanlarda bulundukları bölgede buna güçleri yetmeyince, Avrupa sosyal şovenistlerinden ve Türk kemalistlerinden destek almak için Avrupa'ya 'hicret' ettiler. Bu arada PKK-ERNK-HRK önderliğinde başlayan eylemlere sempati duymaya başlayan herkese de düşman kesildiler. Böylece Özgürlük için mücadeleyi bırakıp, ahlaksızlaştılar.

Sol Birlik: Ahlaksızlık belgesi (ittifağı)

Burada 'Sol Birlik' üzerinde uzun uzun yazmayı gerekli bulmuyorum. Yalnızca 'Sol Birlik'in kuruluşunda TKP'nin Türkiye Postası'na göndermiş olduğum eleştiri, Türkiye Postası'nın sansüründen geçmediği için yayınlanmamıştı. Hatırlayabildiğim kadarıyla şöyle yazmıştım.

Demokrasinin olmazsa olmaz ölçütlerinden bir taneside ulusal sorunun çözümüdür. Ulusal sorunun çözümü, Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı üzerinde düğümlenir. Dolayısıyla, yalnızca 'ulusal baskıya son' veya 'kültürel özerklik' demek bu sorunun çözümüne yetmiyor. Burada Anadolu'da gerçekçi sosyalistlerin atması gereken şiar şu olmalıdır: "Ayrılma ve devlet kurma" hakkı. Yine; "Ulusal sorunu yalnızca Sosyalist devrimler çözer" şeklinde bir yanılgıya da düşmemek gerek. Lenin'in ulusal sorunu daha başlangıçta çarlığa karşı da savunması tesadüfi olmasa gerek.

Oysa oluşturduğunuz Sol Birlik de Kürt ulusal sorununun çö-

zümü konusunda hiçbir şey getirmiyor. "Güncel görev faşist diktatörlüğün yıkılmasıdır" başlığı altında:

"Kürt Halkı Üzerindeki Baskıyı Kaldırmak..." "Demokratik Güçbirliği Platformunda" (son derece karışık ve muğlak ifadelerle) "ulus ve ulusal azınlıkların dil ve kültürleri geliştirmelerinin önündeki engelleri ortadan kaldırmak" deniliyor.

1. Kürt halkının ulusal ve demokratik hakları yalnızca 'basın, yayın veya sanat faaliyetleri' veya 'kültürel özerklik' değildir. Ki, bunlar dahi bir ulusun üzerindeki ulusal baskıyı ortadan kaldırmaya yetmiyor.

2. Dolayısıyla 'Ulusal Baskıya Son' veya 'Kültürel Özerklik' demek, Marksist-Leninist bir tutum olmadığı gibi, ulusal sorunu azınlıklar sorunuyla aynılaştırmak demektir.

3. Ulusların kendi kaderlerini tayin etme, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkını tanımayan bir iktidara demokratik iktidar demek mümkün mü?

4. Yine, ulusal sorunun çözümünü bilinmez bir bahara ertelemek böyle bir sorunu savunmamak demek değil mi? Kaldı ki, gerçekçi sosyalistleri 'her hal ve şartta' kurulacak olan iktidarın da içeriğine bakmadan ulusal sorunu 'kayıtsız şartsız' savunurlar. Ve onlar, "ezilen ulus işçilerinin ezen ulus işçileriyle birleşmesinin güvencesi ve yolu buradan geçtiğini" çok iyi bilirler.

Tüm gerçekçi proleter Enternasyonalistleri, PKK-ERNK-ARGK önderliğinde gelişen eylemlerle birlikte başlayan saflaşmada doğru safta yer alıp, proleter enternasyonalistliğimizi var gücümüzle geliştirelim.

BİR DAHA SINIFTA KALMAMAK İÇİN, PARTİ YARATILMALIDIR!

12 Eylül sonrası Türkiye "sol"unun başarılı bir sınav vermediğini artık herkes bilmektedir. Bu sınıfta kalmaya, üyelerde ve kadrolarda yarattığı yenilgi psikolojisi de eklenince, var olan örgütler yaşayamaz hale gelmiştir.

"Sol"un büyük bir kesiminin içine girmiş olduğu bu durumdan çıkıp kendini toparlayacağı sanılırken, bekle-gör şeklinde devam eden bir suskunluk meydana geldi. Diğer taraftan, kendilerini "Kürdistan halkının öncüleri" ilan eden "Özgürlük Yolu", "Pc-şeng", "KUK", "Rızgari" vb. Kürt örgütlerin, özde yalnızca Kemalizmin öncüleri oldukları açığa çıktı. Bu kısa yazımda -Kürt örgütleri üzerindeki değerlendirmemi bir başka yazıya bırakıp- Türk örgütleri üzerinde duracağım.

Evet, suskunluk durağında kahve içen Türkiye solu, 1983 seçimleri gündeme gelince -kerhen de olsa- suskunluğu bozup görüş bildirmeye başladı:

"Halkımız faşist cuntaya evet dedi." (1983 seçimi)

Bir de buna 1984-1985-1986 yılları eklenince, adına yalnızca ve yalnızca komedi denilecek değerlendirmeler peşi sıra dizildi. Hepsini yazmaya gerek yok. İşte birkaçı:

"Demokrasi için SODEP'e DYP'ye ve RP'ye oy ver!"

"1984 seçimleri demokrasi güçlerinin zaferiyle sonuçlandı."

"Faşizm çözüldü."

"Şu cunta partisi; bu da, anti tekelcilerin partisi oldu."

"Biz Kürtlerin haklarını savunuyoruz, ama bu hakların kazanılması için savaşım yürüten PKK'ye ve eylemlerine karşıyız."

"Biz demokrasi ve barış istiyoruz, ama NATO'dan çıkalım demiyoruz."

"PKK teröristtir, çünkü orduya karşı çıkıyor; bizler orduya karşı değiliz."

"Bu paşa iyi, şu paşa kötü." vb...

İşte, 67 yıllık geçmişe sahip olan Türkiye solunun büyük bir

kesimi tarafından, işçi sınıfı adına ve hatta Marksizm-Leninizm adına çıkıp böylesi ahlâksızca değerlendirmeler yapılabilir.

Şimdi tüm dünya hakları adına soruyoruz:

1. Yukarıdaki değerlendirmeleri yapan, beyinleri iltihaplanmış bu insanlara kim saygı duyabilecek?

2. "Askeri faşist cuntaya karşı mücadele ile bunlara karşı verilecek mücadele arasında bir fark vardır" diye kim diyebilecek?

Ben kendi payıma şunu açıkça yazıyorum:

Saygı bir yana, ilerici adına çıkıp bu kadar günah işleyen bu "sol"u kesinkes Türkiye sosyalist hareketinden kovmak gerek. Zira bu "sol"un yarın sosyalist bir Anadolu kurma aşamasında, mermilerini bizlere karşı çevireceklerinden kuşku duymuyorum. Kaldı ki daha yarın olmadan, bugünde yapabildikleri oranda özgürlük için mücadele edenlere karşı en onursuzca propaganda yapıyor, bulundukları alanda tanıdıkları her devrimciyi, her demokrasi emperyalist ülkelerin polislerine de ihbar ediyorlar. (Bunun için onların Berxwedan-Haziran 1987, 35. sayısında birkaç tanesi yayınlanan ihbar bildirilerine bakılabilir.)

Peki böylesi bir durumda PKK kiminle ve nasıl ortak bir savaşım yürütecek?

Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında, PKK olsun, başka bir örgüt olsun, "ortaklaşa savaşım yürütebilir" diyebilecek biri var mı?

Açık ki hayır. Ve bugün ne acıdır ki, 1970'den günümüze kadar devrimci duruma sahip olan bu ülkede, mevcut bulunan devrimci durumu devrimci güçlerin lehine çevirebilecek parti olmadı Türk solunda. Tabii, doğası gereği parti olmadan ne siyaset üretilebilir, ne eylem, ne de devrim olur. Böyle olunca da PKK bir tarafta, diğer tüm "sol" karşı tarafta olur.

O halde ne yapmalı?

Yapılması gereken ilk iş, Türkiye sosyalist hareketinde var olan boşluğu dolduracak, devrimci bir proleterya partisi yaratmaktır. Böylesi bir partinin yaratılabilmesi için önce, (12 Eylül öncesi ve sonrası) Türkiye solunun sınıfta kalmasının tek nedeninin, içle-

rine kadar sinen Kemalizm olduğunu tesbit etmek gerek . Bu noktada çok önemlidir. Zira, içimize kadar sinen Kemalizmi çıkarıp atmadan, istendiği kadar parti olunsun, birşey ifade etmez. Bir şey ifade etmez çünkü 12 Eylül öncesinde söylenen kemalist türkülerin şimdi koro halinde söylenmesi ne ifade eder ki? Önemli olan, bu türkülerin içeriğini değiştirmektir. Türkülerimiz, ezen ve ezilen halkların ortak duygu ve düşüncelerini ifade eden Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm türküleridir olmalıdır.

Yapılması gereken iş, devrimci proleterya partisinin yaratılması için, Marksizm-Leninizmin özünü yakalamaktır. Bu öz, örgüttür, devrimdir ve iktidardır.

Öyleyse, 1984 yılından şu ana kadar aralıksız bir şekilde, Kürdistan halkının kurtuluşu için savaşım veren PKK'yle dayanışma göstermenin en önemli yanı ve temel güvencesi, Türkiye Sosyalist Hareketinde var olan boşluğu dolduracak devrimci proleterya partisinin yaratılmasıdır. Böylesi bir parti yaratılamadığı takdirde Anadolu halklarının ortak mücadelesi olamaz.

-Anadolu Halkları, Marksist-Leninist Bir Parti Yaratınak İçin Safları Sıklaştırsın!

-Selam Olsun, Türkiye ve Kürdistan Halklarının Aydınlik Geleceğine!

REFERANDUM

ve

TÜRKİYE SOLUNUN SEFALETİ

Herkesin bildiği gibi, 6 Eylül'de Türkiyede sahte bir referandum yapıldı. 1982 faşist anayasasının geçici 4. maddesi halk oyna sunuldu. Bu geçici madde de: "12 Eylül öncesi iktidar ve ana muhalefet parti ve liderlerine onar yıl süreyle siyaset yasağı (!) getirmişti. Açıkça görüldüğü gibi, yapılacak olan bu sahte referandum burjuvazinin kendi iç sorununa ilişkin. Bu sorun, sosyalistlerin gündemine dahi giremez. Girmesi de gerekir. Ama durum öyle mi oldu? Hayır. Türkiye solu'nun önemli bir bölümü bu sahte referanduma alet olup, Demirel, Ecevit, Erbakan ve faşist Türkeş'le aynı konuma düşerek, ortaklaşa "6 Eylül de demokrasi için sandık başına!" kampanyasını yürüttüler, değişik illerde referandum ve demokrasi panelleri düzenlediler. Ve böylece bir kez daha Türkiye'de sol'un sefaleti görülmüş oldu. Kuşkusuz bu sahte referanduma ilişkin onurlu tavır takınan kesimlerde oldu. Sözüm onlara değil; sözüm onlara birlikte onursuzluk girdabına düşen sahte sol'adır.

Gerçi bu sahte referandumun yararı da olmadı değil. Her zaman, parlemonto seçimleri olsun, referandumlar olsun sol'un yüzünü göstermede birer ayna işlevini görürler. Yenilgi dönemleri de öyle. Dönemlerinde kitlelere çok ihtilalci görünen kesimlerin gerçekten de görüldükleri gibi, hiç de ihtilalci olmadıkları açığa çıkar. Yine, buna paralel olarak çok uluslu ülkelerde enternasyonalizm konusunda mangalda kül bırakmayan ezen ulus devrimcilerinin büyük bir kesimi enternasyonelist değil, gerçekte birer milliyetçi oldukları açığa çıkar. Çok uluslu Türkiye buna en güzel örnekti. 15 Ağustos eylemleri öncesi, çok enternasyonalist olduklarını açıklayan Türkiye Solu'nun; ezilen Kürt halkının ulusal kurtuluşu için silaha başvurmasıyla birlikte, onların nemenem enternasyonelist olduklarını gördük.

Referandum aynasında nasıl görüldüklerini hep birlikte izleyelim:

— Yasaksız bir Türkiye de çalışmak istiyoruz." (TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu)

— "Yasaklı demokrasi olmaz" (Süleyman Demirel)

— "Anap'ın zulmünden kurtulmak için, referandumda 'evet' oyu kullanalım." (Faşist Türkeş)

— "6 Eylül'de 'evet' oyu 'kullanalım' "Demokrasi için sandık başına." (TİP, Çark-Başak, sayı 43 (120), temmuz 1987)

— "Referandumda 'evet' çıkarsa cunta ve Özal ağır bir darbe yemiş olacaktır." (TSİP, Kitle, sayı 310, Ağustos 1987)

— "Referandumda boş oy gibi pasif durumlar; 12 Eylül-Özal ittifakının hanesine yazılacak, demokrasi sürecine zarar verecektir." (Doğu Perinçek görüşleri doğrultusunda çıkan Saçak dergisi, sayı 43 Ağustos 1987)

"Koministler (siz İşçinin Sesi gibi koministleri anlayın) referanduma taraftırlar. 'Evet' oyu kullanalım." (İşçinin Sesi, sayı332, 1 Temmuz 1987)

Ve 6 Eylül referandumunda 'evet' oyu kullanmak için, düzenlenen paneller:

— "Referandum ve Demokrasi." (Yöneten, Murat Belge)

— "Referandumda niçin evet" (Alınteri, Gün, ve Görüş dergilerinin ortaklaşa düzenledikleri açık oturumlar vb.)

Evet, 6 Eylül de yapılan sahte referandumda izerlerinde siyaset yasağı(!) olanları bir kez tanıyalım:

Süleyman Demirel; AP Genel Başkanı, Faşist Türkeş; MHP Genel Başkanı, Necmettin Erbakan; MSP Genel Başkanı ve CHP Genel Başkanı; Bülent Ecevit.

Hatırlanacağı gibi, 12 Eylül öncesi. AP- MHP ve MSP yanyana gelerek ortaklaşa 1. MC ve 2. MC hükümetini kurmuşlardı. Yine çok iyi hatırlayabildiğimiz gibi. 1. MC ve 2. MC hükümetleri döneminde tüm Türkiye ilericilerle kan kusturmuşlar, milyonlarca işçi ve emekçiyi açlık ve sefaletle sürüklemişlerdi. Sol ve sosyalistlerin önünü kapatma ustası Ecevit ise; 1 Mayıs işçi bayramının İstanbul'da kutlanmasına müsaade etmemiş, yine 1979 da anti demokratik demek yasalarını çıkartarak, zaten kısıtlı olan demokra-

тік ve hak ve özgürlükleri tamamen yok etmiştir. Yine 12 Eylül öncesi ve sonrası tüm meydan konuşmalarında basına vermiş olduğu tüm demeçlerinde "komünistlere karşı uyanık olunması ve onlara karşı en sert bir şekilde mücadele edilmesini" öneren kendisidir.

Görüldüğü gibi, 1. MC ve 2. MC hükümet liderleri ile Ecevit Hükümeti döneminde halka karşı işlemiş oldukları binlerce suç varken, bugün aynı liderler utanmadan 'demokrasi, demokrasi' diye meydanlarda bağırılmaktadır. Türkiye Solu'nun önemli bir bölümü, hanelerinde yazılan binlerce suçtan dolayı onları yargılamak yerine ; Demirel, Ecevit, Erbakan ve faşist Türkeş için, referandumda 'evet' oyu verilmesini kitlelerden talep etti.

Daha dün, "faşist Türkeş tutuklansın, MHP kapatılsın" diyenler bugün onun sözde kısıtlanmış olan özgürlüğü(!) için, işçilerden 'evet' oyu kullanılmasını talep ediyorlar.

Daha dün, 1. MC, 2.MC düşürülmelidir" kampanyasını yürütenler, şimdi onların sözde kısıtlı olan özgürlükleri(!) için mücadele veriyorlar.

Nasıl olur da, Türkiye solu'nun büyük bir bölümü böylesi bir onursuzluk girdabına düşüp, üç eski MC mimarına, biri solun ve sosyalistlerin önüne duvar çekme ustasına özgürlük (!) talep edebilirler? Nasıl oluyorda, onların sözde 12 Eylül faşizmine karşı oldukları aldatmacısına kanıp, bizzat 12 Eylül faşizminin istediği 'sahte ikiliğin ortadan kaldırılmasına' alet olabiliyorlar?

Burada tabanlarında bulunan iyi niyetli insanlara sesleniyorum: Bu yazılanlar üzerinde uzun uzun tartışın. Sizleri biraz olsun düşünmeye davet ediyoruz.

Partileriniz, örgütleriniz, dün bizlere yaşamı çekilmez hale getiren MC liderlerine af diliyor., onlarla aynı konuma düşmüşler şimdi.

Partileriniz, örgütleriniz, tarihten silinmek istenen Kürt halkı-

nın üzerindeki baskıların, yasakların kaldırılmasını değil, sizleri yurdunuzdan sürgün edenlere, kendi anadillerinizde okumayazmayı, konuşmayı yasaklayanlara özgürlük talep ediyor. Sizleri düşünmeye davet ediyoruz. Onların yaptıkları onursuzluktur. Onlarla birlikte onursuzluğa düşmeyin...

.

SON GELİŞMELER ÜZERİNE BİR ÖNSÖZ

Faşist 12 Eylül rejiminin 7. yılında Türkiye ve Kürdistan'da bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda her gün yeni oluşumlar meydana gelirken; Avrupa'daki emigre (göçmen) Türk ve Kürt solunun da "yeni" oluşumlarına tanık olmaktayız. Ne var ki, buradaki "yenilik" Türkiye ve Kürdistan iç dinamiğindeki gibi olumlu oluşumlara sahip olan bir partinin, TKP'nin yörüngesindeki Sol Birlik'in evrimleşip adının TBKP, yani Türkiye Birleşik Kemalist Partisi olması gibi bir yenilik...

Kürdistan'daki olumlu gelişmeler yanında Türkiye solunun bir bölümünde kıpırdanmaların başladığını ve "ilerici-devrimci" çıkışların geldiğini de görmekteyiz. Sevindiricidir.

Nitekim, Türkiye solunun "bu bölümü", 7 yıl aradan sonra 1 Mayıs İşçi Bayramını kutlaması; cezaevlerinde yükselen direnişlere destek vermesi ve 6 Eylül sahte referandumuna ilişkin olarak almış oldukları tavır da saygıya değer bir tavidir. Kısaca üzerinde durduğum bu olumlu gelişmelerden sonra, şimdi sıra emigre Türk ve Kürt solunun olumsuz oluşumlarının ne olduğuna geldi.

Büyük bir çoğunluğumuzun kabul ettiği bir gerçek de şudur: Olumsuzluklar en yoğun olarak, Sol Birlik içinde kümelenen örgütlerde meydana gelmektedir. Sol Birlik'te (TKP, TİP, TSİP, TKEP, TKSP, Peşeng) sözkonusu olan artık yalnızca ahlaki değerlerden yoksun olan olumsuzluklar değil, bizzat dünya görüşlerinden kaynaklanan ve onları son derece çirkin duraklara kadar götüren olumsuzluktur. Yazdıklarımızı somutlaştıran örneklerle geçmeden önce, Bexwedan sayı 35'te çıkan bir yazıyı tekrar okumak yerinde olur: "Türk kemalistleri varsa, Kürt kemalistleri de olmaz mı?" diye sorulmuş ve yanıt olarak; "Olur, Sol Birlik eşittir Türk ve Kürt kemalistlerin birliğidir" denmişti. İşte daha önceleri Bexwedan dergisinde yazılanlar, şimdilik daha da gerçeklik kazanmış oluyor. Nitekim, 8 Ekim 1987 tarihinde Brüksel'de NATO'cu H. Kutlu TBKP olduklarını, Türk ve yabancı basına açıklıyor. TBKP'nin ne olduğu bu önsözün girişinde yazıldı. Tekrar ediyorum.

rum: Türkiye Birleşik Kemalist Partisi.

NATO'cu H. Kutlu, bu "yeni birliğin" programını yine Brüksel'de Türk ve yabancı basına açıkladı.

H. Kutlu, yeni programlarını açıklamadan önce, eylül ayında, MİT güdümündeki Türk basınında ve özellikle Milliyet'te yer alan "Kürt Dosyası" raporu son derece ilginç ve üzerinde önemle durulması gereken bir başka konudur. MİT'in Milliyet'e vermiş olduğu sözkonusu rapora göre, Sol Birlik'te yer alan Kürt örgütleri ile I-KDP, Türkiye devletiyle temas halinde oldukları açıklanıyor.

Ve böylece TC. içte ve dışta sağlamış olduğu "kutsal ittifak" gerçekleşmiş bulunuyor. Anlaşılan, TC tarihi güncel görevini eksiksiz yapmak istiyor.

Öyle ya, TC devletini güvence altına almasının ve ömrünü günümüze kadar uzatmasının yolu bu "sihirli" formül değil midir...

Tüm TC tarihi boyunca ayakta kalmasının en temel güvencesi sözde sol olan örgütleri yanına birer koltuk değneği almasından değil midir?..

1920 resmi Komünist Partisi, Türkiye içindeki ilerici hareketi saptırmak ve kontrol altına almak için kurulmamış mıydı?..

Bu hilkat garibesi TBKP de, PKK ve diğer gerçekçil sosyalistlere karşı oluşturulmuş yeni bir kutsal ittifak olmasın. Kimbilir... Bunu şimdilik zamana ve tarihe bırakalım. Zira; "tarih bütün bilimlerin anasıdır ve çok aydınlatıcıdır."

• Türkiye yeni bir döneme girmiş
bulunuyor. Bu rüzgârın sola estiği bir
dönemdir. Bu dönemde bizler, sosyalist
kurtuluşçular, yerimizi mutlak almalı,
nitel ağırlığımızı toplumun en ücra
köşelerine kadar hissettirmeliyiz.
Türkiye yeni bir kahramanlık dönemine
girmiş bulunuyor. Bu kahramanlık,
tekellere karşı yorulmak bilmez bir
savaşım yürütmekle içiçe geçmiş
durumda. Zira artık Türkiye budur, •

ISBN: 9757684-11-2

